

1923 * TRINIDAD * 1953

Slovensko okno o svet

KATOLISKI MISIJONI

XXVII

Las Misiones Catolicas

MAYU

ABUNA SOLIMAN

Se llamaba IGNACIJ KNOBLEHAR. Era jóven, estudiante, hijo de campesinos, Anhelaba hacerse sacerdote, servir a Dios en medio de su pueblo, tan profundamente religioso.

Y acontece allá por el año 1837, que en aquel entonces ya famoso misionero Federico Baraga, por primera vez, desde que partió rumbo a las regiones norteñas de los EE. UU., efectúa una visita de buena voluntad en su país natal.

A una de tantas conferencias que dá Baraga, asiste también el jóven Knoblehar de 17 años. Es el momento decisivo de su vida: oye el llamado divino, que lo viene por la boca de su magnífico compatriota; lo reconoce clara y profundamente: no vacila ni un instante. Acepta, inclina la cabeza, persígnase y decide: "Me haré el misionero, esta es mi vocación!"

No va a los pieles rojas. Dios le ha destinado otro campo de batalla: Sudán, las regiones del Nilo Blanco, la selva que la pié del misionero no ha pisado aún. Será el pionero del catolicismo entre los negros más soberbios de Africa, igual que Baraga ya es pionero de Dios entre los indios.

Contemplando la historia de la acción misional de Knoblehar, nos parece una tragedia de los más grandes que puedan ocurrir a un espíritu genial y constructivo: Se fué a Sudán; enfrentó los innumerables obstáculos, no sólo materiales, sinó más bien espirituales — las diabólicas costumbres paganas e islámicas que tenía que vencer con el amor, con el ejemplo de su propia abnegación y la de sus compañeros y colaboradores; emprendió allí una lucha terrible contra el clima insano, lleno de fiebre malarica: en un extenso país, completamente incivilizado, igual que Baraga entre los indios, propugnaba la redención de la Cruz por intermedio de la palabra evangélica e instituciones culturales que fundaba con un celo sin par entre la gente de color. Un gran número de jóvenes sacerdotes atrajo su poderoso ejemplo: la mayoría sucumbió el terrible clima: murieron o volvieron a Europa; Knoblehar mismo, después de tantos años de

la labor fructífera, tenía que dejar su segunda patria — Africa y volver; ya no le ha sido dada la gracia de mirar una vez más las colinas de su país natal: moría, abandonado de todos, en Nápoles.

Knoblehar con su labor en Sudán alcanzó el renombre mundial, no sólo por su abnegada vocación de misionero católico, que le valió el título y el poder del Vicario Apostólico, sinó también como explorador de la región del Nilo Blanco; sus exposiciones científicas merecieron el reconocimiento unánime de los geógrafos y etnólogos de su época; los negros a quienes supo conquistar con su humildad y amor, le dieron el nombre de ABUNA SOLIMAN: función las escuelas, civilizaba sus vidas primitivas, enseñaba la agricultura, escribía libros sobre la historia y las costumbres de estas tribus que las hizo conocer al mundo civilizado.

Los enfermeçades, el movimiento o subversivo de las hordas de Mahdi luego aniquilaron por completo la fecunda obra de Knoblehar: su misión era arrasada por los negros fanáticos allá por el 1870. Al parecer, ni un rasgo quedó de la gran acción del abnegado Knoblehar y de sus colaboradores. Mas, la semilla que el sembraba, cayó en un suelo fecundo: su tragedia, después de algunos decenios, convirtiése en una bendición grande para el pueblo sudanés. Cuando en 1902 los misioneros católicos nuevamente pisaron aquel suelo africano, encontráronse con las tribus de color bien dispuestas a recibir y seguir las verdades evangélicas: ahora, todo el trágico sacrificio rendía frutos visibles, porque la Iglesia de Cristo fundóse en aquellas regiones sobre los fundamentos que cincuenta años antes, cimentaba Knoblehar. Hoy día, el gran misionero esloveno desde su morada en el cielo seguramente tiene la dicha de contemplar bien lieto el siempre creciente progreso del catolicismo que propiamente él introdujo a Sudán.

Los eslovenos, bien orgullosos, damos gracias a Dios por este misionero de sangre nuestra que, igual a Baraga, supo perder todo — para conquistar todo!

PRVI INDIJSKI KARDINAL

Misijonski kronist bo v letošnjem letu zabeležil poleg toliko lepih in žalostnih dogodkov izredno praznično razpoloženje indijskih katoličanov. Zavest, da obhajajo v popolni politični in verski svobodi 19. stoletnico prihoda apostola sv. Tomaža v svojo deželo in 4. stoletnico smrti enega največjih misijonarjev vseh časov sv. Frančiška Ksaverija, je vcepila v njihovo narodno katoliško čutenje novo vnemo in novo navdušenje za dostojno proslavo izrednih jubilejev.

Sv. oče je poslal svojega poslanca kar dvakrat. V decembru v Goo, kjer so proslavili predvsem svetega Frančiška Ksaverija. Portugalski politični krogi so izrabili proslavo precej v svoje pristranske namene. Prava, v polni meri indijska proslava je bila v prvi polovici januarja. „Ogromno število katoličanov je prišlo od vseh strani v Ernakulam (srednja Indija) in se zbralo okrog papeževega legata avstralskega kardinala Gilroya, da dostojno proslavi 19. stoletnico prihoda sv. Tomaža v Indijo in štiristoletnico smrti sv. Frančiška Ksaverija. Nad 35 škofov iz vseh provinc in polmilijonska množica je predstavljala vse življenjske skupine indijskega katoličanstva.“ (Iz nagovora kardinala Graciasa v palači „Propagande“).

In ko je bila množica najbolj vesela in v svoji radosti ni vedela kaj početi, je prispela nova, še bolj presenetljiva novica, da bo v prihodnjem konsistoriju sv. oče imenoval za kardinala bombayskega nadškofa Graciasa. Prvikrat v zgodovini ima Indija svojega zastopnika v cerkvenem senatu.

I. POTEK RIMSKIH OBREDOV

Imenovanje novega kardinala je prišlo tako nepričakovano, da vodilni katoliški krogi sploh niso utegnili pripraviti primernega načrta za narodno slavo. Škofovski zbor je poslal dva spremljevalca: svojega tajnika bangalorskega škofa Tomaža Potacamury in mladega škofa Kavukatta Matijo. Nadškof Gracias je stanoval v jezuitski generalni hiši, s katero ga vežejo življenjski spomini.

12. januarja je sv. oče javno naznanil imenovanje novih kardinalov, ki so se zbrali po manjših skupinah v raznih rimskih palačah. Nadškofa Costantini, tajnik kongregacije za širjenje vere, in Gracias sta si izbrala palačo „Propagande“. Ob čakanju na prihod papeževega odposlanca, ob nadležnem prerivanju radovedne množice, ob pogledu na stare zidove, se je bodoči kardinal verjetno spomnil, kaj pomeni in kaj je pomenila „Propaganda“ za njegovo domovino! V njej so pretresali vse važne načrte, od tukaj so prihajale vse odredbe za indijsko misijonsko delo v dobi zadnjih tristo let. Apostolski jezuit p. Nobili je zmagal svojo dolgotrajno in trdo bitko za nov način pokristjanjevanje šele, ko mu je „Propaganda“ odobrila načrt. „Propaganda“ je bila ves čas, prav do zadnjih dni, simbol narodne neodvisnosti v verskem smislu izpod portugalskega patronata. Dvoboj se bliža končni zmagi „Propagande“. Pred pol stoletjem je prav z istega kraja izšel odlok za ustanovitev indijske hierarhije in od leta do leta počasno vpeljavanje indijskih duhovnikov v krog katoliškega škofijskega zbora. Na tem zgodovinskem kraju pričakuje dostojanstveno indijska Cerkev zadnji pečat svoje dolge romarske poti — kardinalske čast.

„Dvorana Kongregacij“, kjer se zbirajo dvakrat na mesec kardinali k pretresanju najvažnejših reči za misijone, in „dvorana prestola“, sta nabito polni. V bližini dveh kardinalov so le najožji prijatelji glavni uradniki „Propagande“, indijska škofa in jezuitski general.

Končno prispe papežev poslanstvo z oznanilom. Sobrat sv. Frančiška Ksaverija, jezuitski general, prečita imenovalno pismo bombayskemu nadškofu. Kardinala se zahvalita za veliko odlikovanje in zaupanje svetega očeta. Kardinal Gracias omeni izredni pomen današnjega dne za katoliško Cerkev v Indiji. „Današnji dan je nedvomno zgodovinskega pomena za Cerkev v Indiji; za deželo, ki sta jo posvetila s svojim delom apostol sv. Tomaž in veliki misijonar sv. Frančišek Ksaver; za deželo, ki jo je očistila kri mučencev; za deželo, ki sta jo oplodili apostolska vnema redovnikov, redovnic vseh narodov in gorečnost domačih duhovnikov, deželo, ki so jo obogatile krščanska vzgoja, ljubezen in skupnost“ (iz nagovora). Danes se radujeta cela Indija; katoličani in pogani, preprosto ljudstvo in oblasti. „Bog daj, in za to tudi prosim, da bi služil ugled, ki ga je prineslo povišanje indijskim katoličanom. v kar največjo korist Cerkvi in domovini. Naj bo današnje splošno navdušenje vzmetna sila in porok, da bo naš narod ostal zvest visokim verskim idealom, da bo vedno cenil in sledil pametne nasvete največjega dobrotnika človeštva, Pija XII.“ V dvorani odmevajo vzkliki: „Bog blagoslovi papeža, Bog blagoslovi Indijo.“ Popoldne je bilo rezervirano kardinalom in diplomatskim krogom. Pred indijskim kardinalom so se vrstili predstavniki in kardinali; vsi so prišli. Samo eden ne: Portugalski poslanik je moral pohiteti ravno na predvečer v svojo prestolnico, da dobi od svoje vlade potrebna navodila.

V sredo popoldne je sv. oče podelil kardinalom berete.

Največja slovesnost, ki privabi vedno veliko število radovednih Rimljanov in tujcev, je izročitev kardinalskega klobuka v cerkvi sv. Petra. Letos je bila ceremonija manj slovesna kot po navadi. Papežev prestol je v apsidi in kardinali nimajo odvezane dolge vlečke. Letošnja slovesnost je bila bolj resna. Zakaj? Manjkata dva princa, velikana, ki nista zapustila vojnega polja. Dva junaka nista hotela zapustiti svojih vojakov in pohiteti po čast škrlatnega klobuka. Nihče ne izpregovori, a vsi čutijo, da sta v pravem pomenu „purporata“, ker sta prinesla kardinalskemu zboru nov škrlatni sijaj!

Popoldne ob štirih so pripravili rimski indijski študentje v propagandinem bogoslovju akademijo. Indijski univerzitetni profesor Ciril Papali je prvi, ki se pokloni v imenu Indije novemu kardinalu in opozori na njegov pomen. Indijski poslanik pri sv. stolici je poudaril važnost novega kardinala za nadnarodnost Cerkve. Nadškof Tomaž Potacamury v kratkih besedah očrta njegovo osebnost, plemenitost, njegov trud za Cerkev v Indiji in njegov prispevek k narodnemu življenju. V zahvalnem govoru se kardinal Gracias zahvali sv. očetu za nepričakovani dar, ki ga je poklonil Indiji.

Danes je zgodovinski dan za Indijo; njen kardinal je postal njen vodnik. Medtem ko se rimski sončni zaton počasi vdaja nočnemu objemu, oddaja vaticanska radijska postaja prvo poslanico kardinala Graciasa indijskemu narodu. „V neposrednih dneh po oznanitvi velikega dogodka sem spoznal že v Indiji, kaj rislijo drugi o nas; vendar sem šele tukaj v Rimu mogel spoznati v polni meri, kako visoko čislajo narodi Indijo. Kardinali in diplomatski zastopniki pri sv. stolici so me pri obiskovanjih neprestano zagotavljali o svoji naklonjenosti naši deželi. Ponovno sem si bil svest velikih nad, ki jih stavijo v nas bodisi za širjenje Kristusovega kraljestva na zemlji, bodisi za ureditev človeških zapletljajev, ki naj prinese na svet srečnejši in trajnejši socialni red.“

Po kratkih počitnicah v švici, (kdo jih ne bi privoščil po tolikih ceremonijah!) se je vrnil kardinal ponovno v Rim, prevzel svojo Cerkev in se vrnil nemudoma k svojemu ljudstvu.

Nadškofa Costantini in Gracias v pričakovanju papeževga poslanstva z oznanilom o kardinalskem imenovanju — v palači „Propagande“ v Rimu

II. KARDINALOVA OSEBNOST

Nadškof Gracias je že nekaj let ena najbolj uglednih oseb med indijskimi škofi. Njegovo življenje je zelo pisano. Družina je iz Goe in se je preselila v Bombay, kjer je dovršil svoje pripravljalne študije. Bogoslovje je napravil v znamenem indijsko-ceylonskem mestu Kandy. Pri študiju je bil s sedanjim bangalorskim in alahabadskim škofom najboljši študent. Indijski duhovniki so že dolgo šušljali, da bo iz te trojice prišel njihov prvi kardinal. Tokrat se niso zmotili. Naš kardinal se odlikuje po resnosti in dostojanstvenosti.

Nadškof v Bombayu mons. Robert je bil v železnih kleščah portugalskega patronata (državnega pokroviteljstva, ki je državni oblasti prepuščalo gotove Cerkvi lastne pravice: op. ur.). Po zadnjih odločbah sta si sledila na škofijskem tronu menjaje se portugalski in angleški škof. Mons. Robert je uvidel, da bo mogel kot Anglež prav malo opraviti med indijskimi verniki, in je prosil za domačega pomožnega škofa. Odnos med nadpastirjem in pomožnim škofom bi se naj ravnal po pravilu sv. Janeza Krstnika: mlajši mora rasti, pastir naj stopi v ozadje. Valerian Gracias je bil po njegovem mnenju duhovnik, ki bi bil mogel prevzeti to težko nalogo.

Vest o novem imenovanju je prinesla veliko veselje in navdušenje. V Goi

so pripravili za škofovsko posvečenje večjo slovesnost, kot za lastnega patriarha. Duhovščina je bila navdušena.

Nadškof Robert je pustil mlademu, izobraženemu in razumnemu škofu popolna proste roke. Sam se z dovoljenjem „Propagande“ skoraj ni vtikal v poslovanje nadškofije, ampak se je zanimal in propagiral po svetovnih pristaniških katoliški apostolat za mornarje (Apostolatus maris). Njegovega početja mnogi niso doumeli.

Voditi ljudi k zveličanju, braniti njihove narodne interese in paziti, da se pri tem ne onesposobi s kakšno nepravilno besedo pri dveh tujih gospodarjih, to je bila težka naloga, ki jo je moral vršiti škof Gracias. Nalogo je izvrstno vodil. Razni nasprotujoči si činilci so kaj kmalu uvideli, da je osebnost mladega pomožnega škofa nad pristranskimi interesi, da ima višje namene. Polagoma si je pridobil naklonjenost javnosti in je postal ena najbolj cenjenih oseb pri tujih oblasteh in pri domači vladi, v cerkvenih krogih in v vrstah katoliškega laiškega apostolata.

Po medsebojnem sporazumu med Propagando in Portugalsko je postal Bombay neodvisna nadškofija in mons. Gracias njen prvi nadškof.

Indijska vlada mu je ponudila mesto svetovaleca pri ONU; proti pričakovanju mnogih je odklonil, češ: „Moje polje ni v politiki.“

Njegov svetoletni obisk v Rimu je vzbudil pozornost posebno pri laikih. Prihodnje leto se zatečejo k njemu, naj sprejme predavanjé na mednarodnem laiškem kongresu. Na odgovor: „Nimam denarja, drugače bi že prišel,“ dobi kratko pisemce: „Pridite, prevzvišeni, bomo mi plačali!“ Taki gostoljubnosti se ni mogel upirati. Na kongresu je žel polni uspeh; neki Amerikanec je od navdušenja vzkliknil: „Če ne bi bilo na kongresu nič drugega kot govor bombayskega nadškofa, se je izplačalo priti iz Amerike v Rim!“

III. POMEN NOVEGA KARDINALA

Vsi kardinali nimajo istega pomena. V Italiji kardinal prav malo pomeni, ker jih imajo precej. Misija je edini slovenski kardinal, zato je za nas velike važnosti. Papež Leon XIII. se je izrazil v začetku svojega papeževanja: „Po mojem prvem kardinalu boste sodili vse moje papeževanje.“ In res, nobeden ni pričakoval, da bo prav ta preprosti konvertit, duhovnik Newman, ki je bil v nekaterih rimskih krogih označen za protirimskega nergača in je bil v intelektualnih nesoglasjih z londonskim nadškofom kardinalom Wisemanom, postal kardinal.

Indijski kardinal je velike važnosti za Indijo, za misijone in za univerzalnost Cerkev.

POMEN ZA INDIJO

Za indijske katoličane je imenovanje indijskega kardinala „zgodovinski dan“. Po dvajsetih stoletjih svojega pisanega žitja je dobila največje priznanje od sv. očeta. Škrlatna obleka indijskega sina predstavlja neštetilne mučence, ki so v teku stoletij prelili svojo kri za procvit evangelija. Po številnih preizkušnjah se bliža njihova Cerkev „k vrhuncu svoje dozorelosti“. Pet milijonska Cerkev je postala polnoletna.

Gledanje sv. stolice na notranje težave: Med indijskimi katoličani je toliko različnih usmerjenj, da se je z vso dobro voljo včasih zelo težko znajti. Razšir-

Slika desno je posneta po fotografiji, ki jo je „Katoliškim misijonom“ s svojim podpisom na njej poklonil kardinal Gracias. Kaže trenutek, ko podravnatelj Propagandinega zavoda v Rimu, pisec tega članka č. g. Maksimilijan Jezernik, pozdravlja novega kardinala ob prihodu v zavod, kjer so mu bogoslovci 30 narodnosti priredili pozdravno slavlje.

H. Gal. C. and S.
No. 2

jevalno teženje vzhodnega obreda, trdovratna borba Goe za oblast nad ostalimi cerkvenimi pokrajinami, tekma raznih redov za prednost, narodnostno gibanje. Škof Gracias je bil izven vsega tega in je na nek način uresničil v sebi vsa nasprotujoča teženja: Redne študije je končal v Indiji, zato je pravi eksponent indijske duhovščine; se je spopolnil v Rimu, zato v dobrih odnosih s središčem; po rodu iz Goe, zato njen sin; nad političnimi tokovi, saj je odbil ponudbo indijskega svetovalca pri ONU; svetni duhovnik, a dolguje skoraj vso svojo vzgojo jezuitom. V dobrih odnošajih tudi s civilno oblastjo.

Čast Indije: „Ne samo pet milijonov katoličanov, cela Indija se veseli in se hvaležno zahvaljuje sv. očetu za božično in novoletno darilo, ki ga je poklonil naši Cerkvi in naši domovini s prvo kardinalsko častjo. Nobena dežela, ki ima svojega zastopnika v kardinalskem zboru, ne more doumeti zadovoljstva in veselja, ki ga občutijo danes, v prvi vrsti vsi Indijci, a z njimi ves ostali Vzhod.“

POMEN ZA MISIJONE

Imenovanje je veliko priznanje misijonarjem. Misijoni so v marsičem podobni vojski. Noben ne dvomi, da misijonarji delajo. Vendar ostane njihov trud skrit. Svetovni časopisi pišejo le redkokdaj o njih. Še škofovstvo prinaša le odgovornost, a prav malo časti: kelih, brez sladke primesi. Kakšno počaščenje, kakšno priznanje, da je eden izmed njih poklican v senat svete Cerkve. Ob pogledu na sliko kardinala Graciasa je stopila marsikateremu, izčrpanemu misijonarju solza v oči in si je od veselja dejal: „Naprej!“

In simbol verske neodvisnosti! Portugalska, Španija in Francija so skušale v zadnjem stoletju, vsaka na svoj način, izrabiti misijone v politične namene. Najhujša borba je bila s Portugalsko; njen patronat v Indiji in na daljnem vzhodu je dolgo časa motil prosto misijonsko delovanje. Borba se je poostrišla pod Gregorijem XVI., ki je hotel osamosvojiti misijone; Pij IX. in Leon XIII. sta popustila, samo da bi rešila, kar se je rešiti dalo. Pij XI. in XII. sta v veliki meri uspela s Propagandnimi željami. Zanimivo! Sv. oče je izbral za kardinala nadškofa, ki se je šele pred nekaj leti osvobodil portugalskega patronata in zadihal v svobodnem zraku. Dogodek je simbol. Portugalska je stvar prav dobro razumela in je protestirala, češ prvi kardinal bi moral biti patriarh Goe. Zato je njen poslanik pri sv. stolici na predvečer konsistorija odpotoval v prestolnico,

Pa enakopravnost misijonskih dežel! V katoliških nemisijonskih deželah vlada mnenje, da so misijoni nekaj manjvrednega. Predsodek je seveda popolnoma zmoten. Misijonarji morajo imeti zaradi svojega dela še večjo duhovno in intelektualno izobrazbo kot duhovniki v tako imenovanih katoliških deželah. Domača duhovščina mora biti na isti stopnji kot tujci; le tako je mogoče dokazati z dejstvi, da je katoliška Cerkev njihova Cerkev in ne nekaj tujega, vrinjenega. Zavest, da so enakopravni, da imajo vsepovsod odprta vrata, je zagotovilo za uspešno poučevanje in širjenje pravega katoličanstva. — Kakšno zadovoljstvo je moralo prevzeti misijonarje, ko so videli, da je indijski kardinal žel poleg kardinala Sirija in dveh preganjanih kardinalov največje odobravanje.

POMEN ZA KATOLIŠKO CERKEV

Kardinalski zbor vedno bolj predstavlja vesoljnost Cerkve. Nobeden dober katoličan ni nikdar dvomil o univerzalnosti naše Cerkve. Učeni teologi dokažejo to na dolgo in široko. Vsakdanja izkušnja kaže, da v praktičnem življenju vprašanje ni vedno tako lahko. Nekatoličani imajo precej težav. Nepobiten in oprijemljiv dokaz te resnice je mednarodnost kardinalskega zbora, zlasti kadar se zbe-

rejo k volitvam papeža zastopniki čim največ narodov; sinovi od juga in severa, od vzhoda in zahoda.

Vstaja nova kultura! Božja previdnost je izročila zaklad sv. vere do sedaj v glavnem grško-rimski kulturi in pozneje evropskemu svetu. Pri tem se je nehote kdo zmotil in istovetil evropsko kulturo s katoliško Cerkvijo. V zadnjem stoletju so razen ene izjeme vsi kardinali pripadali evropski kulturi. Afrika in Avstralija sta imeli sicer svojega zastopnika v cerkvenem senatu, a sta pripadali evropski kulturi.

Kardinal Tien je edini primer — edini zastopnik drugih velikih neevropskih kultur. Kardinal Gracias prinaša s seboj tisočletno kulturo, ki prav v nobenem smislu ne zaostaja za grško, ampak jo v nekaterih točkah nedvomno nadkričuje. Njen obstoj je veliko starejši; v filozofskih poglobljanih presega grške modrijane in se izmed vseh do sedaj poznanih filozofij najbolj približuje katoliškemu modroslovju. Moderni kritiki menijo, da je grška filozofija črpala v glavnih točkah iz indijskih virov.

Mednarodnemu komunizmu nasproti — mednarodna Cerkev. Borbe in cilji mednarodnega komunizma so silni: Združenje vseh delavcev brez ozira na narodnost. A to je uresničeno v Cerkvi že toliko stoletij! Svet je postal zelo majhen in zato občutimo danes veliko bolj kot kdaj koli to resnico. V idealni cerkvi sv. Pavla ne bo ne Juda ne Grka. S tem ni rečeno, da ne bo danes ne Indijca, ne Kitajca, ne Avstralca, ne Afrikanca, ne Slovenca, ne Nemca. Vsi narodi morajo ustvariti novo družbo, ki bo pozabila na svojo pretirano poedinost in se združila v Kristusovo vojsko. V tej enakopravni vojski bodo vsi narodi: Indijci in Kitajci, Japonci in Amerikanci, Italijani in Slovenci, Ugandijci in Angleži, Francozi in Nemci. Komunistični klic: „Delavci vseh dežel, združite se!“ bo našel popolno uresničenje v „Katoličani vseh dežel, združite se!“

P. MAKSIMILIJAN JEZERNIK, RIM

OCETOVA BESEDA

MISIJSKA OKROŽNICA PIJA XII. „EVANGELII PRAECONES“

Prevaja in razlaga Karel Wolbang C. M. — Nadaljevanje.

Razlaga spodnjega besedila sledi v prihodnji številki.

7. PROBLEMATIKA SOCIALNEGA VPRAŠANJA

Preidimo sedaj na drugo vprašanje, ki ni manj važno in težko. Dotakniti se namreč želimo socialnega vprašanja in njegove ureditve po načelih pravičnosti in ljubezni. Medtem ko danes povsod propagirana komunistična ideologija z lahkoto prevara preprostega in skromnega duha ljudstva, se nam zdi, kot da odmevajo v naših ušesih one besede Jezusa Kristusa: „Ljudstvo se mi smili.“³⁸ Brezpogojno je potrebno prenesti skrbno, marljivo in dejavno v prakso zdrava načela, ki jih v tej zadevi uči Cerkev (op. prev. krščanska sociologija). Brez nadaljnega je treba vse narode zavarovati, oziroma ozdraviti, če so okuženi, pred onimi pogubnimi nauki, ki stavijo ljudem uživanje zemeljskih dobrin kot edini cilj tostranskega življenja; in ko izročajo državni oblasti in volji pridobivanje in rabo zasebne lastnine, tako zatirajo dostojanstvo človeške osebnosti, da ga skoraj popolnoma uničijo, Skratka, treba je javno in privatno učiti, da smo vsi kot izgnanci, ki se borimo za dosego nesmrtnih domovine; in da smo določeni za večnost in večno blaženost, ki jo moramo nekoč, vodeni po resnici in gnani po krepostnem življenju doseči. Samo

Kristus je maščevalec človeške pravičnosti in najslajši tolažnik neizogibnemu človeškemu trpljenju sedanjega življenja; samo on nam kaže pristanišče miru, pravičnosti in večnega življenja, v katerega moramo dospeti po tem zemeljskem bivanju vsi, ki smo odrešeni z božjo krvjo.

Vendar je dolžnost vseh, kolikor je mogoče, blažiti in tešiti tudi stiske, trpljenje in žalost tega življenja, ki zadevajo naše brate.

Gotovo zamore ljubezen nekoliko ublažiti številne krivice družbenega reda; vendar to ni dovolj. Potrebno je najprej, da se zagotovi pravičnost, ki naj vlada in zares vodi k praktičnim učinkom.

V ta namen nam prija navesti besede, ki smo jih izrekli vpricho kardinalskega zbora v radijskem govoru za božič 1951: „Cerkev je obsodila razne oblike socialnih zmot in jih danes ponovno zavrača, kot zahteva njena dolžnost in trajna pravica obvarovati ljudi teh zmotnih struj in zahrbtnih vplivov, ki spravljajo v težko nevarnost njih večno zveličanje. Cerkev ne more ignorirati in prezreti, da delavci v prizadevanju za izboljšanje svojega položaja zadevajo ob sistem, ki ne le da ni v skladu z naravo, ampak tudi nasprotuje božji ureditvi in cilju, ki ga je Bog zemeljskim dobrinam določil. Čeprav je torej treba pota in nauke, o katerih smo zgoraj govorili, kot zelo pogubne obsoditi, vendar, kateri kristjan, kateri duhovnik more zatisniti svoja ušesa onemu kriku, ki prihaja iz globine duše in ki v svetu, ustvarjenem od pravičnega Boga, terja pravičnost in bratsko povezanost vseh ljudi? To bi bil krivičen molk in neopravičljiv pred Bogom; to nasprotuje sodbi apostolovi, ki medtem ko zabičuje, da je treba zмотo odločno zavreči, vendar uči, da je potrebno z največjo blagohotnostjo iti onim, ki se motijo, nasproti, tehtati njihove dokaze, upanje in nagibe... Dostojanstvo človeške osebe predpostavlja zato na splošno kot naravno podlago, da imajo namreč vsi pravico posluževati se za življenje potrebnih zemeljskih dobrin; tej pravici odgovarja osnovna obveznost podeliti, kolikor je možno, vsakemu posamezniku nekaj privatne lastnine. Pozitivne juridične norme, ki urejajo pravico zasebne lasti, so lahko spremenene in dopuste več ali manj omejeno rabo lastnine; toda, če imajo iskreno voljo pomiriti človeško družbo, je gotovo potrebno preprečiti, da bi bili delavci, ki so ali ki bodo nekoč družinski očetje, obsodjeni na tako gospodarsko sužnost, ki je nespravljiva s pravicami človeške osebnosti.

Ni pa mnogo važno, ali izhaja ta sužnost iz premoči zasebnega kapitala, ali bolj zavisi od državne vsemogočnosti; da, celo, kadar vrhovna oblast ohvlada in upravlja vse zasebno in javno življenje državljanov in skuša prodreti celo v področje mišljenja, prepričanja in v vest samo, izvirajo iz tega pomanjkanja svobode, kot priča izkustvo, še večja škoda in usodnejše posledice.“³⁹

Na vas je torej, častitljivi bratje, ki v misijonskih pokrajinah razvijate svoje raznoliko misijonsko sodelovanje, da se skrbno prizadevate spraviti ta načela in smernice v praktično življenje. Upoštevajte razne posebne krajevne in stvarne okoliščine, posvetujte se na škofovskih konferencah, sinodah in drugih skupščinah, prizadevajte si po svojih močeh spravljati v življenje vse one organizacije in ustanove socialnega in ekonomskega značaja, ki jih zahteva naš čas in značaj ljudstev, ki so vam zaupana. To brezdvomno zahteva vaša dušnopastirska služba, da vam v vodstvo zaupana čreda zaradi novih zmot, ki se predstavljajo pod videzom pravičnosti in resnice, in zaradi zlobnega ščuvanja, ne zaide s pravega pota. Oznanjevalci vere, ki z vami skrbno sodelujejo, morajo tudi v tem vprašanju vsem svetiti s svojim zgledom; tako se o njih gotovo ne bo moglo reči: „Otroci tega sveta so nasproti svojemu rodu razumnejši kakor otroci luči.“⁴⁰ Primerno pa je, da si misijonarji, v kolikor bo mogoče, vzgoje katoliških laikov, ki slove po poštenju in preudarnosti, za podvzemanje in nadaljevanje tovrstnih podvzetij.

KAJ SO NAM „KATOLIŠKI MISIJONI“

Ob tridesetletnem jubileju „Katoliških misijonov“, želite, da bi Vam, dragi gospod urednik, napisal kot nekdanji časnikar kaj o mojem gledanju na list in njega poslanstvo danes in v preteklosti ter bodočnosti...

Ko skušam ustreči tej Vaši želji, pa uvodoma odkrito priznam, da so zunanji misijoni tisto področje, na katerem se ne čutim kompetentnega. Pač poznam več naših misijonarjev osebno, ker smo bili sošolci v dijaških ali bogoslovskih letih in sem zaradi tega prebiral poročila o njihovem misijonskem delu. Toda tridesetletni jubilej takšne revije, kakor so naši „Katoliški misijoni“, zasluži že po svojem namenu in po načinu, kako temu namenu služi, pozornost vsakega kulturnega Slovenca.

V mojih dijaških letih — da začnem nekoliko s spomini — smo razven kakega priložnostnega opisa naših velikih misijonarjev Barage, Pirca, Knobleharja, od misijonskega branja redno dobivali v roke le „Zamorčka“ in „Odmev iz Afrike“. Čeprav v teh glasilih ni bilo nič izvirno slovenskega, smo jih dečaki radi brali. Za mene vsaj je tovrstno čtivo spadalo v isto kategorijo kakor „Stric Tomova koča“ ali „Robinson Crusoe“. S pojmom „misijonov“ se je v moji domišljiji takoj združila misel na nekaj nenavadnega, skrivnostnega, eksotičnega... Misel na daljne nepoznane dežele z bujnim rastlinjem in divjimi živalmi, z divjaki, h katerim prihaja beli misijonar z dolgo brado kot višje bitje, vzbujajoče sveti strah in spoštovanje, katerega pa vseeno včasih zamorci pri kakem vrskem obredu v kotlu skuhamo in pojedemo...

Vsekakor zelo zgrešen pojem o misijonih in zgrešena ideja o misijonarju, ki sem si ga predstavljal bolj kot avanturista kakor pa apostola, ki sledeč no-tranjemu ognju odide v nepoznani svet oznanjat božji evangelij.

Sčasoma sem si popravil mojo napačno idejo o misijonih in misijonarjih. Kako tudi ne, ko sem videl, da so zvečina najboljši iz našega fantovskega kroga, najbolj nesebični, širokosrčni in duhovno zgrajeni odhajali, da se pripravijo za misijonsko delo. Priznam Vam, gospod urednik, da mi je nekaj iz mojih mladih let ostalo. Čim primem za misijonsko glasilo, slovensko ali tujejezično, vedno me mika najti nekaj novega, nepoznanega, nekaj mističnega, česar ne najdeš v navadnem življenju in vsakdanjem dušnem pastirstvu. Sodim, da se tudi mnogim drugim tako godi — in ne na škodo misijonskega tiska. Od same realnosti in strogih suhih dejstev smo že utrujeni. Drugače bi si ne mogli razložiti, da je „Robinson“ doživel po angleškem izvirniku že 167 izdaj in „Stric Tomova koča“ malo manj. Mnoga resnično umetniška dela samo zaradi tega nikdar ne postanejo ljudska last, ker jim manjka primesi misticizma in romantike. Taki smo ljudje, da iz sive vsakdanjosti radi zbežimo v kraljestvo čudes in sanj.

Gospod urednik, nisem napisal tega v lasten zagovor, marveč kot izkušnjo nekdanjega časnikarja mlajšemu tovarišu, da ne bo morda žagal veje, na kateri sedi. Vsi prav dobro vemo, da je misijonsko delo do bridkosti trdo in prepolno žrtev ter se mu posvečajo le apostolski možje, ki ne iščejo, da jim bodo pokorni duhovi, ampak da bodo njih imena zapisana v nebesih (Lk 19, 20). Vendar pa je to delo, ki ga narekuje ljubezen do Cerkve, zelo drugačno kakor redno dušnopastirsko delo. Zaradi drugačnih običajev, razmer in kulture, drugačnih ljudstev in dežel je vedno združeno z neštetimi nevsakdanjimi pripetljaji, do-

življaji, izkušnjami in težavami, katerih popis je vedno zaželjeno čtivo, ker gre za pristna doživetja. „Katoliški misijoni“ so bogati na izvirnih dopisih slovenskih misijonarjev, ki so tudi z zgolj poročevalskega vidika po navadi izvrstno sestavljeni. Ti dopisi so vedno privlačno čtivo za večino bralcev in sodim, da najmočnejša stran slovenskega misijonskega glasila.

Moji prvi stiki s slovenskim misijonskim gibanjem in njegovim glasilom segajo v leta mojega urednikovanja, ko so prihajali v uredništvo „Slovenca“ profesor dr. Ehrlich vedno z novimi načrti in krog njegovih mladih sodelavcev, ki so kar žareli misijonskega navdušenja. Med njimi ste bili tudi Vi, sedanji urednik „Katoliških misijonov“, ki ste prinašali članke za objavo, zlasti ob proslavah misijonskih nedelj v „Slovencu“. In ste redno nakopičili materiala za pet „Slovenčevih“ strani in ne za dve, kolikor smo Vam jih mogli odmeriti.

Ta mlada elita misijonskih poklicev se je vedno bolj uveljavljala v lastnem misijonskem glasilu, v „Katoliških misijonih“, podirala predsodke in napačne nazore o misijonskem delu in večkrat oralna trdo ledino, da se je polagoma moglo v širokih slovenskih krogih zakoreniniti zanimanje za zunanje misijone. V ozkih slovenskih razmerah smo se nekako zdrznili pred mislijo na svetovni misijon. Treba je bilo šele ustvariti vero, da tudi Slovenci moremo sodelovati in da je želja Cerkve, da sodelujemo pri širjenju vere. In to nalogo so v glavnem opravljali „Katoliški misijoni“, ki so imeli srečo, da so našli vedno razborite in razgledane urednike. Tako je bilo mogoče glasilo razširiti in ga dvigniti do zavidljive nakoade. Prinašal je nekaj novega; predstavljal je v svoji celotni zgradnji in v načinu podajanja nov tip verskega glasila, ki je s svojim pojavom prisilil k preoblikovanju in potrebni reformi tudi ostala starejša verska glasila.

Izseljenstvo nam je razširilo obzorje. „Katoliški misijoni“, ki so nas spremljali čez morje, imajo, tako se zdi lažje stališče kot v domovini in še več opravičenosti, da izhajajo. Kot majhen narodni drobec med tujimi narodi se bolj kakor v domovini zavedamo važnosti in potrebnosti mednarodne vzajemnosti in krščanske občestvenosti, katere blagodati smo uživali in jih še neprestano uživamo od dneva, ko smo zapustili domače meje. Zato lažje razumevamo, da je primerno, da k tej človeški in katoliški skupnosti tudi mi po svojih močeh prispevamo. Sedaj bolje razumemo pomen slovenskih misijonarjev. Oni so najplemenitejši doprinos slovenskega naroda k mednarodni katoliški skupnosti, so edina oddolžitev za neprecenljivo versko in kulturno delo, ki ga je Cerkev v teku stoletij nad našim narodom izvršila.

Odkar smo raztreseni po vsem svetu in nam je v nekem smislu ves svet postal domovina, izvršujejo „Katoliški misijoni“ prevažno nalogo med nami. Vežejo naše misijonarje z misijonskim zaledjem, ki ga predstavljajo naše narodne skupine v zamejstvu. S pisano in slikano črko nas vežejo tudi med seboj. Iz meseca v mesec nas bodre iz naših skrbi in prizadevanj za vsakdanji kruh k višjim in nemimljivim idealom, ki bodo preživeli menjajočo se usodo vsega človeškega snovanja in tudi naše sedanje skrbi in tegobe. Misijonska ideja je najbolj pričljiv izraz neomajne vere v končno zmago krščanstva. Ko že davno ne bo več sledu o brezbožnem komunizmu in njegovih nasilnikih, bo stal križ in zmagoval.

Vsi smo priče, s kakšno dovršeno spretnostjo in navdušenim idealizmom se „Katoliški misijoni“ posvečajo svoji vzvišeni nalogi. Ne puste nas v mirnem samozadovoljstvu tistih srečnih, ki so v posesti resnice, ampak nas od številke do številke prisilijo, da se vznemirjamo nad grozečim položajem v svetu. Iz njih

čutimo utrip Cerkve na njenih najbolj krvavečih frontah. Pozivajo nas k sodelovanju in borbi za kraljestvo božje. Dopovedujejo nam z besedo in živimi zgledi, da je bistvo krščanstva v vse obsegajoči ljubezni...

Ne vem, kako bi misijonsko glasilo moglo bolje vršiti svoje poslanstvo. Delo za beatifikacijo Barage je tisto, kar povrhu daje našemu misijonskemu glasilu posebno aktualnost.

O bodočnosti je težko kaj reči. Toda v zasnovah, ki jih imajo „Katoliški misijoni“ danes, bi si brez tveganja upal reči, da jim je zagotovljena tudi bodočnost. Brez dvoma lepa bodočnost, ako se kdaj vrnemo v domovino. Če bi se pa to ne zgodilo, bodo verjetno „Katoliški misijoni“ med zadnjimi slovensko pisanimi glasili v zamejstvu, ki bi ugasnilo. A bolj verjetno je, da bodo živeli, kakor bo živela misijonska misel, in budili vedno nove slovenske misijonske poklice.

DR. IVAN AHČIN

KARDINAL TIEN O „JURIJU KOZJAKU“

Našim bralcem je morda že znano, da je slovenski duhovnik Ferdinand Kolednik prevedel v francoski jezik Jurčičev roman „Jurij Kozjak“, ki popisuje junaško dobo slovenskega vernega ljudstva v bojih proti mohamedanskim Turkom, ki so „z ognjem in mečem“ hoteli spraviti v svojo krivo vero in pod svojo oblast katoliško slovensko ljudstvo.

Tudi smo že povedali v našem listu, da je bil „Jurij Kozjak“ kmalu nato preveden iz francoščine v kitajščino, pač prvi slovenski roman, preveden v jezik največjega naroda sveta.

Pred nedavnim pa smo dobili v roke angleško besedilo pisma kitajskega kardinala Tiena, v katerem branje romana „Jurij Kozjak“ vsem Kitajcem toplo priporoča kot zlasti za današnje kitajske razmere nad vse primerno berivo.

V pismu pravi med drugim tudi tole: „Katoličane velikega kitajskega naroda preganja danes isti sovražnik krščanstva, pod katerim trpi mali slovenski narod v centralni Evropi. Zato z največjim veseljem priporočam našim kitajskim katoličanom branje krasne knjige „Jurij Kozjak, slovenski janičar“... Upam, da bo zgled junaškega slovenskega naroda, kateri se je skozi stoletja pogumno ustavljal vsem, ki so mu hoteli iztrgati drago katoliško vero, svetil tudi kitajskim katoličanom v njih borbi za iste svetinje...!“

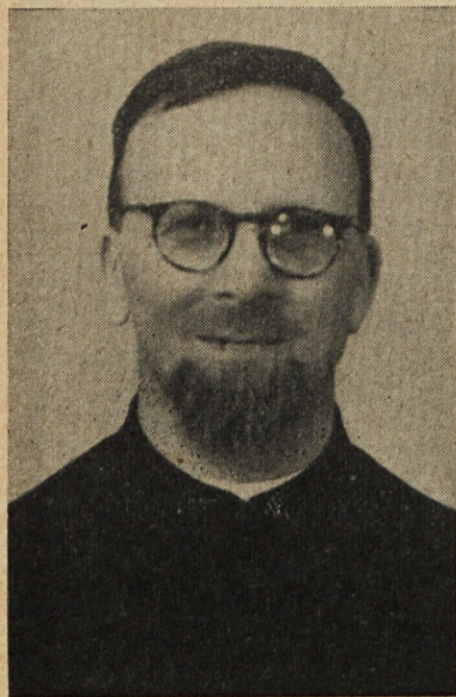
+ Th. Card. Tien S. V. P.
田耕莘

Desno vidimo sliko kardinala Tiena s podpisom v naši in kitajski pisavi

V MESTU KRISTUSA KRALJA

Objavljamo daljše poročilo o novem delokrogu znanega slovenskega misijonarja salezijanca Andreja Majcena, ki je bil kot begunec s Kitajske poslan v bližnji Vietnam, deželo Tonkin, v kateri je nekoč že deloval in mučeniške smrti umrl naš rojak jezuit Janez Mesar in v kateri se danes odigrava naši podobna borba med komunističnimi revolucionarnimi četami na eni strani in domobranskimi domačinskimi in francosko vietnamsko vojsko na drugi. Poročilo je sestavljeno na podlagi pisma, ki ga je dne 3. oktobra 1952 pisal g. Majcen sam prijatelju, tudi begunskemu misijonarju g. lazaristu Wolbanku v USA. Slednji je dodal opis osebnosti in dosedanje življenjske poti tega slovenskega misijonarja v „Mestu Kristusa Kralja“, ki nje-ga fotografijo vidimo tu spodaj.

Sledi besedilo g. Wolbanka:

Najbrže so redki misijonarji, ki so v življenju hodili svojo življenjsko pot tako prozno kot gospod Majcen, kitajsko „Ma shen fu“ imenovan.

30. septembra 1904 je zagledal v Mariboru luč svet v preprosti družini državnega uslužbenca. Med prvo svetovno vojno je kot mlad pobič hodil v krško okolico z očetom prosit za mrvice kruha, ki so ga ljudje po trgih in mestih stradalali. Izbral si je lep učiteljski poklic, z željo vzgajati slovensko mladino v krepkem katoliškem duhu, pa je Bog preokrenil njegov korak in mu dal misijonski poklic. Prvi stiki s salezijanci so mu odprli pot na Rakovniku, kjer je bil tudi posvečen po škofu dr. Gregoriju Rožmanu v mašnika 2. julija 1933. Od leta 1933 do 1935 je bil šolski ravnatelj na Rakovniku.

Leta 1935 je odšel v misijone in bil v Kun Mingu na Kitajskem šolski ravnatelj v salezijanskem skromnem začetnem zavodu za zapuščene fantje do leta 1939, nato do 1941 prefekt in direktor (ravnatelj vsega zavoda) v vseh kritičnih letih od 1941—1951. Japonsko-kitajska vojna mu je zdravje razrahljala. Nacetno je bilo že davno prej zaradi pomanjkanja hrane v svetovni vojni in v času študijev. V Kun Mingu je bil prva pomoč in desna roka mons. Kereca in za njim je prevzel vse delo ter ga čudovito razvil, ko je odšel mons. Kerec na novo mesto kot apostolski administrator v Čaotung.

Ob najlepšem razvoju in novih načrtih za razširjenje zavoda, ko je bila v polnem razmahu ljudska in v razvoju srednja šola, je revolucija vrgla iz Kitajske tudi gospoda Andreja, ki je bil potem začasno profesor francoščine v kolegiju Don Bosco v portugalski koloniji Macau na kitajski obali, nakar je bil nedavno premeščen in je 3. okt. iz hongkongskega letališča odpotoval ob argentinskem sobratu kot njegov pomočnik v

V „Mestu Kristusa Kralja“; člani ene „družine“ so se spravili izboljšavati zemljo okrog svojega doma (glej hišo v ozadju), da bo vrtič več rodil...

Hanoi, o čemer sam v sledečem pismu poročam. Prestano trpljenje je zapustilo na njem vidna znamenja in poslabšalo njegovo zdravstveno stanje. Vendar je iz poročil jasno, da sta njegov svet in delo spoštovana od predstojnikov na Daljnem Vzhodu.

Gospod Majcen je za p. Mesarjem prvi Slovenec, ki deluje med Anamo-Kitajci v Indokini, odkoder ima do Kun Minga silno kratko pot, kadar se bodo uresničile njegove želje, da se vrne med drage zapuščene kitajske fante. Pred gveriljo je vodila direktno v Kun Ming indo-kitajska francoska železnica, ki je pa že od japonske invazije porušena.

Naj bi blagi gospod Andrej, „pater kvan“, „ča kvan“, kot ga anamitski dečki imenujejo, tudi na novi postojanki s svo-

jo dobroto rahljal številna poganska srca za blagodejni krščanski prerod in rast svete Cerkve v Vietnamu kljub neprestanemu bobnenju uničevalnih komunističnih Huo Chi Minghovich topov. Slovenski misijonarji, ki smo ob njegovi očetovski roki vstopali v kitajski svet, mu obljubljam oobenem z vsemi misijonskimi prijatelji med rojaki po svetu, moliti vneto za njegovo skorajšnjo vrnitev v visoki Kun Ming, kjer se bodo „Ma shen fu-ja“ mnogoštevilni po prestopih razočaranjih v „rdečem raj“ oklenili s še večjo ljubeznijo.

3. oktober 1952...

Ko sva z argentinskim sobratom g. [Giacominom] prejela blagoslov Marije Pomočnice, sva se podala na hongkong-

sko letališče, da se podava v Hanoi, ki je glavno mesto severnega Vietnama.

Vietnamci so prebivalci dežel med Kitajsko in Siamom in jih je 23 milijonov. Govore svoj vietnamski jezik. Med njimi je milijon in pol katoličanov.

Nazivi zanje, ki so bili doslej v rabi, „Anamiti“, „Tonkin“, „Indokina“, itd. jim niso nič kaj povšeči, ker jih spominjajo na čase, ko so bili še povsem pod tujo nadoblastjo. Sedaj imajo namreč samostojnost in lastno vlado, a vojaško jim še stojijo ob strani Francozi, pred vsem v odporu proti „vietmincem“ - komunističnim „nacionalistom“, ki so začeli bratomorni boj za izvedbo revolucije. Koliko gorja je že prizadel ta kar deset let trajajoči boj! Koliko družin je razbitih, koliko mladine se potika okrog, brez očeta in matere, brez doma...!

V severnem Vietnamu je Bog poklical tem sirotam duhovnika Pavla Seitza v pomoč. Začel je zbirati to mladež, da jo reši lakote in hudobije. Kakor Don Bosko je tudi on imel težke čase. Končno se mu je vendar posrečilo v predmestju Hanoja kupiti močvirno zemljo, ki jo je deloma zasul, da je mogel začeti na njej graditi takozvano „Mesto Kristusa Kralja“. V tej svojevrstni naselbini naj bi najbolj zapuščenji od zapuščene vietnamske mladine našli v gospodu Seitzu in njegovih sodelavcih očeta in mater, v svojih tovariših pa brate.

Sveti oče je tega rešitelja vietnamske mladine povzdignil za škofa Kontumskega vikariata v osrednjem Vietnamu. Kaj pa s stotimani njegove mladine, kaj z „mestom Kristusa Kralja“?

Salezijanski vrhovni predstojniki so mons. Seitzu obljubili, da bodo prevzeli in nadaljevali njegovo delo. Za začetek so poslali tja sobrata Antonija Giacomina in mene. On je ravnotej, jaz pa njegov pomočnik, v kolikor mi dopušča moje zrahljano zdravje.

Po triurni vožnji z letalom sva izstopila v Hanoju. Nikogar ni bilo na letališču, da bi naju sprejel. Brzovjav z vestjo o najinem prihodu je namreč prepozno prispel, šele med slavnostnim kosilom tega dne, ki je bilo prirejeno ustanovitelju „Mesta Kristusa Kralja“ na čast ob njegovem posvečenju v škofa.

Avtomobil naju je pustil nekje sredi mesta. Pa se nama ponudi za naprej tricikelj. Po francosko mu naročiva, naj naju pelje v katedralo. „Oui,“ je pritrdil po francosko in sedla sva v zanimivo vozilo, uverjena, da naju je razumel. A zmotila sva se; mož je kar tako rekel tisti svoj „oui“ (da), potem pa naju je na slepo vozil po mestu sem in tja. Končno se je odločil, da vpraša prometnika, kam bi rada tujca. A tudi ta ni razumel, pa smo spet začeli krožiti po ulicah. Končno se je nekemu drugemu prometniku le posvetilo, da hočeva najbrže tja, kamor gre največ črno oblečenih tujcev, v katedralo.

Sliki levo kažete godbo mladih meščanov „Mesta Kristusa Kralja“ in pa iste pri obedu (v ozadju g. Majcen). Slika tu kaže najmlajše v šoli in njih učiteljico domačinko

Padla sva torej med slavnostne goste sredi kosila. Mons. Dooley, apostolski delegat, mons. Khoe, hanoiski apostolski vikar in naš dragi mons. Seitz, ti so naju predstavili 15 navzočim škofom in številnemu domačemu in tujemu kleru, ki so najin prihod sprejeli z burnimi ovacijami. Ustanovitelj mons. Seitz je v svojem nagovoru med drugim dejal: „Čeprav s krvavečim srcem zapuščam svoje paglavce, ki jih resnično ljubim z vsem mojim duhovniškim srcem, sem vendar vesel, ker že vidim tu gospode, ki bodo nadaljevali moje trdo devetletno delo...“

Ob petih popoldne se mons. Seitz vsede k volanu avtomobila in naju povabi s seboj v „boystown“, „Mesto Kristusa Kralja“.

„Pod kakimi pogoji sprejemate svoje gojence,“ ga med potjo pobaram.

„Veste, gospod,“ mi pravi, „revnih je vsepovsod polno. Jaz sem sprejemal le tiste, ki so v skrajni revščini, ki zares nimajo nikogar, bodisi da so jim starši umrli bodisi da so malčke zavrgli; nekateri so se tudi kar izgubili v tej vojni vihri. Kakor hitro naša poizvedovalna komisija komu najde starše, fanta takoj spet domov odpošljemo.“

„Kaže, da potem ne dobivate od gojencev oziroma njih svojcev nikake vzdrževalnine.“

„Doslej niti vinarja nisem prejel od njih. Vedno sem zaupal v Boga in na dobra srca. Naša Gospa iz Bavije me v teh devetih letih ni nikdar zapustila, v kakršnih težavah že sem se nahajal. Vi-

dite tisto goro s tremi vrhovi? To je Bavi („ba“ = tri, „vi“ = vrh). Tam sem pred nekaj leti sezidal lepo romarsko cerkev preblaženi Devici v čast. Žal, danes je ta cerkev, kakor 22 še drugih naših hiš, v razvalinah, žrtev vojne... A v tej cerkvi, lahko rečem, se je porajala naša sirotišnica. Marija mi je dala pogum, da sem sprejel v vzgojo 40 malih fantičev-kaznjencev takorekoč, ki mi jih je zaupal hanojski župan.“

Auto brzi po dolgi ulici v predmestje in od tam zavije ven na plano, v močvirno področje hanojske okolice. Kmalu nam velik napis v vietnamščini in francosčini pove, da tu prebiva „Družina sv. Terezike v mestu Kristusa Kralja“.

„Veste,“ mi hiti pravit mons. Seitz, „dal sem temu boystownu ime Družina, ker naj bi mali brezdomci tu našli novi dom in novo družinsko življenje. Vidite 12 zgradb; vsaka je dom za 32 gojencev. Tu se sami vladajo, si sami kuhajo, obdeluje vsaka skupina svoj vrt okrog hiše, goje kure, tu imajo svojo obednico, svojo učilnico in spalnico. Celo psička ima vsaka hiša zase. Največji gojenec je „oče“, ki ima svoje pomočnike, tudi gojence, kateri skrbe za kuhjo, za čiščenje, itd. Boste videli, kako dobro se počutijo v teh skupinah, v teh novih družinah.“

„Kako naj jih pa pozdravim?“, vprašam monsignorja.

„Oni vas bodo pozdravili s „ča“, to je „oče“, in vi jim odgovorite s „čjao kon“, to je „pozdravljen, sin“. Že v tem se zrcali nič manj družinski odnos tudi med gojenci in predstojniki.“

Izstopimo. Godba nam zaszvira. Monsignor je svojim mladim godbenikom za škofovsko posvečenje kupil uniforme in 30 novih instrumentov. Ob obeh straneh ceste stoje mladi meščani mesta Kristusa Kralja, vsak s svojo zastavico v roki.

„Oprostite, monsignor, a tile nasmejani, polni obrazi nič kaj ne spominjajo na cestne pobaline, o katerih ste mi govorili.“

„Prav imate,“ mi odvrne, „a ko sem jih sprejel, niso bili taki, ampak suhi, garjavi, polni raznih ostudnih bolezni,

sumljivi. Nekatero grenko sem požrl, preden so postali ljudem podobni. Mnoge je bilo treba najprej takorekoč „telesno na noge postaviti“, kajti stradanje in vragabundsko življenje jih je docela strlo. Sedaj je pa ne le njih telesno zdravje, ampak tudi duhovno tako visoko in cve-toče, da boste med temi fanti lahko dobili mnogi poklicev, kakor so jih že drugi redovi in škofije.“

To me je prijetno pogrelo. Časi so težki; misijonarji moramo pohiteti, da si vzgojimo pomočnikov-domačinov. Da bi res iz „Mesta Kristusa Kralja“ prišlo kaj duhovnikov za to še tako pogansko deželo! Treba bo veliko skrbnega dela in mnogo molitev misijonskih prijateljev...

Stopili smo preko malega mostu in se znašli v samem „Mestu Kristusa Kralja“. Najprej smo obiskali in bežno pregledali velike rokodelske delavnice, stopili v nekaj stanovanjskih paviljonov in končno dospeli na Trg sv. Terezike, kjer stoji prostorna cerkev Kristusa Kralja. Zvonček je pozvonil in pozval prebivalce, da se zberejo pred cerkvijo, kjer naj bi pozdravili svojega ustanovitelja in očeta prvič kot škofa. Ta je prišel med nje oblečen v rdeča oblačila, s prstanom na roki in rdečo čepico na glavi. Marsikatero oko se je zaiskrilo od ganotja, ko je eden najmlajših sirotkov izročil monsignorju šopek cvetlic v pozdrav. Podobna šopka je poklonil tudi nama z lepimi pozdravnimi besedami v perfektni francosčini. Oči otrok so naju gledale nekako vprašujoče, češ, ali nas bosta tudi tako ljubila kot nas je ljubil naš oče...

Težka naloga je padla na najina ramena. Hraniti, učiti, šolati in vzgajati, pripravljati na življenje teh 450 ubogih sirot, ki ne doživljajo več materinske ljubezni, ne poznajo varstva in skrbnosti očetove roke. V duši vstaja mrzli pesimizem. Kje neki bomo dobili vnaprej sredstva za oskrbo vse te množice...!?

A pesem mladih src je pomagala zmagati veri. Stopimo v cerkev k blagoslovu. Tam me je okrepil Kruh iz nebes. Z zaupanjem v Previdnost božjo sem se vrgeel v delo za to ljubljeno mladino.

ŠTEVILKE OBTOŽUJEJO

Pravijo, da so številke, statistike in diagrami pusta in dolgočasna stvar in da tega nihče ne bere. Tako pravijo nekateri. Drugi pa so zopet drugačnega mnenja, da so namreč številke bolj zgovorne in bolj pričljive, kot še tako navdušeno napisan članek. Moramo reči, da je mnogo resnice v tej trditvi. Številke obtožujejo, hvalijo in grajajo brez besed in brez visokodonečih fraz.

Da, številke tudi obtožujejo. In prav te številke, ki jih imam sedajle pred seboj, zelo obtožujejo mene, tebe in vse katoličane po vsem svetu. To so številke o prispevkih, ki so jih dali katoličani za Družbo za širjenje vere v letu 1950, preračunani v italijanske lire. Niso pa tu izkazani darovi, ki so jih prejeli misijonarji iz drugih virov.

Kaj povedó vse te številke?

Navedene številke pokažejo predvsem to, da moremo v pogledu prispevkov razdeliti ves svet na tri dele, in sicer na Severno Ameriko, ki je sama dala dve in pol milijardi lir, zapadno Evropo, ki je dala eno milijardo lir, in ves ostali svet (Južna in Centralna Amerika, Azija, Afrika in Avstralija), ki je dal dobre pol milijarde lir.

Marsikdo rad pozabavlja čez Severno Ameriko, češ da vlada tam goli materializem in nimajo ljudje nič smisla za duhovne stvari. Vidi-mo pa, da temu ni tako. 27 milijonov katoličanov v U. S. A. daruje za misijone več, kot vsi katoličani vsega sveta skupaj. Tudi katoličani iz Kanade darujejo mnogo, vendar odpade na posamezno osebo skoraj polovico manj kot pa v U. S. A. Moramo vedeti še to, da ni v letu 1950 slučajno tako visoka in ugodna številka za U. S. A. in za Severno Ameriko sploh. Darežljivost Severne Amerike za misijonske svrhe je vsako leto večja absolutno in relativno. Poglejmo, koliko prispevkov v odstotkih odpade na posamezne dele sveta v dveh različnih letih:

Deli sveta	v letu 1930	v letu 1950
Severna Amerika	46.5	60.5
Zapadna Evropa	35.5	24.0
Ostali svet	18.0	15.5

Kdo daje največ in kdo najmanj?

Največ darujejo katoličani, ki žive med drugoverci in so v večini primerov napram tem v manjšini. To velja za katoličane v U. S. A., Kanadi, Iranu, Avstraliji, Luksemburgu, Novi Zelandiji, Veliki Britaniji, Nizozemski, Turčiji i. dr.

Malo pa darujejo katoličani tistih držav, ki veljajo za klasične katoliške države: Francija, Španija, Avstrija, Italija, Portugalska.

Najslabše so se odrezale skoraj stodontotne katoliške države v Srednji in Južni Ameriki. Izjemo dela Kolumbija, ki je pri 11 milijonih

Koliko so prispevali katoličani za Družbo za širjenje vere v letu 1950

Država	Število katoličanov	Vsota prispevkov v lirah	Odpade na osebo: lir
Združene države (U. S. A.)	27.554.000	2.298.635.000	82,5
Kanada	5.783.000	291.000.000	50,5
Iran	13.000	660.000	50,5
Avstralija	1.350.000	59.627.000	44,3
Luxemburg	290.000	12.065.000	41,6
Nova Zelandija	204.000	7.448.000	36,5
Irska	3.190.000	101.300.000	31,5
Velika Britanija	3.340.000	102.400.000	30,6
Belgija	8.320.000	254.000.000	30,5
Nizozemska	3.900.000	106.000.000	27,2
Malta	308.000	7.792.000	25,3
Turčija	41.000	975.000	23,8
Švica	1.760.000	35.190.000	20,0
Kolumbija	11.000.000	176.000.000	16,0
Ceylon	540.000	6.773.000	12,6
Irak	132.000	1.427.000	10,8
Južnoafriška Unija	758.000	6.400.000	8,5
Indija	2.900.000	24.834.000	8,5
Francija	34.350.000	233.180.000	6,8
Japonska	140.000	812.000	5,8
Egipt	125.000	705.000	5,6
Španija	28.200.000	140.414.000	4,8
Brazilija	46.852.000	209.000.000	4,4
Avstrija	5.840.000	21.340.000	3,6
Italija	46.000.000	140.000.000	3,1
Filipini	14.600.000	27.092.000	1,9
Portugalska	6.340.000	11.000.000	1,73
Argentina	15.789.000	12.000.000	0,76
Bolivija	2.999.000	822.000	0,27

katoličanov prispevala 176 milijonov lir. — Brazilija ima skoraj 47 milijonov katoličanov, pa je prispevala samo 209 milijonov lir. Še slabše se je odrezala Argentina, kjer je odpadlo na vsakega katoličana 76 centesimov, dočim je v U. S. A. prispeval vsak katoličan po 82 lir na leto.

So pa v gornji tabeli tudi nekatere razveseljive številke. Mala skupina katoličanov v Perziji — za katere ostali katoliški svet komaj ve, da živijo — je na tretjem mestu po darežljivosti za misijone. Prav tako se zaveda svojih dolžnosti na polju misijonstva majhna skupina katoličanov v Turčiji. In nihče ne more reči, da gre tu za skupino bogatih katoliških trgovcev in industrijalcev. Nasprotno, to so skromni armenski katoličani, večinoma poljedelci in mali obrtniki.

Razveseljive so zlasti številke iz misijonskih dežel. Tam katoličani že itak po vseh svojih močeh pomagajo misijonarjem. Kljub temu so pa še izdatne vsote prispevali v Rim, za skupnost. To velja zlasti za Oejlon, Indijo, Japonsko, Egipt.

Države za železno zaveso niso navedene v gornjem seznamu. Tam je namreč katoličanom prepovedano zbirati za katoliške misijone. Gotovo pomeni to velik izpadek, saj živi onkraj železne zavesе pod komunistično peto okoli 60 milijonov katoličanov.

Zaslужek enega dne na leto za misijone

Štiri milijarde lir na leto — to se na prvi pogled lepo sliši. Če spremenimo to v dolarje ozir. v pese, dobimo vsoto okoli 8 milijonov dolarjev oziroma okoli 120 milijonov pesov. Ta vsota pa nam zveni že bolj skromno. Če pa še pomislimo, da bi bilo potrebno s to vsoto vzdrževati na tisoče misijonarjev, misijonskih bratov in redovnic, zidati in oskrbovati na tisoče cerkva, bolnišnic, zavetišč, šol, dispanzerjev, javnih kuhinj, sirotišč, župnišč, pokopališč i. dr., potem šele spoznamo, da je ta vsota zelo, zelo majhna — skoraj kapljica v morju. Jasno je, da spričo te majhne katoliške zavesti, te majhne požrtvovalnosti ter tega majhnega čuta odgovornosti za širjenje kraljestva Kristusovega ne morejo biti uspehi veliki.

Pomislimo, kaj bi se dalo napraviti za misijone, ako bi vsak katoličan prispeval zaslužek enega dne na leto za misijone. Vzemimo, da je pri 400 milijonih katoličanov na svetu vsaj 100 milijonov takih, ki morejo odstopiti en dnevni zaslužek na leto za misijone. Vzemimo, da znaša povprečen dnevni zaslužek teh po 2 dolarja na dan. Prispevek za misijone bi v tem primeru znašal 200 milijonov dolarjev, dočim znaša sedaj komaj 8 milijonov dolarjev. Kaj vse bi se dalo napraviti z 200 milijoni dolarjev?! Le vprašajmo naše misijonarje, pa nam bodo povedali, koliko hitreje in uspešneje bi gradili Cerkev, ako bi jih pomanjkanje gmotnih sredstev ne zaviralo.

Ali bomo vsaj v svobodi živeči slovenski katoličani prispevali za misijone zaslužek enega dne?

Smersu Rudolf

VESELE NOVICE IZ JUŽNE AFRIKE

KAKO RASTE UGLED NAŠE SVETE VERE

Pred dvajsetimi leti nam je postavil eden katoliških farmarjev na svoji farmi šolo. Dobili smo katoliškega učitelja in ga nastanili v sobi poleg šole. Kake pol ure proč je že bila mala šola neke protestantske sekte. Pastor te sekte nas je tako očrnil, da v teku dveh let nismo dobili niti enega učenca. Bili smo primerani poklicati učitelja na postajo Glen-Cowie in šolo podreti. Pločevino, les, okna in vrata smo pripekljati domov, zidovje pa podrli.

Pred dobrimi 10 leti je deželna vlada proglasila ta okraj kot rezervno za domačine, s tem so morali vsi farmarji prodati farme tukajšnjim komisarjem. Predno je naš prijatelj farmar prodal svojo farmo, smo mi od njega dobili kot lastnino 5 jutrz zemlje.

Letos smo se odločili tamkaj zopet poskusiti s šolo. Sklicali smo zborovanje domačinov in na naše začudenje so bili vsi ljudje takoj za to, da postavimo šolo. Poskusili smo najprej s šolo

na prostem, pod drevesom, pa že v enem mesecu je bilo okrog 80 učencev. Videli smo, da lahko začnemo z zidavo šole. Ko je bila konec meseca avgusta šola slovesno odprta, je prišlo k slovesnosti okrog 300 ljudi, in so bili vsi jako navdušeni za nas. Ker smo nastanili dobrega katoliškega učitelja, kateri poučuje tudi verouk, gre pater Bratina vsak teden enkrat tja, da preizkusi učence in da učitelju potrebna navodila. Upemo, da bo s časoma tam katoliška vera napredovala, ker so povečini sami pogani.

Drug primer:

Pred dvemi leti smo kupili neko farmo, 18 milj severno od naše postaje, z namenom ustanoviti tam s časom manjšo misijonsko postajo. Ljudje so povečini pogani, samo poglavar teh ljudi si je s pomočjo nekaterih protestantov postavil malo šolo, katero je pred kratkim šolski nadzornik potrdil kot državno šolo.

Ko smo mi v mesecu juliju sklicali zborovanje, da bi vprašali ljudi, če hočejo našo šolo, je bil poglavar proti nam, ljudstvo pa je glasovalo za našo šolo.

Zamorska fantovska mladina pri telovadbi ob taktu bobna

Začeli smo tudi tukaj s šolo na prostem, in smo takoj videli, da bomo imeli uspeh. Ko je bila v oktobru šola postavljena, smo imeli že 146 učencev, v poglavarjevi šoli pa jih je samo še 27.

V splošnem se vidi, da imamo mi z našimi šolami dosti ugleda in da ljudje zdaj zelo radi pošiljajo svoje otroke v naše šole, ker so poznane kot prvovrstne. Tudi za tukajšnjo šolo na postaji se jih vsako leto toliko priglasijo, da lahko izbiramo, vzamemo samo katoličane in pa taks, kateri želijo postati katoličani, zato je zdaj dve tretjini gojencev že katoličanov. Večina naših poprejšnjih gojencev-katoličanov je zdaj že omožena, zato imamo že veliko čisto katoliških družin, da se na ta način naša sv. vera vedno bolj razširja in vedno večji ugled dobiva.

Vem, da so molitve misijonških dobrotnikov veliko pripomogle k razširjenju naše sv. vere med tukajšnjimi pogani. Zato se zahvaljujem in naše delo še vnaprej Vašim molitvam priporočam.

NOVA MAŠA

V mesecu decembru smo imeli na postaji v Glen-Cowie veliko slovesnost, novo mašo duhovnika domačina iz naše postaje.

Johanes Lepaka je napravil šest razredov ljudske šole v našem misijonu. Po dovršeni šoli je rekel, da hoče postati katehist, zato ga je predstojnik poslal v katehistovsko šolo v Marianhill. V teku leta se je odločil, da hoče postati duhovnik, zato je naslednje leto odšel v malo bogoslovje, katero vodijo tudi patri iz Marianhilla. Po dolgih 11 letih je v novembru dovršil svoje študije.

Dne 16. decembra je bil posvečen v duhovnika na postaji Maria Trost pri Lydenburgu, od našega prevzv. škofa Riglerja.

Ker je bilo to prvo posvečenje duhovnika domačina iz naše škofije, zato so naredili jako slovesno in je bilo navzočih na stotine ljudi. Proti večeru tega dne je došel novoposvečeni duhovnik na našo postajo Glen-Cowie, kjer smo ga

Sliki na tej strani kažeta zamorski ples in obleko zamorskih deklic v misijonu, kjer delujejo rojaki p. Bratina, p. Kladnik in br. Poznič. — Sliki na prejšnji strani pa predstavljata črnega novomašnika Lepaka, spodaj v družbi s p. Bratino.

kolikor mogoče slovesno sprejeli. Med sviranjem godbe je šel spredov v cerkev, kjer je naš predstojnik spregovoril pozdrav na novodošlega, h sklepu pa je bil blagoslov z Najsvetejšim.

Drugi dan ob 10 dopoldne je stopal novoposvečeni med sviranjem godbe v cerkev opraviti svojo prvo sv. mašo.

Najprej je imel eden naših patrovo pridigo, kjer je opisal lepoto kot tudi težave duhovskega stanu, nato pa je pozval novomašnika, naj on kot prvi tukajšnji mašnik z vztrajnostjo pomaga spreobračati svoje rojake k naši sv. veri, obenem pa naj s svojim dobrim zgledom vpliva, da se bo še kateri odločil za duhovski stan, da se bo s tem množilo število domačih duhovnikov.

Nato je novomašnik daroval svojo prvo peto sveto mašo, po sv. maši pa je podčlil svoj prvi mašniški blagoslov.

Ker smo za telesno okrepčilo vsega dosti pripravili, smo popoldne zelo številne goste z jedjo in pijačo postregli.

Ker je v bližini novomašnikovega doma ena naših zunanjih šol, je bila v nedeljo tudi tam slovesna sveta maša, kjer se je zopet zbralo veliko število ne samo katoličanov, temveč tudi protestantov in poganov. Novomašnik je v svoji pridigi razložil pomen naše edine prave sv. katoliške vere. Dolg govor je imel tudi tamošnji poglavar, kateri je med drugim rkel, da bi bilo zelo lepo, če bi bila samo ena Cerkev, kot je samo en Bog. Ker pa je v Južni Afriki toliko raznih cerkvenih ločin, zato skoro nikdo ne ve, katera je prava Cerkev Jezusa Kristusa. Takoj nato se je novomašnik oglasil k besedi in dokazal ljudem, da more samo naša sv. katoliška vera dokazati svoj obstoj iz apostolskih časov, torej od Jezusa Kristusa samega. Vse druge vere so nastale pozneje od odpadnikov naše sv. vere. Vsi ljudje so ga z napetostjo poslušali in upamo, da je njegov govor imel veliko uspeha med poslušalci. Popoldne je bila tudi tam velika gostija, katero so domačini pripravili novomašniku-domačinu v čast.

Valentin Poznič, Glen-Cowie

Misijonarji nišejo

V ŠANGHAJU RDEČI ČAKAJO...

Iz pisem misijonskega brata Cirila Verdника CM, katerih zadnje je pisano v Šanghaju dne 14. novembra 1952.

Čudovito hitro mineva čas v pestrosti razmer tukaj. Vse je minljivo na tem božjem svetu in trdno upamo, da bo konec tudi rdečega zmaja, ki omamlja in osvaja cele narode. Obeta mnogo, do naša pa samo nesrečo in razočaranje. Spoznanje pride, a prepozno, ko si že zapleten v niti, iz katerih se izmotati ni mogoče...

Tu pri nas je hudo, a lahko bi bilo še veliko huje. Kaj vse si izmišljajo rdeči! Sedaj se zaženejo v eno, sedaj v drugo ustanovo. Z uničenjem „Marijine legije“ so hoteli uničiti vse katolištvo, a tu pri nas tega še niso mogli doseči. Borci legije so neustrašeni in pripravljeni na vse. Moč in voljo dobivajo v Evharištiji, katere se prav lepo poslužujejo; skoraj pri vsaki maši vsa navzoča mladina vstane kot en mož in se približa obhajilni mizi. V Marijini bolnišnici so rdeči zasliševali voditeljico „Marijine legije“. Tako pogumno in krepko jim je odgovarjala, da so jo komaj umirili; že je vzela zavitek najpotrebnejšega, ki ga je imela za take primere že pripravljenega, in hotela z njimi, a so jo v miru odpustili. Na univerzi je rektor poklical enega od medicincev in ga zaslišal: „Ste v Marijini legiji?“ — „Sem in ostanem!“ — „V tem primeru ne morete nadaljevati študija.“ — „Pa ne, bom že kako živel!“ — In je ostal zvest legiji.

Vedno bolj pritiskajo tudi na katoliško jezuitsko univerzo Aurora, ki so jo tudi že zasegli. Študente hujskajo in jim groze, če ne bodo nastopili proti

„evropskim imperialistom“. Ker je bilo letos precej deževno, kar ni dobro za te razmere, se rdeči jeze in vpijejo, da ameriška letala povzročajo deževje s posebnimi napravami.

15. avgusta smo imeli v cerkvi pri sv. Petru naenkrat kar 50 novokrščencev iz bolj kmečkih slojev, ki so se zatekli z dežele v Šanghaj. Teden za tem so v Zikawei imeli 2.000 prvoobhajancev. Seveda tako je le tu v Šanghaju. Naš služabnik je bil doma na deželi na počitnicah, pa je povedal, da je tamkaj cerkev sicer odprta in lahko hodijo verniki vanjo, kadar hočejo, duhovnik pa le z dovoljenjem oblasti, ki pa to dovoljenje le redkokdaj da. A dobri pastir na druge načine išče in najde priliko, da je v stiku s svojimi ovčicami: hodi po hišah in tamkaj daruje najsvetejšo daritev v prav zgodnjih jutranjih urah, da ne pride kak nepoklicani.

Kristjani, stiskani in preizkušani, se trdno oklepajo božjih hramov, zlasti ob nedeljah in prvih sobotah. Rožni venec molijo po željah Fatimske Gospe vsak večer po vseh cerkvah. Da slišite, kako lepo moli vsa cerkev izmenoma ena stran z drugo! Prav tako križev pot! In slovesne svete maše, kako lepo liturgično se obhajajo! Saj pa imamo tudi sedaj tu veliko duhovščine, ker so nekateri iz notranjosti dežele semkaj prišli. Vse vodijo predvsem jezuitje, kj znajo spretno organizirati življenje.

Sedaj je tukaj najtežje za bogate trgovce, kajti oblast s silo izterjava visoke davščine, tako da večina trgovcev povsem propade. Mnogi si v obupu vzamejo življenje.

Te dni so tukaj v Šanghaju prebar-

valj vsa inozemska imena trgovskih podjetij in podobnega; vse, kar je v zvezi z nami „imperialisti“, se mora uničiti.

Misijonsko nedeljo sem, hvala Bogu, preživel še vedno na misijonskih tleh, ves srečen; srce mi je utripalo od ganotja in hvaležnosti božji Previdnosti.

Na praznik Vseh svetnikov smo imeli lepo procesijo po vrtu in dvorišču pri cerkvi Kristusa Kralja; morala bi se ta procesija vršiti že na praznik Kristusa Kralja (za „žegnanje“), a so rdeči na ta dan priredili na istem cerkvenem prostoru manifestacijo za mir... Procesije so se udeležili vsi stanovi in ves kler, med njimi dva škofa in dva apostolska prefekta.

Na sv. Martina dan pa je bila organizirana spominska svečanost ob obletnici smrti mučeniškega patra rektorja zavoda Zikawei, ki je v ječi daroval svoje življenje za svoje rojake. Bil je namreč Kitajec, jezuit. Take slovesnosti me stalno zelo dvigajo in krepe.

Kaj se po svetu godi, tudi izvem; imam dobrega prijatelja, ki me stalno obvešča o stanju, kar jaz potem naprej g. Jerebu v notranjost dežele sporočim, da tako tudi ta pride do novic, ki jih je tako željan, pa jih sicer ne more dobiti, razen zgolj komunističnih. Nad izvolitvijo novega predsednika v „deželi kruha“ smo se kar oddahnili. In Tito je na potu v London. Zakaj? Stari ljudje so vedno pravili: Božji mlini meljejo počasi, a gotovo... Tudi sedaj že meljejo, dasi morda ne slišimo in ne razumemo. A zaupajmo!

Te dni grem ponovno na policijo, da mi obnove dovoljenje za bivanje tu. Bog ve, če bodo še pri volji pripisati nekaj mesecev, kakor so dosedaj še vedno storiili. Negotovost precej ubija...

VELIKO DELA — SKROMNA SREDSTVA

Piše usmiljenka s. Cirenija Jug iz Obayashi, dne 14. junija 1952.

Ko sem v „Duhovnem življenju“

iskala misijonsko prilogo, me je zajela otožnost, češ, vsega je konec, zadnja nit medsebojne misijonske povezanosti je pretrgana, misijonarji bomo umirali po raznih deželah in otokih pozabljeni in še očenaša ne bomo zmolili za pokoj duše drug drugega. Ko sem pa včeraj prejela od s. Jožefe Zupancič Vašo okrožnico, v kateri omenjate, da „Kattoliški misijoni“ samostojno izhajajo, sem se srčno razveselila in se takoj spravila k pisanju, da se Vam zahvalim za žrtve in pozornost, ki nam jo izkazuje, že toliko let in za katere Vam Bago povrni tisočero!

Znano Vam je že, da me je vihra spet zanesla v deželo, v kateri sem delovala že pred kitajsko-japonsko vojno. Na Japonskem se je medtem res mnogokaj spremenilo tudi glede misijonskega dela, a še daleč misijon ni tako cvetoč kot je bil na Kitajskem.

Začetek misijona

Me smo lansko leto junija odprle nišo v tej vasi Obayashi. Poslali so semkaj tri sestre, med njimi mene, ki nisem več mlada, saj sem že 24 let v družbi. A bila sem edina zmožna vsaj nekaj japonščine. Takoj smo šle na delo in odprle dispanzer v vasi Kurando kakih 20 minut od tu. Začetki so pač težki. Saj imamo na razpolago le eno samo najeto sobo s tatami (iz riževe slame pletene preproge). V cnem kotu sobe je zdravniška preiskava, v drugem čakalnica, v tretjem miza z zdravili, v četrtem omara, v katero nazadnje vse skupaj zložimo. Soba namreč služi ne le dispanzerju, ampak še več drugim namenom: za posvetovalnico meščanov, za poobedni počitek otrok iz našega vrta, in drugo. Vse prej kot higienično! Na istih tatah, na katerih so preje čakali bolniki, se potem igrajo otroci. Res zelo primitiven dispanzer, ki utegne misijonu celo več škoditi kakor koristiti. Zato resno mislimo na gradnjo lastne hišice tamkaj. Bivše učenke bližnjega zavoda Dames de Sacre Coeur, ki nam zalagajo dispanzer z vsem potrebnim,

so nam v namene gradnje tudi kupile malo zemljišče, ki pa je šele polovico plačano; kdaj bo šele denar za gradnjo skupaj! Saj so zelo požrtvovalne te dame, ki so nas semkaj povabile, a kljub dobri volji ne najdejo potrebnih sredstev, ker so vse bolj iz srednjih slojev, ki le bolj revno živijo.

Obiski po družinah

Kraj Kurando, o katerem Vam govorim, nosi ime, ki ga lepo označuje: Kraj revščine, zaostalosti. V tem kraju se komunizem zelo hitro širi, kot sploh v vseh delavskih, revnih področjih. Me storimo, kar moremo. Lansko leto smo dobile iz našega nedavno ustanovljenega semenišča prvo japonsko sestrico. Z njo skupaj hodim po hišah, obiskujem bolnike, poučujem v krščanskem nauku vse, ki se sami za to prijavijo; malo jih je sicer, a nekaj družin je vendarle že v pripravi za krst. Naj Vam omenim enega izmed primerov, kako pridemo do tega: Pred dvema mesecema sva z japonsko sestro obiskavale družino, ki je imela otroka s težko pljučnico. Nekaj dni po otrokovem okrevanju pride k nam njegova mati in pravi: „Moj mož je sklenil, da se vsa družina da poučiti v krščanski veri, ker je Marija ozdravila našega otroka.“ A težava je bila s poučevanjem moža, kajti delavec je in od jutra do noči zdoma, v tovarni. Pa smo se dogovorili tako, da ga bo žena sama poučevala o vsem tem, kar se bo od nas čez dan naučila. Ko se je ob zgledu te družine še več družin odločilo za pouk v krščanskem nauku, je mož dovolil, da je njegovo stanovanje postalo katehumenat, kraj, kjer poučujemo priglašence za krst. Pridno se pripravljajo, a koliko jih bo vztrajalo do konca, Bog sam ve; Njemu izročimo vso skrb, pa tudi Vašim in vseh bralcev molitvam jih priporočamo; naj jim Bog da milost svete vere!

Nova farna cerkva in krsti

V nedeljo 11. maja smo imeli lepo slovesnost v novi, šele tri leta obstoječi

fari Nigava, pod katero spadamo. Blagoslovili so novo cerkvico in faro posvetili Brezmadežnemu Srcu Marijine-mu. Fara je izročena v oskrbo poljskim frančiškani. Vso slovesnost je vodil ošaki škof Tagouchi, ki je imel pontifikalno sveto mašo. K slovesnosti se je zbrala lepa množica kristjanov in poganov.

Na Binkošti pa je bila še bolj tolažbe polna slovesnost v samostanu redovnic Sreca Jezusovega. Krstili so namreč 10 odraslih oseb, šest moških in 4 ženske, namreč starše gojenk zavoda, in njih družinske prijatelje. Ta kolegij je bil zgrajen pred kakimi tridesetimi leti že; učenk od najnižjega razreda pa do tretjega letnika univerze je okrog 800. V začetku je bilo prav malo katoličank, sedaj pa jih je že dve tretjini. Zadnje čase ne mine masec, da jih ne bi nekaj krstili. Te dobre redovnice veliko dobrega store zlasti med srednjimi in višjimi sloji, ker jim šola omogoči stik z njimi. Med šolsko mladino je opažati lepo gibanje h krščanstvu, ker jih državna vera šintoizem več ne zadovolji, dočim se starši še zelo oklepajo domače vere. Na Japonskem je prav nasprotno kot v marsikateri drugi misijonski deželi, kjer se najlažje preprosti oklenjo krščanstva. Na Japonskem preprostega le težko prepričaš o pravilnosti katoliške vere, ker je ves zakopan v materializem, ki mu ga je prinesla napačna civilizacija; vera jim je le bajka... Nasprotno pa se izobraženi zelo zanimajo za krščansko kulturo in vero in se obojemu približujejo ter je veliko upanje na zblizanje, če le hudobni duh kako vsega ne pokvari, kot na Kitajskem.

Tamkaj na Kitajskem gre takorekoč vse h koncu, čisto tako kot v domovini. Naše kitajske sestre so že skoro vse v civilu, le na jugu jih še nekaj lahko deluje v redovnem oblačilu. Od evropskin usmiljenk jih je pa na celi Kitajski samo še pet, nekatere zaprte, nekatere pa še brez dovoljenja, da Kitajsko zapuste. Trpijo ene kot druge veliko...

Piše g. Marjanu Lobodi brat Rafael Mrzel SDB iz Macao.

Naj Vam je Gospod plačnik za Vaše lepo okrožno pismo slovenskim misijonarjem, iz katerega tako lepo odseva veličina požrtvovalnosti slovenskega človeka za razširjanje Kristusovega kraljestva na zemlji. — Ljudje smo včasih kaj radi zaprti vsak v svoji ozki osebni delokrog in je končno tudi prav, da najprej zase in za svojega neposredno bližnjega poskrbimo, a ko je v najpotrebnejšem nam in bližnjemu pot že utrjena, je dolžnost Kristusovega učenca pogledati naokrog, še dalje, v kraje, kjer je toliko dobrih, še nepokvarjenih duš, katere tavajo in iščejo željno prave poti, pa je število tistih, ki bi jim naj jo pokazali, tako nezadostno, in še ti so navadno radi prcmajhne duhovne in gmotne podpore iz zaledja kar brez moči. Zato je pa žrtev misijskih delavcev v zaledju še toliko dragocenejša. Posbno lepoto in moč ji da dejstvo, da misijski sodelavec navadno ne vidi sadov svojega dela, da mu v mnogih primerih misijonar niti zahvale ne bo izrazil, ker radi preobilnega dela pač ne more vsakemu dobrotniku posebej pisati.

Mnogi misijonarji morajo delati, dobesedno vzeto, za dva. Civilni urnik pozna gotovo število delovnih ur na dan, na teden in navadno delavcu ostane še lepa mera časa za prosto uporabo. V misijonih pa je nekaj takega nemogoče. Poglejte samo naš primer: Pri nas smo takorekoč vseh 24 ur na dan vprežni, kajti naši fantiči, notranji gojenci, morajo biti vsak čas nadzorovani, a ker nas je premalo, ni misliti na to, da bi se delo lepo porazdelilo, ampak čez dan moraš biti v šoli učitelj, izven šole nadziratelj, itd., ponoči pa čuvaj — vedno napetih živcev, s „kom-seung-ha“, kakor tu pravijo, to je v polovičarskim nočnim počitkom.

Vsem, ki molite za nas, iskrena hvala in pozdrav!

Iz Paragvaja se je spet oglasila z drobnimi novicami slovenska šolska sestra s. Serafina Černe, ki dela med Čulupi Indijanci na misijonu San Leonardo s še več drugimi šolskimi sestrami skupaj. Tole piše:

V juliju smo obhajali že drugo petindvajsetletnico, in sicer je to pot s. Agripina Stemberger obhajala srebrni jubilej svojega redovnega poklica; doma je iz Primorske. Na slovesnost so prišle tudi sestre in otroci iz misijona San Jose. Lepo je bilo.

(Sliko jubilarke s. Agripine z mladimi Indijankami objavimo v prihodnji številki!)

Svetih krstov letos še nimamo kaj dosti, ker katchumeni še niso dovolj pripravljene. Jaz sem imela letos srečo krstiti tri ženske in enega otroka; vsi so nekaj dni za tem umrli. Nekoč sem Vam poslala fotografijo čarovnika, ki je držal v rokah kože s človeškimi lasmi. Ena od teh treh žen, ki sem jih krstila, je bila žena tega čarovnika. Našla sem jo bolno, ko sem hodila po indijanski vasi za otroci. Ker sem vedela, da je že nekajkrat prišla v kapelo in tudi k verouku, sem ji malo govorila o krstu in o sreči onih, ki umrjejo krščeni. Takoj je prosila za sveti krst. To sem povedala našemu misijonarju. Dejal mi je, da je ta žena največja čarovnica kraja in da je sicer on proti, vendar mi je dal dovoljenje, da jo na svojo odgovornost krstim. Ko sem jo šla še isti večer obiskat, so mi njeni domači takoj rekli, kako je med tem spraševala po sestri in prosila za krst. Brž so jo zbudili iz omedlevice in ji rekli, da je prišla sestra krstiti jo. Jaz sicer še nisem imela namena, podeliti ji kar takoj sveti krst, a ko sem videla, kako je hrcpenela po njem, se kar nisem mogla zadržati: skušala sem z njo skupaj obuditi kesanje nad grehi preteklega življenja in sem jo krstila na ime Marija. Dva dni nato za praznik Marije Snežne je umrla.

„ŽETEV JE VELIKA“ — VELIK MISIJONSKI FILM

Španski katoliški misijonski film „Žetev je velika — La mies es mucha“, ki kaže življenje in zgođe mladega misijonarja v Indiji, so lani sinhronizirali (govorne vložke prevesti v drug jezik op. ur.) v italijanščino in ga z velikim uspehom predvajali v Rimu. O filmu, ki ga je režiral znani španski mojster José Luís Heredia in kjer sta glavna igralca španska umetnika Fernando Fernán Gómez in Sarita Montiel, je neodvisni rimski dnevnik „Il Messaggero“ zapisal: „To je prvo delo, ki na platnu prikazuje skriti trud katoliških misijonarjev. Četudi ni mojstročina, je film vendarle vredno in globoko predstavljan; visoke vrednote poseduje prav zato, ker tako posrečeno družni resničnost dokumentarnosti in pestrost domišljije, ki pa vendar ni neverjetna.“ Film so v italijanščini nazvali „Junaki brez slave“.

KATOLIČANI V HIROŠIMI

V Hirošimi na Japonskem, v mestu, ki je prvo dajalo v zgodovini atomski obračun, so katoličani v vsem vikariatu porastli za 45% v dveh letih. Danes je tam 6.769 krščenih in 1.808 katihume-nov.

PO DIAMANTIH HODIJO

Mesto Kimberley, ki je kakih tisoč kilometrov oddaljeno od Kapskega mesta (Južna Afrika), nazivljejo tudi „mesto diamantov“.

Prav blizu se namreč nahaja čudoviti rudnik, ki skriva naravnost pravlična bogastva.

Rudnik je dolg 264 metrov in 164 širok in sestoji iz brczštevilnih votlin in jam, od katerih nekatere zavzemajo mere pravih prepadov. Vse te votline so prekrite čez in čez s posebno vulkansko, bleščečo se gmoto, ki jo poznamo pod imenom kimberlite: prakamen, v katerem se skrivajo diamanti. Da pridejo do diamantov samih, je potrebno zamudno tehnično in kemično delo. Prebivalci Kimberleya, ki pa seveda niso kaki milijonarji, so po pravici lahko ponosni, kadar zatrjujejo, da hodijo po diamantih...

ZEMSKI OSTANKI SVETEGA FRANČIŠKA KSAVERIJA

Iz Goa (Indija) so poročali, da je v lanskem decembru, ko je svet praznoval 400 letnico smrti apostola Indije, sv. Frančiška Ksaverija, na tisoče vernikov, pa tudi poganov vsak dan častilo njegove zemske ostanke, ki so jih zdaj po dvajsetih letih prvič spet izpostavili v tamkajšnji katedrali. (Goa je namreč prvo mesto, kjer je veliki misijonar začel svoje delovanje v Aziji.) Na sam prvi dan je svetnikove noge poljubilo čez 50.000 ljudi.

V teh štirih stoletjih se je svetnikovo truplo čudovito ohranilo. Od 1.60 metra — računajo, da je bila to njegova velikost — se je skrčilo na 1.20 m. Meso se je docela posušilo, koža se je vidno sprijela s kostmi. Prsti na nogah so ohranili svojo prvotno obliko. Živčna nitje se vidi s prostim očesom. Oči se niso poglobile, pač so veke trdno stisnjene. Nos se je nekoliko zmanjšal, a svoje prvotne oblike ni izgubil. Levica počiva na prsih; prsti so lepo ohranjeni. Desno dlan hranijo v jezuitski cerkvi sv. Ignacija v Rimu, ostali del desnice pa v Macao, portugalski koloniji pred vrati Kitajske. Tam blizu je svetnika, s pogledom obrnjenim v „neprodorni kitajski vrt“ — zatela smrt.

Relikvije so zdaj zadnjič izpostavili. Sveta stolica je namreč odredila, v bojazni, da bi se počasi povsem razkrojile, naj jih letos dokončno zapró v

stekleno krsto, ki je ne bodo mogli več odpirati.

12 MISIJONARJEV SO REŠILI IZ UJETNIŠTVA VIETMINHA

12 francoskih misijonarjev je te dni prišlo v mesto Dong-Hoi, ki so jih indokinski komunisti, znani tudi pod imenom Vietminh (indokinska OF — op. ur.) po šestih letih ujetništva pognali k nacionalistom. V mestu Vinh, ki je pod knuto rdečih, je v zaporih še 17 misijonarjev. Trije pa so zaradi mučenja že umrli.

ČAROVNIK — KIRURG

Kafrskega črnca je po nesreči zadela angleška krogla in mu prebila hrbet skozi ramo. Ampak Kafri niso od muh! Možak je imel poguma zadosti, da se je dvignil in kolovratil nekaj kilometrov daleč, dokler ni prišel do

rodne vasi, kjer je obležal; no, prijatelji in sorodniki so ga brž naložili in na vrat na nos zanesli k domačemu čarovniku, ki je daleč okrog slovel tudi kot izvrsten kirurg.

Čarovnik je pregledal rano, snel s stene dolg kravji rog, potisnil njega šiljasti konec v rano, na vso moč začel pihati v roževino ter slednjič rano čez in čez obložil s svežim kravjim blatom. Minili so dnevi. Tedaj se je namerilo, da je za čudni primer zaznal bližnji angleški zdravnik, ki je bolnika pregledal in ves osupel ugotovil, da je nenavadno čarovniško zdravljenje rodilo odličен uspeh: bolnik je bil brez vročice, rana se je dobro celila, popolno ozdravljenje je bilo prav blizu...

DIJAŠKA MISIJSKA ZVEZA V MEHIKI

V Mehiki, ki je nekaj let nazaj slovela kot veri strupeno nasprotna dežela — iz časov preganjanja je posebno znana mučeniški duhovnik p. Miguel Pró — se je pod pokroviteljstvom rektorja mehiške misijonske dijaške zveze. Pouroadno ustanovila „Liga Misional de Estudiantes de Méjico — L. M. E. M. — Mehiška misijonska dijaška zveza“. Pomenljiv je znak, ki ga javno nosijo nje-

ni člani in ki predstavlja zemljevid poganjskega sveta z napisom „za rešenje vsega sveta“.

USA MISIJONARJI V LATINSKI AMERIKI

1660 katoliških misijonarjev iz USA deluje v pokrajinah Latinske Amerike, to se pravi: 37% vseh katoliških misijonarjev in misijonark na svetu!

PRVA JATA KA V PERZIJI

V zavodu redovnic svete Cite, v Teheranu, so pred kratkim ustanovili prvo jato perzijske KA. Tvori jo 20 katoliških mladenk iz perzijske prestolice. Slovesni blagoslovitvi akcijskega odbora je prisostvovalo veliko mohamedanskih prijateljev, ki so tako javno izpričale svojo simpatijo do katolicizma.

JAPONŠČINA IN KATOLIŠKI MISIJONARJI

V Tokiju so odprli posebno šolo japonskega jezika, ki je namenjena izključno misijonarjem in njih sodelavcem za utrditve in izpopolnitev v govorici starih samurajev. Ustanovitelj šole je znani frančiškan p. Alfonz Schunberg, generalni delegat reda manjših bratov na Daljnem Vzhodu, ki je pred petnajstimi leti ustanovil svetovno znani frančiškanski Zavod za kitajske vede v Pekingju.

JAPONSKI KATOLIČANI V ŠTEVILKAH

Leta 1950 je bilo na Japonskem 142.460 katoličanov, leta 1951 pa po poročilih apostolske delegacije v Tokiju že 151.241. V te številke so vključeni tudi misijonarji in vsi njihovi sodelavci. V enem letu je tedaj katolištvo na Japonskem porastlo za 10%.

NAJBOLJ KATOLIŠKA NADŠKOFIJA V INDIJI

Nadškofija Pondichery, ki zavzema površino 15.000 km² in šteje 3.020.000 duš, se ponaša s 151.000 katoličani. Katoliško življenje vodijo tamkaj očetje za zunanje misijone iz Pariza; tujih misijonarjev je v nadškofiji 47, domačih indijskih duhovnikov 70, domačih redovnic pa kar 440. Pač razveseljive številke!

ŠOLSKO VPRAŠANJE V UGANDI

V Ugandi (Afrika) so že pred časom ustanovili posebno združenje „Uganda National Congress — Narodna zbornica za Uganda“, ki si je nadela nalogo politično razgibati deželo. Spočetka je bilo težko pogoditi barvo tega združenja, ki si je nadelo dokaj privlačni pridevnik „narodni“. Pred kratkim je pa glavni odbor te zbornice razglasil svoje smer-nice. Ena med njimi je pri vseh kato-ličanih zbudila še posebno zaskrbljenost. Glasi se namreč: „Vse osnovne šole mo-rajo biti pod vladnim nadzorstvom; svo-ja vrata morajo odpirati šolarjem vsch ver brez razlike.“

ČASOPISJE V MOZAMBIQUE

Zaradi neprestanega dotoka Evrop-cev, ki prihajajo v Mozambique (Por-tugalska Vzhodna Afrika), pa tudi za-radu domačih črnkih šol, iz dneva v dan raste število domačinov, ki znajo brati. Apostolat katoliškega tiska je v takšnih razmerah še dvakratne važnosti, saj lahko v mogočni meri vpliva na javno mnenje in to v prid katoliški Cerkvi. V nadškofiji izhajata trenutno dva lista: tednik „Oriente — Vzhod“, ki je uradno misijonsko glasilo, in dnevnik „Lourenco Marques“, imenovan po mestu nadško-fijske stolice. Po važnosti je na drugem mestu med dnevniki mozambiške pre-stolice. Zanimivost tega dnevnika je prav gotovo v tem, da ga je leta 1905 začel izdajati protestant; prav do zad-njih mesecev je bil glasilo protestantskih teženj; pa je zašel v denarne težave in — katoliška nadškofija ga je kupila! Tudi nadškofija v Beira ima svoj ča-sovis nazvan „O Diario de Moçambique — Mozambiški dnevnik“, ki je hkrati edini dnevnik tega cvetočega trgovskega mesta.

MISIJSKA ZNANOST NA NEMŠKI UNIVERZI

Državna vlada v Westfaliji (ta po-krajina je znana med Slovenci po šte-vilnih naših izseljencih, ki delajo tam kot rudarji — op. ur.) je fakulteto za misijonologijo na vseučilišču v Münster sprmenila v institut za misijonologijo. Vlada si hoče tako zagotoviti sodelova-nje in delovanje najznamenitejših sve-tovnih misijonologov. Deželni parlament je uradno izglasoval zneske za vzdrže-

vanje takšnega pomembnega zavoda. Bo kaka bodoča demokratična vlada v Slo-veniji tudi na ljubljanski univerzi kaj podobnega ustanovila?...

PREVEČ SREČEN JE BIL

Živel je v Bombayu mladenič; bogat je bil in sin odličnih staršev. Pa se je oženil in na-merilo se je, kot se sko-raj vedno namcri, da je kaj kmalu ljubko dete prineslo novo mero ves-elja mladima zakonce-ma. To je bil naravnost vrhunec sreče za mladega moža! Kaj naj si želi še več? Zapadnjak bi se veselil življenja in hvalil nebo za takšno milost. Naš vzhodnjak pa si je dan po otrokovem rojstvu vzel življenpe. Čemu? V poslo-vilncm pisanju takole pojasnjuje: „Mo-je življenje na tem svetu je bilo tako srečno, da me zdaj resnično mika videti, kakšno je življenje na oncm svetu!“ Štiriindvajset pomladi je imel...

MEKA, MOHAMEDANSKO SVETO MESTO, NAJ BO MEDNARODNA

Po zgledu prizadevanja UNO za po-mednarcditev Jeruzalema, so se zdaj muslimani domislili, da bi svoje sveto mesto Meko, ki je v središču Saudove Arabije, iztrgali gospodstvu ene same države in mu dali mednarodno musli-mansko upravo. Prav gotovo ta musli-manski predlog pri gospodih, ki urav-navajo svetovno politiko pri UNO — Organizaciji Združenih narodov ne bo naletel na tolikšne zapreke, kot jih že nekaj let sem predstavlja internaciona-lizacija Jeruzalema.

ZANIMIVOSTI IZ INDIJE

Od vsakega petega člo-veka na svetu je eden — Indijec. Tedensko se rodi 100.000 Indijcev. V Indiji je 10 milijonov več moških kot žensk. Letno umrje tam 200.000 ljudi zaradi kole-re. Zaradi kačjega strupa jih umrje 20.000. Od vsa-kih 100 moških jih je samo 13, ki znajo brati; med ženskami pa samo 2 od vsakih 100; pač pa je med indijskimi kristjani od 100 krščcnih 25

pismenih. Gobavcev je v Indiji 1 milijon. Od teh jih je le 100.000 v gobaviščih. ki so izključno v oskrbi krščanskih misijonov.

ČOANG TCE IN NJEGOVA MODROST

Na bregovih reke Pou je v mladem jutru ribaril častitljivi Čoang Tce, poznan in spoštovan kot modrijan taoizma. Pa pristopita k njemu poslanca zviščenega kralja Ču, da bi mu ponudila visoko službo, ki mu jo je bil odmeril sam prevzvišeni kralj.

Ni dvignil trnka, ni odmaknil oči od reke modrijan; spokojno je dejal:

„Čul sem, da kralj Ču spoštljivo hrani v svetišču svojih prednikov oklep velike želve, ki so jo bili duhovom umrlih žrtvovali kakih tri tisoč let tega. Recita: če bi taisti želvi bilo, da bi izbirala med tako častno smrtjo in med življenjem v svojih blatnih, močvirnih rupah, kaj bi izbrala?“

„Ni dvoma, da življenje!“ sta zatrudila poslanca.

„Če je tako,“ je odvrnil modri Čoang Tce, „vrnita se tja, odkoder sta prišla. Kajti tudi jaz hočem živeti nepoznan, a zato — svoboden. Ni mi do visoke časti, ki le prevečkrat človeka v njo povzdignjenega nagradi s — smrtjo, ali pa ga, v najboljšem primeru, oropa za njegov srčsi mir.“

IMENA V RUANDI

V Ruandi (Afrika) imajo navado, da osmi dan po rojstvu oče novorojencu podeli ime, ki se ponajvečkrat nanaša na kako lastnost Imana (Bog). Tako so tam ljudje, ki se imenujejo „Imana vse ve“, „Imana vse vidi“, „Imana je usmiljen“, „Slavite dobroto Imana“, in podobno.

V Kansi živi deklece, ki se imenuje „Si bo Mana“. Njen oče je utrpel vrsto neprijetnosti, ki so mu jih bili povzročili sovražni sosedje v vasi. Prav takrat se mu je rodila hči. Pa ji je dal ime „Si bo Mana“, kar pomeni „Oni niso Bog“. S tem je hotel povedati, da so oni, njegovi sovražniki, ljudje kot on in

da bo z božjo pomočjo zmogel njihovo zlobnost.

Pa tudi v pogovorih med prebivalci Ruande čestokrat čuješ zatrjevanja kot tale: „Samo Imana ve za prihodnost... Imana ima dolgo rokó... Kar imamo, vse nam je dal Imana... On je gospod življenja in smrti...“ Tudi poslavljajo se navadno z besedami „Ku Mana“, kar pomeni: zbogom... Ali pa: Naj te čuva Imana... in podobno. Ti izrazi prav gotovo dokazujejo velikansko spoštovanje domačinov iz Ruanda do Boga, ki je, kot sami zatrjujejo: Stvarnik, Vsemogočni, Povsod navzoči, Vsevedni in Dobri z vsemi svojimi stvarmi.

S KATOLIŠKO CERKVIJO BOMO OPRAVILI...

Neki belgijski misijonar, ki je iz Kitajske pregan prišel v Rim, je pripovedoval, da so ga v ječi petdesetkrat zasliševali. Ob nekem takšnem „izpraševanju vesti“ se je med njimi in komunističnim komisarjem razpletel naslednji dvogovor:

Komisar: „Papež je imperialist.“

Misijonar: „To vi trdite, pa je laž.“

Komisar: „Je morda komunist?“

Misijonar: „Ne, prav gotovo, ne!“

Komisar: „Kaj naj bo tedaj, če ne imperialist?“

Misijonar: „Je še tretja skupina ljudi, ki niso ne eno ne drugo.“

Komisar: „Lari fari! Danes sta v svetu samo dva tabora: komunistični in imperialistični.“

Misijonar se je pomilovalno nasmehnil: „Po vaše res ne more biti drugače.“

Spet ob drugi priložnosti je komisar taisto svojo prejšnjo trditev misijonarju takole utemeljeval: „Severno Ameriko označujejo s črkama U. S. Prav! Pa tudi papeževo ime — Pius — se prav z istima črkama končuje...“

Zaupno pa je komisar odkril misijonarju ob koncu pravi razlog za izgnanstvo iz Kitajske: „Prijeti smo vas, ker ste ustanavljali Marijino legijo. Ampak to je drugotnega pomena. Pravi razlog je v tem, da hočemo s katoliško Cerkvijo enkrat za vselej opraviti!...“

Misijonar izgnanec, ki je bil deležen tolikšnega zaupanja rdečega komisarja, je p. Alfonz Buggenhout, apostolski administrator za škofijo Tatung (Šansi).

Misijonsko zaledje

MISIJONSKO ZBOROVANJE RIMSKIH BOGOSLOVCEV

11. februarja 1953

+ Pred leti je Duhovniška misijonska zveza poskusila prirediti posebno misijonsko zborovanje za rimske bogoslovce. Od začetka je bilo precej umetno in bogoslovci niso našli svojega okolja; šele z leti, ko so dobili svojo organizatorno plat v svoje roke in so stopili v ozadje razni univerzitetni profesorji s tajnikom Misijonske zveze, je postalo zborovanje zanimivo in prineslo praktične posledice.

Na zborovanju se zberejo zastopniki vseh narodov, ki študirajo na rimskih cerkvenih univerzah; svetni duhovniki in redovniki. Danes predstavlja to zborovanje srečanje, kjer se izmenjajo problemi misijonske dežele z ostalim delom katoliškega žitja. Misijonski naraščaj pojasni svoje težave in pokaže napake, ki se vtihotapijo v misijonsko delovanje po naših katoliških deželah; o slabem vtisu, ki ga izvrši nehote naša, včasih neresnična

V tej veliki dvorani Propagandine univerze so potekali dnevi misijonskega zborovanja rimskih bogoslovcev; a fotografija je posneta ob neki drugi slovesnosti

propaganda. Snidenje nudi lepo priliko, kjer morejo spoznati vsi bogoslovci, kako je napačno pojmovanje, ki smo ga podedovali od pretekle misijonske vzgoje; kako je napačno mnenje, danes še na žalost precej splošno, da smejo biti misijonarji intelektualno in duhovno na nižji stopnji kot pa ostali duhovniki.

Letošnje zborovanje je bilo na Propagandini univerzi in je imelo za osrednjo točko: Katoliško časopisje v misijonskih deželah. Indijski bogoslovec Patricij D'Souza je obdelal: Dnevnik v službi javnega mnenja v misijonih; ameriški bogoslovec Matija Menger O. M. I.: Informativni viri za dnevnike v misijonih.

Indijski govornik je prišel do sledenjih zaključkov: Javno mnenje je zelo važno za misijonsko delo in ga tvori v veliki meri dnevno časopisje; na žalost katoličani ne znajo izrabiti vseh tajnih sil, ki jih nudi časopisje. To, se zdi, predvsem zato, ker imamo zadosti izobraženih ljudi in smo v mnogih stvareh preveč nazadnjaški. V časnikarstvu smo želi do sedaj le malo uspehov, prav malo v primeri z drugimi. Zaključek: potrebujemo še več časnikarske pomoči. V to svrhu je potrebno zediniti razne pokrajinske dnevnike in izdajati za nekatoličane, v kolikor je pač mogoče, samo enega, ki bo nezavisen. Izkušnja kaže, da morejo danes samo takšni časopisi izhajati s svojimi dohodki. S tem bi bilo rešeno težko finančno vprašanje in bi mogel imeti najbolj izvežbane urednike, med njegovimi sodelavci bi bili tudi najboljši nekatoliški časnikarji, nadalje bi mogel pošiljati lastne dopisnike v največja svetovna središča. Naš dnevnik bi bil najboljši v deželi, vsi bi ga vzeli radevolje v roke in prebirali. Prodajalci bi bili razkropljeni po vsej deželi; vsi bi mislili z našo glavo.

Ameriški bogoslovec Matija Menger O. M. I. je sin urednika nekega najuglednejšega katoliškega dnevnika v Združenih državah in pozna strokovno tehnično plat. Kako iskati novice za naše časopisec. Dva primera prikažeta današnje stanje. Ob priliki borbe za novi volilni

zakon v italijanski zbornici, je prinesel južno-afriški liberalni dnevnik čez dve uri skoro dobesedni prevod De Gasperi-jevega govora z njegovo sliko, kako zapušča parlament. Lansko leto je objavil južno-afriški katoliški dnevnik povzetek papeževega govora italijanskim županom šele po šestih mesecih. Nekateri katoliški dnevniki dobesedno prevajajo druge svetovne liste. Stanje naših listov je žalostno. Vsi misijonski tedniki skupaj imajo manjšo letno naklado, kot čna sama nedeljska izdaja italijanskega komunističnega dnevnika „L'Unità“. — Svetovno časopisje se poslužuje pri nabiranju novic največjih agencij: United Press, Reuter, nadalje pošilja svoje časnikarje v inozemstvo. Zadnji način je zelo drag in si ga more v Italiji privoščiti samo en dnevnik „Il corriere della serra“, ki ima dnevno naklado 600.000 izvodov. — Za katoliškega urednika je največji problem, kako priti do novic. Trenutno obstoji samo ena katoliška agencija: „National Catholic Welfare Conference“, ki je v Združenih državah. Za misijone je Agencija Fides, ki pa na žalost nima dnevnih poročil. — Kako pomagati? Govornik je predložil idealno rešitev. Vatikanski radio si je pridobil med zadnjo vojno svetovni sloves; samo on je objavljaval novice, ki jih nobena druga oddajna postaja ni mogla dobiti. Alj ne bi bilo pametno, da bi tudi sedaj izpolnil svoj prosti čas (dve uri približno na dan) za oddajo katoliških novic? V kratkem času bi mogel prekositi vse svetovne agencije in korakati na čelu.

Po zanimivem razgovoru je voditelj zborovanja podal praktične zaključke, ki jin bodo predložili vodstvu Misijonske zveze duhovnikov:

1. Kongregacija za širjenje vere naj svetuje, če potrebno tudi pritisne, da se zmanjša število katoliških dnevnikov v misijonih in tako pospeši njihova notranja vrednost.

2. Vsak bogoslovec naj se ponudi za dopisnikarja enemu katoliškemu dnevniku in pošilja prispevke. (Denarne stroške bodo čistii sami krili.)

ZAKLJUČNO K LANSKOLETNEMU 2.000 DOLARSKEMU SKLADU

V marčni številki smo objavili vse dohodke, ki jih je zbrala do 20. januarja lanska akcija v pomoč vsem slovenskim misijonarjem. Bilo je tedaj nabranega skupno 1.584 dolarjev.

Danes objavljamo še ostale dohodke v ta sklad, kolikor smo jih prejeli do konca februarja.

Argentina:

Osterc Miha, Florida, odkup zamorca \$ 20.—	
Srečolov v Mendoza \$ 555.—	
Darovi za misijone v Mendoza (Štirn, Silv. Ban, Grile, Rezka Štirn) .... \$ 119.30	
N. N. Bs. Aires po č. g. Lenček .... \$ 100.—	
Skupaj ... \$ 794.30	
to je dolarjev	36.—
Kanada:	
Misijonski krožek v Torontu	62.—
U. S. A.:	
Mary Hribar (ob smrti moža Franka)	17.—

3. V teku prihodnjega leta naj vsak udeleženec napiše vsaj en članek za kakšen katoliški list.

4. Bogoslovci prosijo kongregacijo za širjenje vere, naj uvede na svoji univerzi stolico za časnikarstvo in jo izroči kakemu svetovno priznanemu strokovnjaku.

Ob štirih popoldne je bila kratka cerkvena slovesnost in nato film „Junaki brez slave“. Pred predavanjem je vodja podal kratek pogled, v čem je film dober in v čem ne odgovarja današnjemu misijonskemu gledanju. — Film je lep posnetek misijonskega mišljenja, ki je vladalo v Evropi pred 30 ali 50 leti. Današnje misijonsko gledanje se je precej spremenilo.

Letošnje zborovanje rimskih bogoslovcev je doseglo nedvomno višek. Medsebojna izmenjava idej je ponovno potrdila, da imamo vsi iste probleme, isto mišljenje, iste ideale. V tem smislu je bil sestavljen telegram, ki so ga poslali udeleženci sv. očetu.

M. Jezernik, Rim

Frances Koprivnik	12.—
Doris Planko	8.—
Viktorija Teslić	6.—
Mrs. Piff	5.—
P. B.	5.—
Šega	3.50
Josepine Kocin	2.—
Janez Gerjol	2.—
Stane Gerdin, družina	
Arko, družina Brsan,	
Franc Golf, France	
Iskrac, Alojzij Mišič,	
družina Schöner, Fr.	
Veber, Frank Čepon,	
Florijan Markun, Mi-	
roslav Krek, Neime-	
novani, Gregorc (Be-	
tlehem), rev. Jože	
Vovk, Franc Slemc,	
Josephine Mokorel po	
1 dolar, skupaj	16.—
Mary Hočevnar	—50

(V gornjem je obsežena nabirka gđ. Jožefe Beričič in gospe Arko v Jolietu v iznosu 22 dolarjev za slovenske misijonarje.)

Zbirka ob misij. predavanju g. Wolbanka v Chicago	37.25
Manca Preša	37.—
Zbirka ob mis. pred. g. Wolbanka v Clevelandu	31.—
Mrs. Stella Remmert za misijone od priliki misij. nedelje po g. Wolbanku	20.—
Mrs. Magdalena Smole	6.—
Anton Rozman	5.—
Skupaj dolarjev	213.25
Argentina, Kanada, USA od 20. januarja do konca februarja prispevali skupno v sklad	311.25
Prišteto preje zbrano	1.584.—
Celotna vsota ...	1.895.25

Vsem darovalcem, zlasti onim v USA ter Mendoza, za gori navedeno pomoč slovenskim misijonarjem — v njih imenu iskreni BOG POVRNI TISOČKRAT!
Slovenska misijonska zveza

**KRŠČUJTE JIH V IMENU OČETA
IN SINA IN SVETEGA DUHA!"**

Te Jezusove besede so njegova poslednja volja, njegova **OPOROKA**. Apostoli so jo zvesto izpolnjevali. Razšli so se po vsem tedaj znanem svetu in pričeli s svojim misijonskim delom: s širjenjem božjega kraljestva na zemlji, z ustanavljanjem svete Cerkve.

Jezusova oporoka velja še danes in bo veljala vse dni do konca sveta. Saj je Jezus ob neki priliki dejal: „Nebo in zemlja bošta prešla, moje besede ne bodo prešle!“

Nestevilna je množica tistih, ki Jezusovo oporoko izpovedujejo do pičice: gredo v širni svet, uče narode in jih krščujejo.

Ne moremo pa misliti, da velja ta oporoka samo za misijonarje. O ne! Jezusove besede veljajo za vse kristjane. Vsak mora po svojih močeh in na svoj način izvrševati to oporoko.

Nekateri na ta način, da v tujih deželah širijo Kristusov nauk; drugi tako, da podpirajo njihovo delo z molitvami, žrtvami, denarnimi prispevki.

Mi, kar nas je mladih misijonarjev

MLADI MISIJONAR

JEZUSOVA OPOROKA

Tri leta je Jezus hodil po sv. deželi. Učil je zveličavni nauk in svoje božje poslanstvo potrjeval s čudeži. Končno se je na križu daroval nebeškemu Očetu za grehe sveta. S tem je dokončal svoje odrešilno delo na zemlji ter zato odšel v nebesa.

Pred svojim vnebohodom pa je dal apostolom naročilo, ki še dandanes žene tisoče in tisoče misijonarjev v poganski svet:

„Dana mi je vsa oblast v nebesih in na zemlji. **POJDITE TOREJ PO VSEM SVETU, UČITE VSE NARODE IN**

in misijonark, še ne moremo v tuji svet, med poganske narode. In vendar velja Jezusova oporoka tudi za nas.

Kaj bomo tedaj storili?

To, kar sveti oče priporoča vsem katoličanom!

Najmanj, kar moramo storiti je, da se vpišemo v Družbo svetega Detinstva — če še nismo vpisani. Potem pa da dnevno molimo eno zdravamarijo z vzdihljajem. Pa da po svojih močeh plačujemo mesečni prispevek.

Saj vse to ni veliko. A če bomo vsaj to redno opravljali, bomo vendarle lahko rekli: „**TUDI MI IZPOLNJUJEMO JEZUSOVO OPOROKO!**“

ČRNA AFRIKA

Le zakaj „črna“? No, nemara zato, ker so domači prebivalci te celine večinoma črnci, ljudje črne polti — navdno jim pravimo zamorci.

Površina Afrike mri okrog 30 milijonov km², to je približno 10 Argentin. Je pa Afrika v zemljepisnem pogledu silno zanimiva.

V severnem delu nas najbolj zanima velikanska puščava Sahara, ki je tolikšna kot vsa Evropa. Je to valovita peščena ravnina. Po njej divjajo čestokrat viharji („samum“), ki spreminjajo njeno površinsko obliko. Sahara je brez vsakršnega vodovja. Le redkokje privre na dan skromen potoček, ki se pa kmalu porazgubi v puščavskem pesku. Okrog izvira takega potočka zaživi rastlinstvo — posebno značilna datljeva palma. Ta-

ke zelene otočke sredi puščave imenujemo zelenice ali oaze. V njih se ustavljajo karavane kamel — edine živali, ki so sposobne za potovanja po puščavah.

Proti jugu prehaja puščava v travnato pustinjo, ta v lepo rodovitno pokrajino, ki preide v prave tropične pragozdove. Ti so neprehodni. Saj ovijajo rastlinske ovijalke posamezna orjaška drevesa med seboj. Zdi se ti, da imaš pred seboj rastlinsko steno, skozi katero ni mogoče priti. Le z ostro sekiro v roki si raziskovalci morejo utirati pot skozi take gozdove.

Tudi gora ne manjka v Afriki. Tako na severu — v zahodnem delu — je gorovje Atlas, podaljšek evropskih Apenin.

V vzhodnem delu srednje Afrike, pa tudi v Južni Afriki je precej gora. Nekatere od njih so pokrite z večnim snegom in ledom. Znan je vrh Kilimandžaro.

Afrika se ponaša tudi z mnogimi rekami, med katerimi je Kongo največja. Ostale so še Niger, Nil s svojimi znamenimi vodopadi, Zambesi, Limpopo, Senegal, Gambia itd.

Med jezери so najbolj znana Viktorija, Tanganjika in Njassa.

Rastlinstvo je — razen v puščavskih predelih — silno bujno in raznovrstno. Uspevajo posebno razne vrste palm, kokosovi orehi, kava, bombaž, žito, sadje, vinska trta in podobno.

Tudi živalstvo je kaj bogato in pisano. Saj živijo tam živali, ki jih mi vidimo le v živalskih vrtovih in zverinjakah: opice, levi, leopardi, nosorogi, povodni konji, krokodili, sloni, antilope, žirafe, noji, velblodi itd.

V rudarstvu je važno pridobivanje diamantov, zlata, bakra, premoga, železa, soli i. dr.

Prebivalcev ima Afrika okrog 140 milijonov. Po večini so črnci, ki pripadajo raznim rodovom. V severnem delu živijo rjavokožni Kopti in Etiopci ter priseljeni Evropejci in Arabci. V južnem delu je spet precej belih priseljencev in tudi Indijcev.

Nas seveda najbolj zanima vera prebivalcev Afrike.

V severnem delu prevladujejo mohamedanci, ki jih je okrog 50 milijonov. Črni v Srednji in Južni Afriki so — kar jih ni že pokristjanjenih — pogani. Častijo celo vrsto najrazličnejših dobrih in hudobnih duhov. Časte pa tudi duše umrlih, katerim na čast darujejo.

Zanimivost Afrike so Pigmeji — rod pritlikavcev. Moški tega rodu so veliki največ do 150 cm, ženske pa samo do 135 cm. So to ljudje, ki so na najnižji stopnji napredka. Prebivajo v preprostih kočah ali pa kar v votlinah. Ogenj si napravljajo z drgnenjem lesa ob les. Živil ne kuhajo, marveč samo pečejo. Najbolj zanimivo pa je, da verujejo v enega samega Boga. Njega prosijo pomoči v potrebah. Njemu se tudi zahvaljujejo po srečno uspelem lovu.

V južnem delu Afrike se v zadnjih desetletjih posebno razvija protestantstvo. Katoliški misijonarji dobivajo iz svojega zaledja premalo pomoči, da bi mogli uspešno tekmovati s protestantskimi pastori.

Najlepše so razviti katoliški misijoni v srednjem pasu Afrike, v deželah Ruanda, Urunda in Uganda, pa v Belgijskem Kongu. Tam je sv. Cerkev najbolj organizirana in ima tudi največ spreobrnjenj. Ti kraji so „biser katoliške Cerkve“. Pa tudi drugod se širjenje sv. vere v Afriki lepo razvija, saj šteje Afrika okrog 14 milijonov katoličanov.

Največja ovira širjenju sv. Cerkve v Afriki je: na severu mohamedanstvo, na jugu protestantizem, v zadnjem času pa komunizem. Posebno komunizem, ki s svojimi vabljenji, pa zmotnimi nauki, ne zahteva mnogo, obljublja pa vse — raj na zemlji — je silno nevaren. Preprosti neuki črnci radi verjamejo komunističnim lažem. In ker je misijonarjev premalo, da bi domačinom razlagali resnico, ima komunizem tam velik uspeh.

Prosimo Boga, naj svojo milost razlije tudi nad uboge zamorske rodove. Podpirajmo delo naših misijonarjev s svojimi molitvami, žrtvami, pa tudi z denarnimi prispevki. Tudi slednji so po-

trebni: Saj je pred kratkim pisal slovenski misijonar, ki deluje v Afriki, takole:

„Ali ni žalostno, da je vedno materialno pomanjkanja ovira za pokristjanjenje ljudi?“!

IN SLOVENSKI MISIJONARJI V AFRIKI?

No, v SEVERNI AFRIKI, ki spada v mohamedanski svet, imamo 10 slovenskih redovnikov in redovnic, ki delujejo po raznih ustanovah bodisi v mestih bodisi na deželi. Tisti v mestih, ki so po bolnišnicah, imajo precej stika z mohamedanci, vendar ne delajo in ne žive toliko zanje, ampak splošno za tamkajšnje prebivalstvo, ki je pa v veliki meri iz Evrope naseljeno. Pač pa smo imeli Slovenci tam na pogorju Malega Atlasa naselbino rajhenburških trapistov, ki so se tam naselili zato, da bi kot luč v temi s svojim svetim, Bogu posvečenim življenjem svetili v temo čisto mohamedanskega okolja. Koliko je danes tam še Slovencev, ne vemo točno.

V ČRNI AFRIKI najprej omenimo tiste, ki so v zadnjih desetletjih kot tamkajšnji misijonarji UMRLI. Pod goro Kilimandžaro je kakih 35 let delovala preprosta redovnica S. LUCINA MAHER, ki je umrla med drugo svetovno vojno sredi dela za zamorce, povsem mirne, naravne smrti. Drugače je bilo s S. VERONIKO BREČKO, ki je kakih 15 let delovala v krajih okrog izvirov Belgijskega Konga, v Kongolo. Ta se je pa z vlakom peljala na daljšo misijonsko pot, a je vlak zdrknil v globok prepad, na katerega dnu je tekla deroča reka, in skoro vsi potniki so utonili, med njimi tudi naša misijonarka. Že veliko preje kot obe ti dve pa je umrl v cvetu moških let na južnoafriškem otoku Madagaskar slov. lazarist. brat JOŽEF OBREZA.

To so pokojni, kolikor po Knobleharju in njegovih zanje vemo. Poleg teh jih ja še več delovalo v deželah Afrike, pa so iz tega ali onega razloga zapustili misijonsko polje. Med njimi je pač najslavnejši P. JOŽEF MUSAR, iz Družbe Sinov Misijonarjev Srca Jezusovega, ki

je deloval nekaj časa tam, kjer nekdanj Knoblehar, v Sudanu (o Knobleharju vam bomo še veliko napisali kasneje), potem pa v Južni Afriki. A misijone je zapustil, ko je bil imenovan za generalnega predstojnika tiste misijonske družbe, katere član je.

Sedanje slovenske misijonarje v Črni Afriki lahko razdelimo v štiri skupine:

Gotovo zanimiv primer sta dva rodna brata lazarista MARCEL in KAREL KERŠEVAN, ki sta oba iz Trsta doma. Prvi je šel v Belgijski Kongo že pred kakimi 25 leti, drugi pa šele pred šestimi. Oba silno veliko pomenita za razvoj tamkajšnjega misijona, ker sta zmožna prijeti za vsako delo. Najbolj se ukvarjata z gradno misijonskih poslopj, ki jih razvoj misijona terja vedno več.

Druga skupina bi bili sobratje p. Musarja, ki smo ga zgoraj omenili; ti prav za prav nadaljujejo njegovo delo v Transvaalu v Južni Afriki, kjer ima njih družba sedaj samostojno misijonsko škofijo. V tej številki našega lista lahko berete veliko iz misijona Glen Cowie, kjer sedaj pridno delujeta P. BRATINA FRANC, ki je bil že pred vojno tamkaj, pa se je potem vrnil v domovino pomagat pri vodstvu misijonišča v Dravljah, a je pred tremi leti spet odšel v Afriko, pa BRAT VALENTIN POZNIČ, ki ga najbolj poznamo, ker nam največ piše in je tudi najdalje v tamkajšnjih misijonih. Zadnja tri leta pa deluje še P. KLADNIK ALBIN, ki so mu zaupali začetni misijon v Karolini, kjer mu mislimo pomagati sezidati prvo misijonsko cerkev.

Tretja skupina sta dve slovenski urednici, tudi v Transvaalu, v Južni Afriki. To sta M. KSAVERIJA LESJAK in M. BRIGITA BREGAR. Delujeta vsaka na svoji misijonski postaji, večinoma med mladino.

In četrta skupina? To so pa 4 slovenske redovnice iz družbe Oblatinj sv. Frančiška Saleškega: Dve rodni sestri in redovni sosestri (podobno kot pri Kerševanih) TEREZIJA in BENIGNA ŠTEH, ki delujeta tudi ločeno, potem S. VINCENCIJA NOVAK (prednica misijona), o kateri beremo v naslednjih vrsticah ter njeno sliko vidimo, pa S. ELIZABETA POGORELC, ki je pa ravnateljica šole, spet v drugem kraju. Vse delujejo že skoro 20 let tamkaj ali pa še več in zelo blagoslovljeno, gotovo tudi radi vaših molitev, naši mladi misijonarji po svetu...

NAŠA PRVA SIROTA

Tu Vam pošiljam sliko naše prve sirote, ki smo jo sprejeli, da si smo vedeli, da je jetična. Reviča je bila brez staršev in brez doma. Takoj smo poklicali zdravnika, ki je ugotovil, da bo kmalu, čez nekaj dni umrla, kajti ima le še prav malo pljuč. A to 13 letno dekletce se je mučilo še poldrugo leto. Skrbela sem z veliko ljubeznijo zanjo, v živi veri, da nam jo je Jezus poslal kot prvo cvetko za začetni novi delokrog. Postala je katoličanka in bila je zelo dobra. Začela je pobožnost devetih prvih petkov in jih je z veliko gorečnostjo opravila. Srce Jezusovo jo je tudi na prvi petek poklicalo k sebi. Meni je preje večkrat obljubljala, da nas v nebesih ne bo pozabila. Tu na sliki jo vidite sedečo sredi cvetja na našem vrtu skupaj z menoj; dokler je še mogla hoditi, mi je velikokrat pomagala zalivati cvetlice, ki jih je tako ljubila.

V LAO T I N G

(Nadaljevanje.)

Ob vznožju gore se je razprostiralo valujoče riževo polje. Sredi njega opazi Tomaž kmetsko hišico. Iz dimnika vrh strehe se je dvigal rahel dim. Kajpak — gospodinja nemara že pripravlja zajtrk: riževe cmoke. Eh, kako bi dišala Anici in Tomažu takale gorka jed. In pa — tudi kozarec, dva hladne, čiste vode bi jima kaj dobro dela.

No, saj se vije po polju potoček! A Tomaž ve: tista voda ni pitna. Še zboliti bi utegnila oba, če bi jo pila.

Tako je premišljeval Tomaž, ko je korakal po pobočju navzdol. V eni roki je držal lahko culico, z drugo pa vodil Anico. Ni mu bilo lahko pri srcu in tudi truden je bil. Spanje v zapuščenem poganskem templju ga ni kar nič poživilo. No, mala Anica v svojem pisanem oblaku pa je kar dobro korakala ob njegovi strani in se zvedavo ozirala na vse strani.

Dan je bil jasen in lep, zrak čist in prozoren. Tako je Tomaž lahko opazil daleč spredaj sredi riževih polj rumenkast pas, ki se je raztezal proti zapadu: cesta v Lao-Ting! Tomaž je pospešil korake. Rad bi prišel čimpreje tja.

Med hojo je moral neprestano odgovarjati radovedni sestrici. Pravil ji je, da gresta v Lao-Ting, kjer živijo samo dobri ljudje in kjer bosta imela vedno dovolj jesti.

Tudi mamica da je na poti v lep, prelep kraj: v nebesa. Tam ne bo nikoli več zbolela; kjer ji ne bo treba delati; no — kjer je vse kar najlepše!

Kajpak mala Anica je bila le otrok. Se reče: zelo majhen otrok in tako je vse prej po svoje zaobrnila. Čebljala je:

„Tomaž in Anica gresta v nebesa; v lep, prelep kraj. Mamica pa gre v Lao-Ting!“

Ob vznožju gore se otroka ustavita. Anica se skrije med bambusova stebila, ki so rasla ob robu riževega polja. To-

maž pa se odpravi h kmetški hiši. Nemara se mu bo le posrečilo, da bo tam kaj dobil.

Ko pride do hiše, zagleda kmetovo družino: ženo, tri fantičke in nekoliko starejšo deklico. Sedeli so pred hišo in zajtrkovali. Že z jutranjo zarjo so pričeli z delom na polju, pa jim je zajtrk — riževi cmoki s čebulo — šel kaj dobro v slast.

Tomaž vse prijazno pozdravi in razloži, čemu je prišel; od daleč prihaja in dolga je še pot pred njim. Bi mu morda lahko dali nekoliko vode, da bi jo vzel s seboj na pot?

Dobra gospodinja opazi, da je Tomaž bled in izmučen. Poišče zato steklenico in jo napolni z riževo juho; iz sklede

zvzame dobršen del riževih cmokov, jih zavije v velik rastlinski list in vse izroči dečku.

Denarja, ki ji ga je ponudil Tomaž, ni hotela vzeti. Tomaž se ji prijazno zahvali in veselega srca odhiti k sestrici.

Deklica je bila med tem našla malega črvička in se z njim čisto po otroško igrala. A ko je dospel Tomaž do nje, je pozabila na malo živalico. Bolj jo je zanimalo okusno okrepčilo, ki ga je prinesel Tomaž s seboj.

Kako krepka sta se počutila oba, ko sta pospravila darove dobre gospodinje!

Tomaž je steklenico spravil v culo. Jima bo nemara še prav prišla na poti, ko bo treba spet kje prositi za vodo. Ni dobiti v vsaki kmetški hiši steklenice.

UGANKE IN ŠALE ZA NAŠE MALE

ŠTEVILNICA

5 2 14 + 16 4 8 15 4 5 + 8 10
 4 14 11 + 6 7 3 12 10 11 + 10 2 3 1
 4 + 11 1 + 17 3 2 16 4 1 8 1 4 + 15
 3 4 8 9 4 8 9!

Ključ

1 2 3 4 5 — večja skupnost ljudi
 6 7 8 2 3 8 9 10 4 — oblika vladavine
 1 11 12 7 13 14 — kovina
 15 4 16 2 1 — eden izmed njih, ki jim še ni prisijala luč svete vere
 17 4 16 — naš Stvarnik

IZ PISMA MISIJONARJEV

Šanghai, 1. 2. 1953

Mi smo srečno dospeli semkaj in Vas prav lepo pozdravljamo. Tu hočemo postaviti sebi primeren šotorček, šolo, bolnišnico, Vscmogočnemu pa tempelj. Naokrog vidimo povsod same pagode in oltarje budistovskih malikov. Odslej hočemo oznanjevati le Boga in od njega poslanega Sina Jezusa.

Prisrčno pozdravljamo vdani

MISIJONARJI

Iz vsakega stavka odberite po eno besedo, pa boste dobili lepo misijonsko geslo!

Dekličič in fantičič! Tu imate spet nekaj šal in ugank. Šalo na desni strani opišite, uganke rešite, vse skupaj pa na uredništvo „Katoliških misijonov“ pošljite! Naslov: Calle Cochabamba 1467, Buenos Aires, Argentina.

PODOBNICA

+ oz '8' bota e ng Elija' × L = A 100' pod '8E S TU

BARAGO NA OLTAAR

VELIK SVETNIK

Na kateri stopnji razvoja je Baragova zadeva

Vse, kar smo povedali dosedaj, smo povedali prav za prav samo zato, da razumemo zadevo Baragove beatifikacije. Gre za to, da bi bil naš Baraga razglašen za blaženega. Preden pa se taka razglasitev doseže, so potrebni številni postopki, ki se vrše deloma v škofiji, kjer je božji služabnik umrl, deloma pa v obredni kardinalski kongregaciji v Rimu. Baraga je umrl v Marquettu (19. januarja 1868); zato se bo prvi del teh postopkov vršil v tej škofiji (prim. kan. 2039, 1 cerkv. zak.). O teh postopkih smo razpravljali že večkrat v zvezi z Baragovo beatifikacijo; zato o njih tu ne bomo govorili. Le to naj omenimo, da se o Baragovi zadevi še noben v zakoniku predpisan postopek ni pričel. Cerkevni zakonik predvideva, da se začno prvi postopki, preden je minilo trideset let, odkar je umrl božji služabnik (kan 2049 cerkv. zak.). V Baragovem primeru bi se torej moral začeti postopek že vsaj leta 1898. Navedeni kan. 2049 cerkv. zak. pa nadaljuje: „Če pa se ni začel trideset let po smrti božjega služabnika, se mora dokazati, preden se nadalje postopa, da ni vzrok prevara, zvijača ali grešna zanikarnost, da se še ni začelo!“ Da se z Baragovo zadevo ni odlašalo zaradi prevare ali zvijače, je pač lahko dokazati. Prej bi bila na mestu „grešna zanikarnost“. A če pomislimo, v kakšnih razmerah je Baraga umrl, tudi o grešni zanikarnosti ne bo mogoče govoriti. Od domovine je bil silno oddaljen, v njegovi škofiji in Severni Ameriki sploh,

pa je bilo cerkveno življenje še na zelo nizki stopnji. Pri odlašanju s procesom za Slomškovo beatifikacijo pa se bo najbrže težje otresti očitka grešne zanikarnosti. Slomšek je namreč živel in umrl šest let pred Baragom v vse bolj urejenih razmerah kot Baraga.

Naj bo s to stvarjo že kakor koli, sv. stolica je pred kratkim dovolila, da se začne s pripravami za postopke v Baragovi zadevi. Ker je preteklo od Baragove smrti že štiri in osem deset let, ne da bi se bilo začelo s postopki, je sv. stolica odločila, da je Baragov primer takozvani „zgodovinski primer“. Prič namreč, ki so Barago poznale, ali vsaj neposredno slišale o njem od takih ljudi, ki so ga osebno poznali, ni več. Za reševanje „zgodovinskih primerov“ je bil leta 1930 ustanovljen pri obredni kardinalski kongregaciji, ki je pristojna za svetniške postopke, poseben „zgodovinski odsek“. Leta 1939 pa so bile izdane odločbe o tem, kako naj se obravnava zgodovinski primer. Preden se v takem primeru s pravnim postopkom za razglasitev za blaženega sploh začne, mora po teh določbah škof tiste škofije, v kateri je božji služabnik umrl, imenovati, ko je zaslišal branilce vere, tričlansko strokovno komisijo. Ta komisija mora poznati zgodovinske metode in način zgodovinskega raziskovanja. Zbrati mora vse pismene vire o življenju in krepostih božjega služabnika kakor tudi o slovesu njegove svetosti in o čiščenju, ki se mu je že izkazovalo. Za Baragov primer je bila taka tričlanska komisija imenovana 20. julija 1952. Baragova zadeva se je tako premaknila z mrtve točke. Vsaj začelo se je.

Ali je imel Baraga vse kreposti v heroični stopnji

Baraga ni bil mučenec, ampak spoznavalec. Razglasil naj bi se za blaženega in svetega spoznavalca. Za tako razglasitev pa se zahtevajo svetniško življenje in čudeži. Oboje mora biti dokazano. Najprej se mora dokazati svetniško življenje, nato še čudeži (prim. kan 2116, 1 cerkv. zak.). Svetniško življenje, ki se mora dokazati pred razglasitvijo za blaženega, pa je v krepostih v heroični stopnji. Božji služabnik je moral imeti vse kreposti v heroični stopnji. Kaj to pomeni, smo že povedali.

Nastane torej resno vprašanje, ali je imel naš Baraga vse kreposti v heroični stopnji. Če jih ni imel, ne bo mogel biti razglašen za blaženega. Prav tako tudi ne, če bi se ne posrečilo dokazati, da jih ima, čeprav bi jih dejansko imel.

Končni odgovor na to bo dala sv. stolica. Samo ona more odločiti, ali je imel Baraga vse kreposti v heroični stopnji in ali se je dokaz posrečil. Drugi morejo soditi o tej stvari le, kolikor svojo trditev dokažejo, vedno pa morajo biti pripravljeni, da podrede svojo sodbo sodbi sv. stolice.

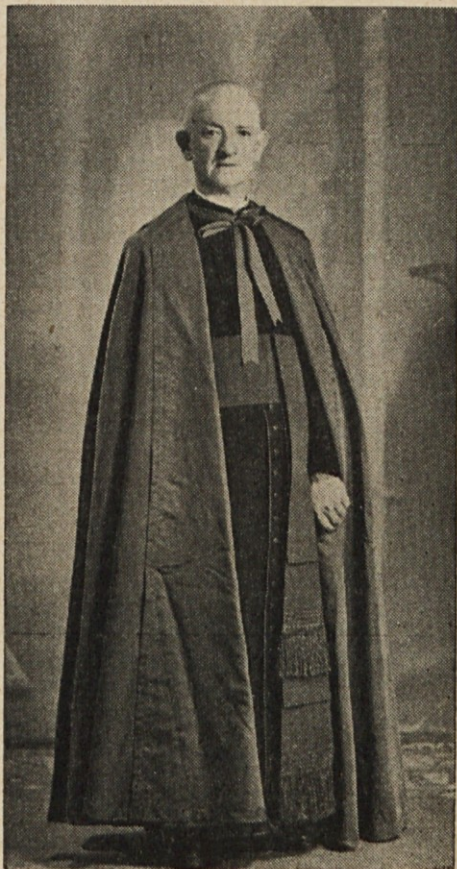
O Ireneju Frideriku Baragi imamo več zanesljivih življenjepisov. Prvega je napisal v slovenskem jeziku dr. Leon Vončina že leta 1869; vsi poznamo lep življenjepis, ki ga je sestavil dr. Jaklič, prva izdaja tega življenjepisa je izšla v Ljubljani leta 1931, druga izpopolnjena pa v Buenos Airesu dvajset let pozneje. V Združenih severnoameriških državah je izdal Joseph Gregorich od leta 1931 dalje več knjig o Baragi, apostolu Indijancev iz rodu Otava in Očipve. Holandski frančiškan p. Krizostom Verwyst je leta 1900 izdal lep in obširen Baragov življenjepis.

Vsi ti življenjepisi, sestavljeni po zanesljivih podatkih, vzeti iz prvih virov, nam prikazujejo Barago kot nenavadnega človeka, ki se je v krepostih dobro odražal od svoje okolice. Že njegovi sodobniki so ga po teh poročilih imeli za svetega človeka. Baraga je duhovno rasel, kot raste vsak človek, ki se trudi za svetost. Hitel je kot orjak po potu svetega življenja. Imel je živo vero, ki so jo občudovali, kateri so jo objektivno gledali od blizu. Njegovo zapanje v Boga je bilo močno, zanesljivo

in konkretno. Bil je ves predan Bogu, šel je za božjim klicem v najtežje razmere. Njegova ljubezen do Boga in bližnjega je bila velika in preizkušena v trpljenju mnogih let. Ne moreš brez ginjenosti prebirati poročila o njegovem pokorenju. Vztrajal je na najtežjih postojankah. Bil resnično ponižen in silno delaven. Vse življenje ga je preveval nenavaden apostolski ogenj.

Ne moramo tukaj popisovati na drobno Baragovega življenja. Bilo bi

Prelat mons. dr. Alojzij Odar, dekan slovenske teološke fakultete v Argentini, predsednik Slovenskega katoliškega kulturnega sveta in Južnoameriške Baragove zveze, narodni asistent slovenske KA, pisec te razprave

tudi odveč. To so storili že drugi. Vzemite v roke Baragov življenjepis in berite. Če pa ste ga že prebrali, ga berite znova. Zelo je koristno tako branje. Čim bolj bomo Barago spoznali, tem bolj ga bomo vzljubili. Tako je s svetimi ljudmi. So kakor magnet, ki vleče nase. Tudi to, kar te na prvi pogled odbija od njih, ti postane bolj razumljivo, kot jih gledaš od bližu. Sveti ljudje imajo svoj pogled na svet, svoja merila za zemeljske stvari. Neizprosno so logični in dosledni, zato se nam slabšem večkrat zde nerazumljivi. Toda dobrota in ljubezen, ki dihata iz njih, nas privlačujeta. Tako je tudi z Barago. Človeške sodbe, skratka, se vjemajo v tem, da je bilo Baragovo življenje svetniško. Imajo ga celo za velikega svetnika. Odločila pa bo Cerkev.

Zakaj Baraga še ni razglašen za svetnika

Če prebiraš Baragov življenjepis, ti vstaja misel, zakaj ta goreči indijanski misijonar še ni razglašen za svetnika. Več njegovih sodobnikov Cerkev že več let časti na oltarjih. Tudi taki so že razglašeni za svetnike, ki so se rodili po Baragovi smrti. Sv. Terezija od Deteta Jezusa n. pr. je že taka, a ni edina. Štiri in osem deset let je že minilo, odkar je Baraga umrl, pa smo šele v prvem tipanju, ali naj bi se s postopki za razglasitev za blaženega sploh začelo ali ne. 18. aprila 1952 pa je bila razglašena za blaženo španska redovnica Radetset let po smrti proces komajda zafaela Marija od presv. Srca (v svetu Rafaela Porras), ki je v sedemdesetem letu starosti umrla 6. januarja 1925. Sedem in dvajset let po svoji smrti je bila ta spoznavalka že razglašena za blaženo, pri Baragi pa se štiri in osem čenja. Cerkveni zakonik predpostavlja, da se pri božjem služabniku spoznavalcu proces za razglasitev za blaženega vleče precej dolgo. Omenili smo že kan. 2049 cerkv. zak., ki določa, naj se s prvim škofijskim informativnim postopkom začne vsaj v tridesetih letih po smrti božjega služabnika. Če bi se začelo pozneje, se je treba prej opravičiti, zakaj se je odlašalo. Z razpravljanjem o čednostih pa se po kan. 2101 cerkv. zak. „ne sme začeti, dokler ne mine nik“. Predvideva se torej, da je med

začetkom prvega škofijskega postopka in med razpravljanjem o čednostih vsaj petdeset let, odkar je umrl božji služabnik dvajset let. Od te določbe, da se sme začeti z razpravljanjem o čednostih šele po petdesetih letih, sv. stolica da večkrat spregled. Tako ga je dala v primeru sv. Terezije od Deteta Jezusa in bl. Rafaela Marije, zgoraj omenjene.

V modernem času je tempo hitrejši kot je bil prej. Tudi pri postopkih za razglasitev za blaženega ali za svetnika se to pozna. Toda nekaj let pa v najboljšem primeru trajajo postopki, preden se božji služabnik more razglasiti za blaženega.

Nihče ne more biti razglašen za blaženega, dokler se ne izpeljejo potrebni postopki. Ti se dele na več delov. Za prvi del je pristojen škof kraja, kjer je božji služabnik umrl ali so se zgodili čudeži (kan. 2039, 1 cerkv. zak.). Seveda pa mora nekdo te postopke sprožiti (kan. 2003 cerkv. zak.). S postopkom more začeti omenjeni škof ali po službeni dolžnosti ali na predlog (kan. 2003, 3 cerkv. zak.). Pri Baragi se postopek do zadnjega časa ni začel. Odveč bi bilo preiskovati, kdo je kriv, da se ni prej začelo. Krivde najbrž nima le en človek, marveč več ljudi. Poleg krajevnih cerkvenih faktorjev smo vsi Slovenci po svoje krivi, ker smo se za Baragovo zadevo premalo zanimali. Po kan. 2003, 1 cerkv. zak. „ima vsak vernik in vsaka zakonita skupnost Kristusovih vernikov pravico predlagati, da naj pristojno sodišče začne s postopom“. Premalo resno smo se posluževali te pravice. Če prva prošnja ni bila uslišana, bi bili mogli vložiti drugo. Če nekaj podpisov ali nekaj tisoč podpisov na prošnji ni moglo napraviti vtisa, bi jih bili morali zbrati nekaj stotisoč.

Zunanje okoliščine niso bile ugodne za ureditev postopkov za Baragovo razglasitev za blaženega. Že njegovo življenje je razklano na dvoje: mladost in prva duhovniška leta je preživel v domovini (rodil se je leta 1797; leta 1821 je končal bogoslovne nauke, za duhovnika je bil posvečen že leto prej, leta 1830 je odšel v ameriške misijone); nadaljnih sedem in trideset let je živel v Ameriki. Kdo naj se zavzame za domovino, ali rod, med katerim je deževal? Oba bi se morala. Toda ni še

zadosti ob pravem času ne domovina ne to, da bo razglašen za svetnika? Ali njegova škofija. Ko bi bil pripadal Baraga kakšnemu cerkvenemu redu, bi se bil red zavzel zanj. Toda Baraga je izšel iz svetne duhovščine. Ta pa nima take opore, kot jo imajo redovniki. Svetni duhovnik je osamljen, pa če tudi postane škof; za redovnikom stoji organizacija. Če bi bil Baraga pripadal kakemu velikemu katoliškemu narodu, n. pr. italijanskemu, francoskemu ali španskemu, bi se bilo našlo zadostno število častilcev, ki bi bili poznali cerkvene predpise o razglašanju za blaženega in bi se bili na pravilen način zavzeli za to, da bi se bili začeli potrebni postopki. Toda Baraga je izšel iz malega slovenskega naroda. Nemška misijonska družba, s katero je bil v zvezi, pa ga je še predstavljala kot Avstrijca. V pokrajinah pa, kjer je Baraga misijonaril, se je cerkvena uprava šele uvažala. Tudi ob Baragovi smrti je bila na še zelo nizki stopnji. Zato so Baragovi nasledniki imeli pač druge skrbi, kot pa to, da bi se bavili z Baragovo beatifikacijo, tudi v primeru, da bi imeli za to voljo in sposobnost.

Ali moremo kaj storiti

Prepričani smo, da je Baraga vreden svetniški kandidat. Vprašanje pa je, ali moremo kaj pomagati pri tem, da bi bil Baraga čim prej razglašen za blaženega. Za tako razglasitev je potrebno, kakor vemo, da se dokažejo kreposti v heroični stopnji in čudeži. Pri prvem dokazovanju po vcliki večini direktno ne moremo sodelovati. Pač pa moremo moliti za to, da bi zadeva čim prej uspela.

Za razglasitev za blaženega pa so potrebni tudi čudeži in sicer čudeži v polnem bogoslovnem pomenu besede, to so direktni posegi božje vsemočnosti v vidno stvarstvo proti fizičnim zakonom. Čudeže Bog dela v korist ljudi. Za čudeže pa mora biti Bog naprošen. V našem primeru se je za to treba zatekati k božjemu služabniku Baragi, da s svojo priprošnjo pri Bogu kot božji prijatelj izprosi čudeže. S takim čudežem bo Bog potrdil, da je Baraga res v nebesih. Kakor smo že zgoraj omenili, bodo potrebni štirje čudeži, da bo Baraga mogel biti razglašen za blaže-

nega, in še nadaljna dva, da bo razglašen za svetnika. Baragi moramo dati, da tako rečem, prilžnost, da izprosi čudeže. Sam od sebe tega ne bo storil, saj tudi drugi božji služabniki tega ne delajo. Če pa bi storil, bi tak čudež pri postopkih, za katere gre, ne prišel v poštev. Saj bi ne vedeli, da ga je izprosil Baraga!

Z močnim zaupanjem se moramo v stiskah k Baragi zatekati. Ne bo vsaka prošnja čudežno uslišana, to je res. Toda toliko pa jih bo, da bo mogel biti Baraga razglašen za blaženega in svetnika, če je božja volja taka.

Da pa bodo tisti med nami, ki bodo v stiskah prosili Barago, da jim izprosi čudežno pomoč pri Bogu, mogli imeti trdno zaupanje, ki se zahteva za uslišanje, moramo širiti vsi poznavanje Baraga in se navdušiti zanj. Pa tudi z molitvijo moramo podpreti vsa prizadevanja.

Kanonizirani svetnik je božja milost. Čudeži so tudi božja milost. Za milosti pa je treba moliti. Nikdar ne smemo zgubiti spred oči tega, da se razglašanje za blaženega in svetnika giblje v nadnaravni sferi. To niso zgolj zemeljske stvari. Kajti Bog direktno proti zakonom narave vanje posega. Cerkev tako živo in konkretno veruje v take božje posege, da jih naravnost postavlja kot pogoj in jih preiskuje v postopkih, ki jih v svojem pravu predpisuje. Noben spoznavalec se brez čudežev, ki se preiščejo in dokažejo v strogih postopkih, ne razglasi za blaženega. Kako čudovita je ta zveza med naravnim in nadnaravnim svetom. V nadnaravnem svetu pa velja zakon molitve. Prosititi moramo in prejmemo. „Karkoli boste Očeta prosili v mojem imenu, vam bo dal,“ nam je prisegel Kristus. Nobene izjeme ni. „Karkoli boste prosili.“ V svojih rokah imamo učinkovito sredstvo, da dosežemo pri Bogu vse. S prošnjo moremo od Njega izsiliti vse, seveda, ker je sam tako obljubil.

Prosititi moramo skladno z načrtom, ki ga ima Bog s svetom in z nami. „Zgodi se tvoja volja,“ molimo k nebeškemu Očetu, kakor nas je naučil Kristus. Zgodi se tvoja volja, ne naša volja. Ali pa je Baragova razglasitev za blaženega po božji volji? Zakaj bi ne bila? Ali ne vidimo, da papež leto za letom razglša nove blažene in svetnike.

Če se bo dokazalo, da je imel Baraga vse kreposti v heroični stopnji, zakaj bi potem Bog ne potrdil tega dokaza še s čudeži, da bo Baraga mogel biti razglašen za blaženega. Saj je vendar razglasitev za blaženega v božjo čast in korist duš. Formula, s katero papeži dandanes razglašajo za svetnike, se začneja: „V čast svete in nedeljive Trojice v povišanje katoliške vere in rast krščanskega imena... določamo, da je svetnik ta in ta.“ V božjo čast, v slavo Cerkve in dušno korist je kanonizacija vsakega svetnika. Kako bi torej ne bilo všeč Bogu! Duhovna stvar je razglasitev za blaženega ali svetnika, zato more biti naša prošnja za njo, kadar je utemeljena, absolutna, ne pa pogojna; pogojno moramo prositi za zemeljske stvari.

Če še ni čudežev, o katerih bi se trdilo, da so se izvršili na Baragovo priprošnjo, bo vzrok skoro gotovo v tem, ker smo zanje premalo molili. Ni mesto tukaj, da bi govorili o tem, kakšna mora biti molitev, da bo uslišana, toda to moramo omeniti, da je vzrok v tem, da Baraga še ni razglašen za blaženega, tudi v tem, ker nismo zadosti in prav molili.

Pri velikem narodu se kmalu dobi nekaj deset tisočev ljudi, ki stalno molijo za to, da bi jim Bog povečal tega ali onega božjega služabnika. Red ukaže svojim članom molitve v tak namen. Baraga pa ni bil član velikega naroda, ne ud kakega cerkvenega reda. Zato se moramo, ker je iz našega naroda, kar v celoti vsi skupaj zavzeti zanj. Baragova zadeva mora biti naša zadeva.

Čemu?

Oglasil se bo morda kak skeptik med nami, in spraševal: čemu? Kakšno korist imamo od tega, če bo Baraga kanoniziran svetnik. Že ob drugi priliki smo razpravljali o pomenu kanoniziranega svetnika in o pomenu Baragove razglasitve za svetnika posebej, a vendar ponovimo na kratko še enkrat.

Baraga je po našem mišljenju živel svetniško. Použil se je v ljubezni do Boga in bližnjega. „Njegove kreposti niso ugasnile, ampak vse bolj svetijo v mrak sodobne sebičnosti in brezobzirnosti“ (škof Rožman). Hvaležnost terja od nas, da storimo vse, da bo ta luč

povzdignjena v Cerkvi na visok svetilnik.

Kanonizirani svetnik Baraga se nam bo skazoval hvaležnega in nas s svojo močno priprošnjo priporočal Bogu. To ni majhna reč. Ali morda ne potrebujemo mogočne priprošnje v nebesih? Pa kako še! Saj vendar vemo v kakšnih težavah živi naš rod, postavljen na prepah med evropskimi narodi, stisnjen med dve kulturi, sedaj pa še v nevarnosti, da mu utrčajo vero. Če kdo, potrebujemo Slovenci veliko božje pomoči.

Če bo Baraga kanoniziran, bomo imeli v njem prvega slovenskega svetnika. Res je, da imamo že sv. Hemo, o kateri se je pred leti dokazalo s precejšnjo verjetnostjo, da je bila slovenskega rodu. Toda v našem narodu njeno čiščenje ni doseglo tolike stopnje, da bi jo imeli na splošno za svojo svetnico. Baraga, ki je živel dosti bliže našemu času, ki je deloval med našim ljudstvom z besedo in peresom, ki ga tudi v tujini ni pozabil in mu je v težkih razmerah na tujem pisal knjige, ta bi nam bil dosti bližje. Bil bi kakor poklican za zavetnika vseh Slovencev, onih, ki so doma, in teh, ki žive v izseljenstvu. Odstotek Slovencev, ki žive zunaj slovenskega narodnega ozemlja, je tako visok, da Slovence po pravici moremo deliti na dva dela, na te, ki so doma, in one, ki so v tujini. Baraga pa bi kot nebeški zaščitnik združeval oboje, zakaj v življenju je okušal, kaj sta Slovincu domovina in tujina.

Kanonizirani svetnik Baraga bo svetil slovenskim ljudem z žarom svojih junaških kreposti, dokler bo živel slovenski rod. Svetnik Baraga sam pa ne bo ugasnil, vso večnost ne.

Katoličani iz drugih narodov bi vse storili, da bi človeku, kot je Baraga, pridobili čast oltarjev, čeprav ima že veliko narodnih svetnikov. Ali ne bomo tega storili mi pri Baragi, ki je naš človek, ko še nimamo drugih lastnih svetnikov? Ali ne kaže Baraga izraziti potez velikega svetnika? Ali ne sveti vsak dan bolj, Ali ne bo v slavo našega rodu in v dušno korist slovenskih ljudi, če bo Baraga razglašen za blaženega in svetnika? Ali boste še spraševali, čemu? Na delo torej za Baragovo beatifikacijo. Dobri Bog pa naj blagoslovlja naš sklep.

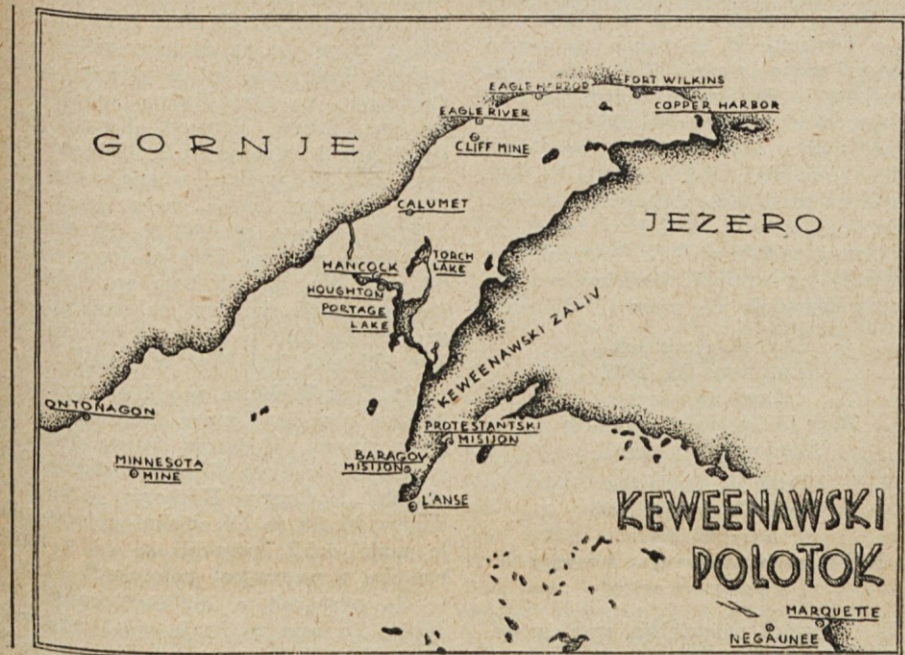
PO BARAGOVIH POTIH

Svoje potovanje po Baragovih krajih popisuje Janez Kopač CM. (Nadaljevanje)
SPOMINI NA BARAGO NA SEVER-
NEM DELU KEWEENAWA

Bilo je jasno poletno jutro, ko smo sedli v avto in se odpeljali proti severnemu delu polotoka Keweenaw. Vozili smo se skozi bujne gozdove. Gospa Gerbec mi je kazala med potjo, po kateri poti je navadno hodil Baraga, kadar je potoval iz L'Ansa preko Houghtona v Eagle Harbor, kar se pravi po naše Orlovo pristanišče. Deloma se je vozil s čolnom po Gornjem jezeru, deloma je hodil peš.

Po dobri uri hitre vožnje smo bili že pri Orlovi reki. Nekaj časa smo se vozili ob reki in prišli do obale Gornjega jezera. Odprl se nam je lep pogled na krasno jezero. Iznad drevja zraven slikovite obale je kupal bel zvonik s križem in nam naznanil, da smo v Orlovem pristanišču. Spet sem se silno razveselil,

ko sem zagledal cerkev, ki jo je Baraga sezidal. (Glej sliko str. 339.) Orlovo pristanišče ima dokaj lepo lego ob obali Gornjega jezera na severnem delu polotoka, Zato turisti v velikem številu prihajajo semkaj, zlasti v poletju. Mi smo najprej zavili naravnost k Baragovi cerkvi. S svetim spoštovanjem sem se ji bližal. Dasi je lesena in preprosta, je vendar zelo ljubka in privlačna. Zunaj nad vrati ima napis v angleščini: Holy Redeemer Church = Cerkev svetega Odrašenika. Vstopili smo. Pri kropilniku je napis, da se cerkev vzdržuje le od milodarov turistov in da je maša v njej vsako nedeljo in zapovedan praznik ob 10 dopoldne. Vsak izmed nas je priložil dar za vzdrževanje te tako pomembne cerkve. Ima zlasti dve posebnosti. Ena je ta, da je spovednica pod prižnico. Če so spodaj vrata v spovednico zaprta, izgleda spovednica kot podstavek prižnice.

Druga posebnost je ta, da so klopi, kljub temu, da je cerkev ozka, v treh vrstah, tako da v eni klopi morejo sedeti kvečjemu 4 osebe. Ker je srednja vrsta klopi večja, so klopi po sredi pregrajene in tudi vhod v klopi se z vratji zapirajo. Baraga je očitno želel, naj sedi čim manj vernikov skupaj, odtod majhne klopi in še te med seboj pregrajene. Verjetno so se Indijanci prav tako radi igrali v cerkvi in se med seboj pogovarjali kakor Kitajci, zato je pazil, da jih je sedelo čim manj skupaj, sicer si ne morem razložiti te vrste klopi, ki niso ne estetične ne praktične; saj bi ga stalo veliko manj, če bi klopi ne pregradil in ne delal vrat ob straneh. — Na zadnji steni ob vratih je v s steklom pokritem predalu več Baragovih relikvij: škofovski križ, mašna obleka, ki jo je rabil, naslonjalo za mašno knjigo in kelih. Vse je zelo preprosto in skromno, tudi škofovski križ. Vse to priča, da je Baraga tudi kot škof hotel ostati ubog in skromen misijonar. Na zadnji steni je še obešen trirogelni svečnik, ki se je rabil na velikonočno soboto, križ za procesijo in stoljalo s svečniki, ki se rabijo na veliki teden pri petju brevirja. Vse to je ohranjeno res iz Baragovih časov. Za cerkvijo, malo stran, je pokopališče, na katerem počiva tudi slovenski misijonar Andrej Andolšek. Šel sem tja in pokleknil na grob tega zaslužnega slovenskega misijonarja. Daleč v tujini je našel svoj zadnji počitek. Pomolil sem za pokoj njegove duše. Grob ima majhen kamniti spomenik. Na njem je vdolbeno:

Rev. A. Andolšek
Died June 23, 1882

Aged 65 years
Born in Carniolia - Austria
Requiescat in pace!

Preč. A. Andolšek
Umril 23. junija 1882
Star 65 let.

Rojen na Kranjskem - Avstrija
Naj počiva v miru!

Iz Orlovega pristanišča smo se odpeljali ob obali Gornjega jezera na skraj-

ni sever polotoka. Vozili smo se počasi in opazovali jezero ter slikovito okolico. Dasi je Gornje jezero mrzlo in se le redki v njem kopljejo, se vendar nisem mogel premagati. Zaplaval sem v valove, ki so me še bolj ostro rezali v kožo kot Sava, kadar smo šli vanjo še v septembru. Sem vsaj malo poskusil, kako je bilo Baragi pri srcu, kadar so se zaganjali vanj mrzli valovi.

Končno smo prišli na skrajni sever polotoka Keweenaw. Ogledali smo si Copper Harbor = Bakreno pristanišče in Fort Wilkins. Na obeh teh dveh krajih je Baraga večkrat bil po dušnopastirskih opravkih. Dr. Jaklič piše v svoji knjigi „Friderik Baraga“:

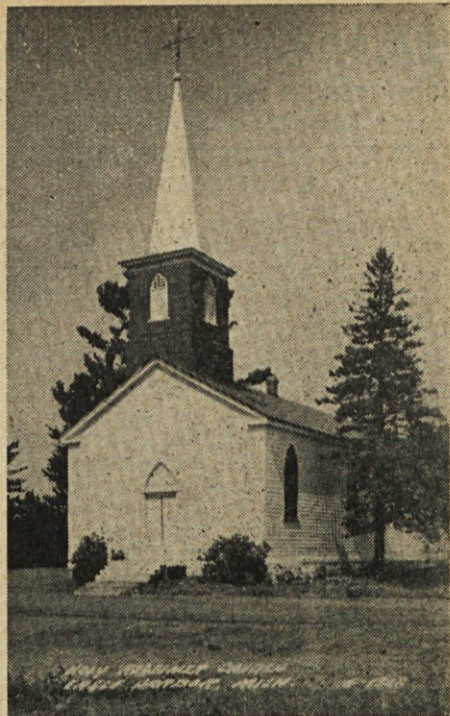
„29. januarja 1845 je iz L'Ansa poročal škofu Léfevru o dušnopastirskem obisku, ki ga je napravil katoliškim vojakom v utrdbi Fort Wilkins prav na severnem polotoku Keweenaw. Tudi to utrdbo je vlada zgradila, da bi bele priseljence ščitila pred Indijanci, če bi bili nasilni. Škofu piše: „Vrnil sem se z misijonskega obiska, ki sem ga napravil v Fort Wilkinsu. Hodil sem 4 dni precej hitro; to pot se pa da napraviti celo v 3 dneh. Potovanje mi je prineslo dosti duhovnega veselja. Mnogo katoličanov je tam: Irce, Nemce, Kanadčanov. Ostal sem 2 tedna pri njih. Maševal sem vsak dan in pridigal v angleškem jeziku vsak dan, razen enega. Imel sem 4 krste, mnogo spovedi in 15 obhajil. Prosili so me, naj spet pridem; obljubil sem jim, da jih bom spet obiskal meseca junija, ko sem se namenil, da grem v La Pointe. Dvakrat na leto hočem obiskati tudi Fort Wilkins.“

Iz Fort Wilkinsa je obiskal tudi rudarsko naselje Copper Harbor, ki je prav zraven. V juniju istega leta je bil spet prišel v Fort Wilkins, kakor je bil obljubil. V Copper Harborju je pa rudarjev, ki jih je bil obiskal v januarju, le malo dobil; preselili so se v nove rudnike v notranjost polotoka.“

Ta odstavek v Jakličevi knjigi mi danes, ko sem te kraje videl, vse več pove. Fort Wilkins je sedaj ena najbolj

obiskovanih turističnih točk na tem polotoku. Kajti ima silno slikovito lego ob Gornjem jezeru in obenem je tudi zgodovinsko zelo pomembna. Leta 1923 je postala državni park. Ob vhodu v to utrdbo je na kratko razložena nje zgodovina. Zgrajena je bila leta 1843, da brani bele rudarje pred napadi Indijancev. Danes se vidi od te utrdbe tole: Najprej pokopališče Old Fort cemetery, kjer je pokopanih nekaj vojakov in častnikov; dalje stanovanja vojakov in častnikov te utrdbe. Stojijo še pekarna, mesnica, bolniška ambulanta, dvorana, v kateri je Baraga vojakom maševal, kadar je bil pri njih in kuhinja. Vsa ta poslopja so še iz leta 1843. Nekaj je pa že porušenih. Iz vseh poslopij se vidi, da so bili častniki in vojaki od ameriških oblasti zelo dobro oskrbovani. Njihove stanovanjske sobe so bile zelo lepe. Pekarna in mesnica pričata, da so bili tudi s hrano dobro založeni; prav posebno pa je bilo poskrbljeno za bolnike in ranjence. — Velika dvorana za mašo — masshall pa pričča, da jim je oblast tudi v verskem oziru šla zelo na roko. Velika dvorana, ki je bila svoj čas vojašnica, je pa danes spremenjena v muzej. Natančno sem si ga ogledal, ker je za razumevanje Baragovega misijonskega dela pred sto leti silno važen. Prikazuje namreč ta muzej v malem prav tisti svet in iz tistih časov, ko je na tem polotoku misijonaril Baraga. V muzeju vidiš vse glavne rude, rastline in živali, ki so bile pred sto leti na tem polotoku. V glavnem so te rude, rastline in živali tam še danes. Dalje je prikazana te danja civilizacija in način življenja. Predmeti v muzeju ponazorujejo, kako so se tedaj vojskovali Indijanci in Amerikanci; kako so obdelovali zemljo, kako so se oblačili in kako zidali hiše, kakšen je bil način potovanja po snegu in ledu; kakšni so bili tedaj čolni in ladje. Vse to mi je misijonska potovanja in način Baragovega življenja v teh krajih močno ponazorilo in osvetlilo. Videl sem krplice in čevlje, kakršne je nosil tudi Baraga

pozimi za potovanje po snegu. V predalu, v katerem so prikazani možje, ki so gradili omiko na tem polotoku, je najbolj častno zastopan Baraga. Razstavljene so tele njegove stvari: najprej njegova slika; dalje slika prve cerkve na tem polotoku, ki jo je Baraga sezidal v Assinsu zraven L'Ansa, in končno njegov indijanski molitvenik in očipevska slovnica.

Tako smo si ogledali glavne Baragove misijonske kraje na tem polotoku. Hvaležen sem Bogu, da sem mogel vsaj najvažnejše Baragove misij. postojanke obiskati in si ustvariti jasno sliko o Baragovem misijonskem delu v Gornjem Michiganu ob Gornjem jezeru. Teden dni sem preživel v „Baragovi deželi“. Kar težko sem se ločil od nje. Kakor ob slovesu od Lurda, šest mesecev prej, tako sem tudi ob slovesu od „Baragove dežele“ prosil Boga, naj mi nakloni milost še enkrat obiskati te kraje.

SAMOTNO BIJE URA NEKJE

ZGODOVINSKI ROMAN O JEZUITU MISIJONARJU OČETU MATEJU RICCIJU
Napisal Fausto Montanari, za „Katoliške misijone“ iz italijanščine prevedel M. T.

XXIII. NANKING IN POJEDINA Z MODRIJANI

Tako, glej, Gospod! Kaj naj tedaj res čenčam in si bajke izmišljujem, samo da bom na dvor prišel? Ne, ne; vse, kar sem mogel, sem storil. Poslej Ti misli zame, kako in kaj.

Najbolje je tedaj bilo, da se vrneta v Nanking. V tolažbo je bila misel, da je bila kraljevska prestolnica v teh trenutkih zares vse prej kot primerna na kakšen javen nastop. Res so tod ljudje bolj bistri in mnogo zastavnejši kot na jugu, pa tudi v orožju so krepko bolj ročni: a znanost in lepe umetnosti so jim navkljub vsemu deveta briga, kajti lov za časnimi dobrinami jih je bil obsedel povsem. Vsem je samo denar na mari; od dvornih dostojanstvenikov do podežlskih mandarinov, od zakotnih mandarinov do podložnikov, podložniki pa spet drug drugega izrivajo, ker hoče vsakdo višje priti in bi med sebi enakimi ne veljal rad, da je manjši od oblastnika.

K temu pa so se zapleli še v vojno s Korejci, davki so porasli, z davki cene blagu; zaradi trde draginje je sleherni hotel na škodo drugega obogateti. Zato sta redovnika vzela slovo od prestolice kot od grešnega Babilona; za skromen denar sta si najela ladjo, ki je bila namenjena v Nanking, in odpotovala nazaj.

Dokaj ponižna tale ladjica, ki jo je vodil en sam čolnar; le počasi je spela po reki. Misijonarji pa so se v spokojnosti neskončno dolgega potovanja domislili, da bi se z gibko urnostjo brata Bastiana v kitajski govorici, pa z globoko glasbeno izobrazbo očeta Cattaneo lahko lotili prav nadrobnega kitajskega besednjaka, kjer naj bi bili vsi prerazlični pridihi in glasbeni toni sleherne enozložnice dosledno zaznamovani.

Koristno so tako izrabili tisti mesec dni vožnje, ki so ga potrebovali, da so šele v Linčin prišli. Tod pa, november je šel h kraju že, jih je nenada zatela zima: mraz je zledenel vodó v kanalu in čoln je obtičal v negibnem, belem oklepu. S služabniki in prtljago niso

mogli naprej; res ni kazalo drugo, kot počakati, da bi se neugodno vreme uneslo. Oče Matej se je tedaj odločil, da bo sam, z najnujnejšo prtljago, po suhem nadaljeval pot in poiskal misijonarjem novo postojanko; ti naj bi ga medtem čakali v Linčin.

Potoval je v posebni nosilnici na kolasih; nekšna svojska, čez in čez zakrita samokolnica, ki sta je v krepkem diru spredaj in zadaj tirala dva izurjena tekača. V tistih časih je bila na Kitajskem takšnale brzonosilka najhitrejše vozilo. Prišel je tako v Sučev, kjer je prav takrat bival imenitni Kju Čai Su; tam se je hotel ustaviti in se poslužiti vpliva tega svojega dobrega prijatelja.

Pa je dovoljenje za bivanje v Sučevu mogel zadobiti edinole, če je šel prej v Nanking. Oče je tedaj hočeš nočeš s plemenitim Kju Čai Su odšel v Nanking.

V polni zimi, 9. februarja 1599 sta se prijatelja pripeljala v to veliko mesto. Ceste je pokrivala ledena zmrz, drevesa pa čez in čez v ivnatih sanjah. Ker je to pot po suhem prišel, je oče Matej vstopil skozi velika mestna vrata, ki jih na svojih prejšnjih potovanjih tu sem še nikoli ni videl. Prav res, saj to so vendar tista vrata, ki jih je gledal v snu, ko se mu je zdelo, da se razgovarja z Gospodom. Takrat je čul, kako mu je govoril:

— Ne boj se! Na dvoru bom vedno bližju ob tebi!

Res, Gospod! A povej, je mar samo tale Nanking tisti dvor, kamor mi boš dal priti? Mar res nikoli ne bom mogel ne veliki dvor same prestolice?

Sicer pa je bilo vse skupaj morda res samo sen, Zatrдно resnično je samo eno: da delaj povsod, kjer si, sleherni trenutek za čast božjo, pa četudi se izničiš potem; nič ne dé! Prvi, ki se je bil na križu izničil, je Jezus sam...

A nekšna posebna živahnost v mestu je očeta Mateja zmotila v teh mislih. Vsepovsod pokanje z možnarji, pa celi gozdovi pisanih vencev, ki so počez viseli od hiš in se gizdalinsko oholili nad

rezko belino zmrzlega snega. Pod večer sa zašumeli velikanski umetelni ognji.

Umril je japonski Kambako: njegovo vojstvo je takšna nenadna novica težko zadela in Kitajci so jo mimogrede potolkli na Koreji. Zdaj so slavili zmago in mir; vsa nezaupnost, ki je še nekaj mesecev nazaj ovirala tujcem vsakršno postajanje v mestu, je čez noč izginila.

Plemeniti Kju Čai Su je bil naravnost mojstrsko neutruđen v svoji iznajdljivosti, kako iztakniti ljudi, ki bi jih povedel v obisk k tujemu učenjaku, v skromno hišico, ki si jo je bil na vso naglico najel. Seveda je sleherni teh gostov z Matejem prav med štirimi očmi hotel občudovati njegove ure in učenjaške naprave, zraven pa pol šepetaje načentjal ko večnost dolga, zamotana razpravljanja.

Kakšna sprememba! Lani oče Matej očito sploh ni mogel v mesto, letos pa so mu v obisk prihajali najodličnejši meščani in mu ponujali gostoljubje v lastnem domu, ali pa mu v odkup ponujali zemljišča in blago. Prihod učenega tujca je bil med najvažnejšimi dogodki.

Sam mestni glavar je ob tolikšni nenehni gneči v patrovi izbici sam pri sebi pogodil, da mora tujcu tudi on izkazati svoje občudovanje: poslal je Mateju posebno, častno tablico, ki naj bi jo obesil nad vhod. Tod se je bralo, da je z zapada prišel učen in pobožen mož, pa da je ta njegov obisk nankinškim meščanom v posebno čast. Mandarini so ob tolikšni glavarjevi naklonjenosti svojo zavzetnost za Mateja še podvojili; misijonar pa je nasmejan in vzradoščen opazoval ta čarni krog in zaznaval v njem velikodušno igro božje Previdnosti.

Razmišljujoč vse to se je oče Matej odločil, da bo ostal v Nankingu, ki od prestolice ni bil manj pomemben, četudi cesar ni bival tod; za kako kulturno delovanje in slednjic za oznanjanje Evangelija pa je bilo to velemesto morda še bolj dovezetno.

Odločilni korak pa je misijonar zastavil, ko se mu je za prav nizko ceno ponujal nakup prostorne, komaj dobro zgrajene hiše, ki je daleč okrog slovela kot kraj, kjer si bivati nihče ne upa; trdili so namreč, da je tam okrog začelo strahiti, ko so s poslednjim beležem osvetlili ozidje. Najimnitnejši bonci so

se trudili z vsemi mogočimi zagovori, da bi pošasti pregnali, a uspeh je bil ničen. Nočni čuvarji so se hiše na daleč ogibali. Pater Matej je tedaj za to skrivnostno zgrado plačal smešno borne denarje — edino, kar je sploh mogel plačati —, in se brez pomišljanja nastanil tam. Prav nič nenavadnega ni zasledil v tem novem domovanju, ne on, ne kdo drugi: mračne pošasti so izginile... Seveda je šel glas o tem „čudežu“ koj od ust do ust po vsem mestu; in ugled tujega učenjaka je porasel še bolj.

Ta ugled pa mu je bil hkrati lepa priložnost za globok, potrpežljiv študij. Ko se je takole slednjic le ustanovil v stalnem domu, se je Matej spet z vso vnmemo zaglobil v fizična in zvezdoslovna razmišljanja; pri tem pa je bil učenim Kitajcem vselej na uslugo za kakršno koli znanstveno razpravljanje.

Do osuplosti prevzeti so ti učeni možje čuli, da je zemlja okrogla; zdaj šele so spoznavali, da so vsekdar, ko so ponavljali, kako je zemlja oglata in nebo okroglo, izgovarjali samo pesniško zamotana rekla, ki so bila morda celo filozofske skrivnostna, da pa jih pri vsem tem tako malo učenem zatrjevanju ni vodil nikakšen matematični ali izkustvenj dokaz. Oče Matej pa, ki so ga v zadnjih letih prav takšni Kitajci tolikrat zbadali, da si kaj neverjetno predstavlja nevidni svet, Boga in onostranstvo, se je sedaj nasmihal: njegovi obiskovalci so morali namreč ven in ven priznavati, kako je prav on v zagonetnih bistvih vidnega sveta od vseh najbolj doma. Njegova razlaga mrka, o katerem Kitajci niso imeli prav nobenih določenih pojmov, je bila pravo zmago-slavje, ki je svoje živo potrdilo našla v resničnem primeru: premnogim učenjakom je tedaj naravnost sapo zapiralo.

Prav zato so ga povabili v zvezdoslovni observatorij, ki so ga bili postavili vrh griča sredi mesta. Trdno in bogato poslopje se je košatilo s premnogimi opazovalnimi napravami, ki so bile znanstveno sicer precej dvomljive vrednosti, a kot umetnine prav gotovo visoke hvale vredne. Tamkajšnjih zvezdogledov naglavna dolžnost je bila v tem, da so sledili zvezdne poti in hkrati skrbno čuvali, če bi kje kaka nova zvezda vstala: nje prihod bi morali na vrat na nos najaviti kralju v Pekingu.

Res, tudi Modri z Jutrovega so zvezde preštevaje našli pravega Boga; se bo mar tudi tem zvezdgledom taisto namerilo? Pa je tudi Herod zaznal, da je nova zvezda vstala; pa naj bi bil zdaj tudi tod kak novi Herod? Oče Matej je molil h Gospodu, da bi se to ne zgodilo; prosil Ga je, naj za molitev sprejme vse te učenjake in modre razgovore, ki jih je iz ljubezni do Boga vodil z učenimi Kitajci.

Modrovati na Kitajskem ni bila stvar takole od muh kot morda kje drugje po svetu. Učeni Kitajec prav res da sploh ne modruje, če ni tole modrovanje združeno s pojedino: če hočeš z njim razpravljati, ne ostane ti drugo, kot da se spoštljivo zalagaš s preprostimi dobrotami njegove kuninje, ki so jih postavili predte: recimo pečeni psički, obloženi s pajki, opraznimi v ricinovem olju; pa različne druge jedi, ki so Kitajcu sicer slaščica, zapadnjaku pa se naravnost upirajo. Posebe previden moraš biti pri množici opojnih omak, ki jih ponujajo; zakaj, če si se le prepridno zalagal z njimi, se ti nameri kar brž, da so ti skopnele vse očarljive pesniške domislice, ki jih moraš sicer loviti po svojem spominu in od časa do časa postreči z njimi svojemu gostitelju, kot se pač spodobi.

Zato pa se je pater Matej pred vsako takšnole pojedino vroče priporočil Materi božji; kajti prav tele gostinske slovesnosti so se mu razkrile kot prelepa priložnost, da bi si z njimi zadobil naklonjenost kakega uglednega oblastnika, ki bi mu utrl pot v Peking; ne kot bedasti evnuh, ki je za ceno svoje pomoči postavil izdelovanje srebra, marveč kot človek, ki se bo v nagrado zadovoljil s poukom o resnici.

— Sicer pa, kaj Španci in Portugalci hodijo tod sem zaradi resnice? — je razmišljal oče Matej. — Tudi njih žeja po srebru in kitajski svili. Njih ponašanje le prevečkrat ni boljše od kitajskega. Odpri tedaj, Gospod, tudi Kitajcem oči, da se k Tebi obrnejo! Zares, nekajkrat so slabó ravnali z menoj; a v vsem tem so se zvesto držali edinole svojih postav. Tako na las so podobni starim Rimljanom: res, vsakršna past jim je dobrodošla, a vselej takšna, ki jo zakon dovoljuje.

Slednjič pa je med njimi takšna množica zares dobrih ljudi!

Tako, recimo, je živel tam ugledni mandarin Li Žu Čen, ki je, četudi ne ravno preveč imovit, ven in ven očetu Mateju v čast pripravljaj pojedine. Tisti Li Žu Čen, strašansko učen, kar vero v bogove zadene, je prav v tem svojem znanju utrpel krepek poraz, ki mu ga je nanesel oče Matej. Prepričal se je, res, o posameznih zmotah, ni pa še bil docela prepričan o njih celotnem skupku. Prav zato pa je spet in spet vneto vabil Mateja, skrbel, da so prišli tudi drugi učeni „bogoslovci“, sam pa je napeto, s kipečo gorečnostjo poslušal modre razgovore. In bolj ko je pater Matej dokazoval zmotnost tega verovanja, ki se mu Li Žu Čen le še ni znal docela odpovedati, bolj je v mandarinu rastla zavzetost za učenega tujca.

V teh bitvah proti zagovornikom malikovanja se je Matej zatekal po pomoč h Konfucejevi modrosti, da se je slednjič zdelo, kot bi bil sam nekšen glasnik velikega kitajskega modreca.

— Le previdno, oče, — ga je svaril Cattaneo, ki je bil že prišel za njim v Nanking, — naj pomisli vendar, da je na oltarju evangelij, ne pa Konfuce.

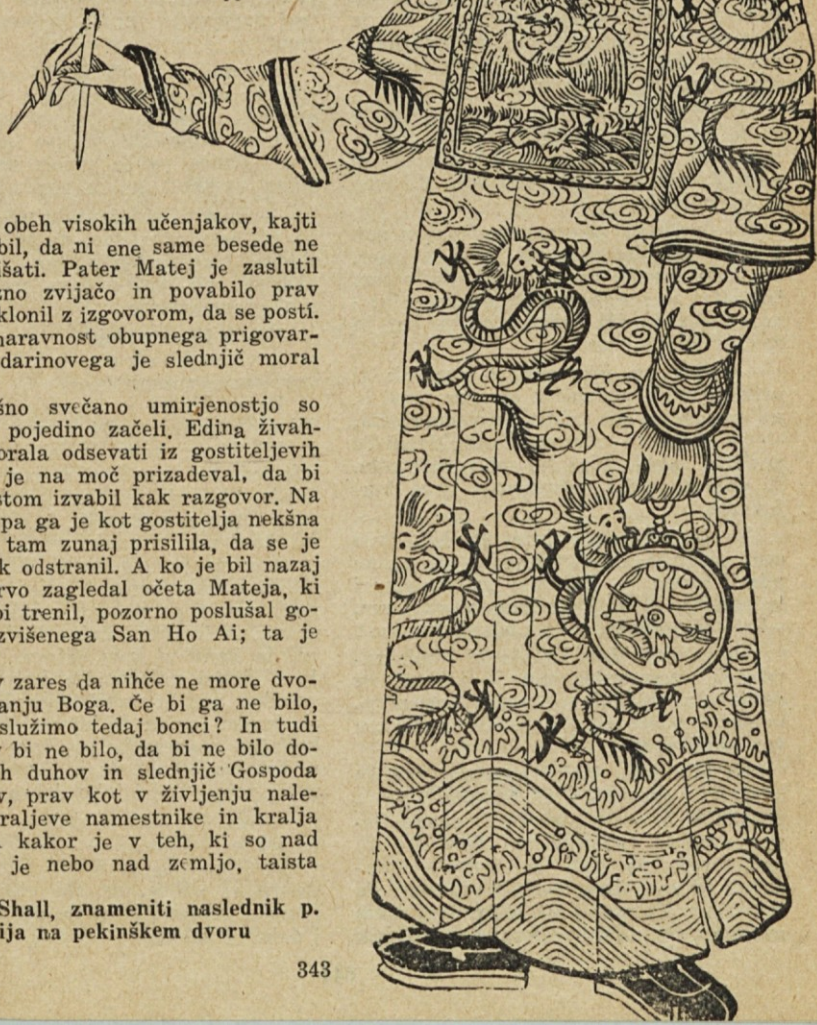
Oče Matej pa se je nasmihal in zatrjeval, da je ta modrijan pač kitajski Aristotel; in kot je sveti Tomaž zapadnjakom pokristjanil Aristotela, Kitajcem velja zdaj Konfuceja pokristjaniti: pokazati najprej vzvišenost tega velikega duha nad slehernim malikovanjem; izpričati potem, da evangelij ne zanika tega, kar je v modrečevi modrosti dobrega, marveč njegov nauk samo dopolni; slednjič pa dokazati, da je Konfuce sicer visoko veden o stvareh tega sveta, a neveden povsem, kadar gre za onstranstvo. In vendar onstranstva ne gre zanemarjati, saj to, kar zdaj gledamo, mine; ostane samo, kar je prikrito našim očem. O teh nevidnih stvarih pa z vso jasno besedo uči edinole evangelij. A da vse to izpričaš, bodo morda potrebna leta in leta.

Dotlej pa se poslužuj poedin in učeni razgovorov. Kadar je Li Žu Čen k zaupnemu razgovoru poklical svojega zvestega kuharja in mu ukazal slednjič, naj spet pripravi eno izmed mnogih poedin z modrijani, je k takšni slovesnosti vabil potem le izbrano gospodo. Li Žu Čen si je izbral najskromnejše me-

sto in se trudil, da bi kar se da neopazen ostal; a kadar je zaznal, da se je razgovor dobro razvnel, so mu oči začarele: ni se več menil za koščice na krožniku, obstal je tih in pozorno poslušal. Res da ni vedno vsega do dna umel, pa to ga ni motilo, da bi ob teh učenih razpravah z vsem srcem ne užival. Bilo mu je, kot da poslušá nekšno nedoločeno glasbo.

Lepega dne je uspel pritegniti tudi vzvišenega San ho Ai, ki je bil pravšen biser med bonci; zakaj med svojimi manjšimi brati se je odlikoval po čudovito globoki učenosti in bistrosti duha. To pot si je bil Li Žu Čen izbral svoje mesto

prav blizu obeh visokih učenjakov, kajti sklenil je bil, da ni ene same besede ne sme preslišati. Pater Matej je zaslutil tole prijazno zvijačo in povabilo prav vljudno odklonil z izgovorom, da se posti. A spriči naravnost obupnega prigovarjanja mandarinovega je slednjič moral odnehati.

Z nekšno svečano umirjenostjo so nepozabno pojedino začeli. Edina živahnost je morala odsevatí iz gostiteljevih oči, ki se je na moč prizadeval, da bi svojim gostom izvabil kak razgovor. Na vso žalost pa ga je kot gostitelja nekšna malenkost tam zunaj prisilila, da se je za trenutek odstranil. A ko je bil nazaj spet, je prvo zagledal očeta Mateja, ki je, ne da bi trenil, pozorno poslušal govoranco vzvišenega San Ho Ai; ta je govoril:

— Prav zares da nihče ne more dvojniti o bivanju Boga. Če bi ga ne bilo, čemu naj služimo tedaj bonci? In tudi nas boncev bi ne bilo, da bi ne bilo dobrih in zlih duhov in slednjič Gospoda vseh duhov, prav kot v življenju naletno na kraljeve namestnike in kralja samega. A kakor je v teh, ki so nad nami, kot je nebo nad zemljo, taista

P. Adam Shall, znameniti naslednik p. Riccija na pekinškem dvoru

naša človeška narava, enako je tudi v najvišjem Gospodu veselja naša narava; in nič takšnega ne more storiti, česar bi tudi mi po naših močeh ne ne zmogli. Kot nam, je tudi njemu prihodnjost zastrta; zato pa srečno živi v svojem neizmernem bogastvu.

— A to je vendar taisti Bog, ki je svet ustvaril! — je ugovarjal Matej.

— In kdo trdi, da bi ga tudi jaz ne mogel?

Sredi prostorne sobe je stala velika žerjavnica, kajti bili so še v polnem februarškem mrazu. Matej je pokazal nanjo in dejal:

— Ne trudi se, vzvišeni San Ho Ai, in ne sezaj za obličjem nebes. A kot je Bog ves svet ustvaril, daj, ustvari nam, vzvišeni San Ho Ai, tod in zdajle novo žerjavnico, ki bo tile enaka.

Misijonar je uganil, da je zasekal v sredo kitajske domišljije, kajti povabljenim so roke pri kroznikih obstale in globok molk je zajel prav vse. A bonec se ni zmedel:

— Častitljivi oče zares odlično pozna zvezde, saj jim sam riše tek in smer. Pa nam mendá ne bo dejal, da v tem trenutku v svojih pesteh stiska milijone zvezdát in jih križa z žarki, kot bi spletal riževo slamo?

— Res ne, premodri, o zvezdah si ustvarjam le podobo v svojem umu in po svoji misli jih rišem na vsemirjevid, — je strpljivo odgovoril oče Matej in pazljivo čakal, kdaj bo od nasprotnika še enkrat terjal ustvarjanje nove žerjavnice.

— In tale žerjavnica, ta hiša, ves svet slednjič in ozvezdja, — je urno udaril bonec, — kaj niso vse te stvari le podobe, ki si jih rišemo v svoj um, v lepopisne znake, v zvok besede končno?

V vzvišeni San Ho Ai je vstal; nasměšek zmagovalca mu je zaigral na ustnah, z rokami se je uprl ob mizo, ponosno pogledal po gostih in blažen ves sedel spet.

Ni bilo tako lahko pojasniti razlika med biti in spoznati v teh trenutkih, ko so gostje, ki se sicer niso čutili enake Gospodu nebes kot vzvišeni San Ho Ai, spet segli po jedi in zraven občudovali njegov hitri, blesteči odgovor. Pa tudi sicer jih zdajle nič kaj preveč nista zanimala ne nekšni nebesni Gospod, niti

ne zapadnjaška različnost v mišljenju očeta Mateja.

Misijonar je, pol prestrašen, zaslutil negotovost in segel po prvi domislici, ki mu je prišla na um:

— Vzvišeni San Ho Ai nam pač ni hotel ustvariti nove, nam vidne žerjavnice; a ne dvomim kar nič, da si bo znal vsaj predstavljati drugo žerjavnico todle zraven mene, kamor bom zdajle roko položil.

— Prav gotovo.

— Prav. Todle še vedno držim roko in se nisem prav nič opekkel. Naj zdaj vzvišeni San Ho Ai dvigne svojo roko nad žerjavnico, ki si jo umišlja Bogu enak.

V duhu se je oče Matej zahvalil Mariji, ki mu je pomagala s takšno domislico. Povabljene je vzveselil takšen poskus; radovedni vsi so stezali vratove. Bonec pa je prezirljivo zategnil ustne, zavihnil nos in zinil:

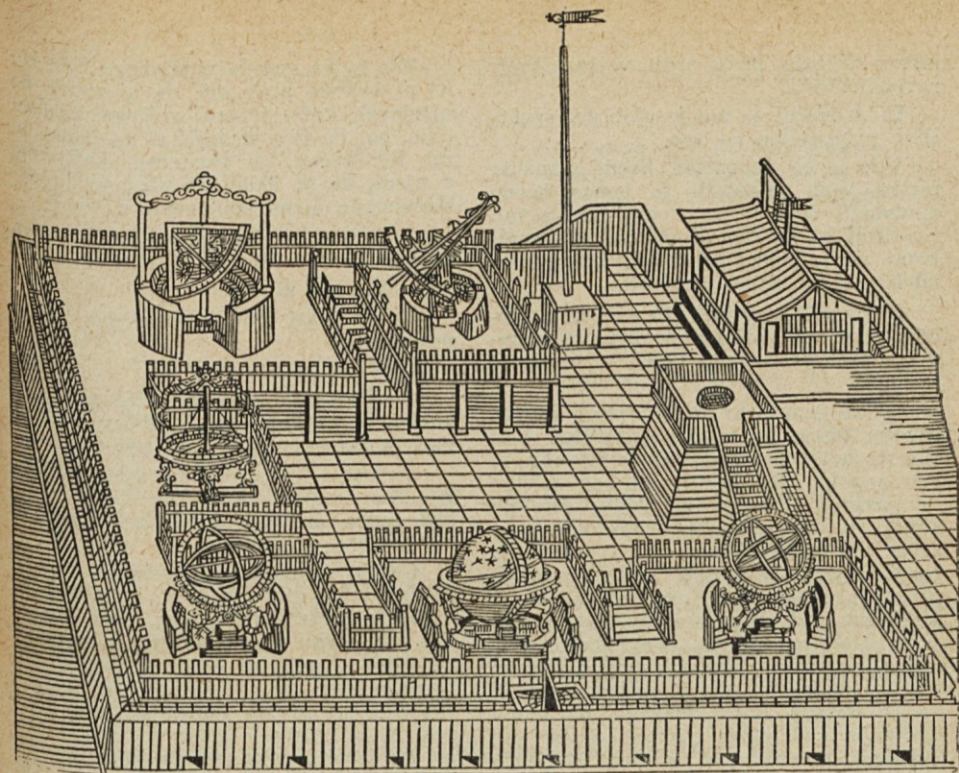
— Častitljivi oče se norčuje iz nas; ne zdi se mu vredno, da bi se potrudil slediti življenjskemu teku stvari, ki ukazuje: ob svojem času spoznanje, ob svojem stvarjenje.

Ne da bi se oddahnil, je v podkrepilo svoji obrambi zdrdral kakih dvajset in več starih izrekov.

Pater Matej je uganil, kako vsi ti dokazi zaprav govore njemu v prid, saj je bil bonec samo s kitajsko pestrostjo ovil vso zapadnjaško različnost mišljenja, ki jo je pravkar hotel misijonar sam zbranim nakazati. A zdajle bi moral predvsem z enako vrsto častitljivih izrekov nanje odgovoriti. Kitajcu namreč kaj malo pomeni geometrična jasnost nazornega dokaza spričo očarljivih pesniških izrekov. Pater Matej je začutil, da temu ni kos; okleval je. Vendar je z drzno odločnostjo hotel zastaviti besedno neurje vzvišenega San Ho Ai ob prvem izreku, ki bi utegnili služiti za koristno razpravljanje. Prav takrat pa je Kitajec zatrdil, da je človeška narava prav gotovo vsaj tako dobra kot božja.

— Če je narava dobra, — je ugovarjal oče Matej, — odkod potem zló v človeštvu? Če pa je zlá, odkod dobro? Če pa ni dobra, ne zlá, marveč brezizrazna povsem, kako da sta tedaj v nji i dobro i zló?

Observatorij na cesarskem dvoru v Pekingu malo po Ricciju

A tale Kitajec se ni dal ugnati kar tako! Brž je odgovoril:

— Kdo je ustvaril telo častitljivemu očetu? Mar ne nebeški Gospod?

— Prav res, da On; po mojih starših me je ustvaril.

— No, tako pa tudi nebeški Gospod v častitljivem očetu ustvarja glavobol, kadar ga boli glava. Po Njem prihaja tedaj i dobro i zlo, saj je oboje potrebno, da se doseže véliko, zgledno so-glasje v življenju.

Patr Matej bi moral zdaj spet po-jasniti razliko med telesnim in nrvnim zlom, med bolečino in grehom, med vzroki in posledicami, pa med tistim, kar Bog resnično hoče, in tistim, kar samo dovoli. Znova je začutil, kako se mu majó tla, kako se bo izgubil, če ne bo prav zdajle spet našel kake žer-javnice, ki bi se je lahko prijel. A na vso nesrečo je tokrat ugledal samo te-

žak kovinski pladenj, ki je prazen sa-meval sredi mize.

— Kaj mi poreče, vzvišeni San Ho Ai: je li res, da tudi nebeški Gospod, na svojem tronu sedé, kot mi trpi bolečine, ali pa je res, da se v Njem dobro in zló skladata takó, da Ga nobena stvar ne vznemiri;

— Prav zares, takšna je narava né-beškega Gospoda, pa tudi narava sle-hernega modreca: skladnosti ne moreš vznemiriti!

Tole zdaj pa je bila skušnjava, ki se ji ne da upirati. Matej je ročno pograbil težki pladenj in ga koj nato, kot da tega ni namerjal, z lahnim udarcem spustil z brušenim robom naprej na roko vzvi-šenega San Ho Ai. Bonec je prepaden ves razprl oči in kriknil.

— Oprosti, vzvišeni San Ho Ai, — je brž pritegnil oče Matej, — ti si pač modri, ki sediš v božanski skladnosti. Takšen boš pač oprostil mojo nepri-

merno kretnjo, ki bo samo v slavo tvoji ravnodušnosti.

In priklonil se mu je globoko, spoštljivo pripravljen na vse.

Vtis je bil nepopisen. Sredi osuplega molka vseh prisotnih je bonec besno zgubančil čelo in se komaj zadrževal. Gostitelj Li Žu Čen je udarjal s trepalkami ves zmeden in čakal, kako bodo modriyani to stvar presodili.

Oče vzvišenega San Ho Ai, čvrst starček, ki je vse dotlej molčal, pa je nenadoma pretrgal napeto tišino in se obrnil k sinu:

— Če sem prav umel besede častiljivega tujca, je z njimi vzvišeni San Ho Ai hotel povedati, da v človeku ni več popolne skladnosti, marveč nekšno menjavanje dobrega in zlega; šele po smrti mordá se bo to dvoje umirilo v večni ubranosti. Modri ve, da se le po smrti njega življenje zares upokoji. Smrt je tedaj tista najvišja ubranost Modremu, kot pravi častiljivi Buda. Sijajni Konfuce pa ne pravi tako: pač naj sleherni že v tem zdajnem življenju spozna dobro in zlo v pošteni presoji svojih dejanj, kajti drugega zdajnemu življenju podobnega ni več. A če naj skladna ubranost že v tem življenju uravnava vse, kako tedaj, da celo Modri brez svoje krivde trpi? Prav zares sta tedaj i življenje i smrt polna skrivnosti.

Starčevo lice zdaj ni bilo več nadahnjeno z zmagošnjem zelenega šolarčka kot v trenutku, ko je povzel besedo. Težka resnost je sedla vanj, obrnjen k sinu je govoril trdó, kot bi svaril:

— Mordá se nam bodo te skrivnosti razkrile zares šele po smrti, kajti le onstran je prava, določena resnica: mi pa, ki smo tu, ki smo komaj zaživeli, čakamo, da nas smrt prerodi. Življenje po smrti, če sem prav umel, nam ozna-
nja častiljivi učenik Matej: zakaj nebeški Gospod je silnejši od smrtnika, in Njemu je prav lahko živo to, kar je za ljudi mrtvó. Tako se sedaj ne ženimo toliko za tem življenjem, marveč za onim drugim, ki nam je namenjeno, če sem prav umel.

Oče Matej je zastrmljen ves poslušal starca, ki se je mendá s to mirnostjo hotel maščevati na vsa ponižanja blesteče nadutosti lastnega sina: kdo ve, kolikokrat je bil tako udaril roditelja.

Vse to pa seveda vzvišenega San Ho Ai ni oviralo prav nič, da bi znova ne zatrjeval, kako je tudi v Bogu i dobro i zlo, pa da Bog slednjič ni ne dober, ne zel, ne srečen, ne zlosrečen, kajti vse v njem, da se sklada z ničemer in neskončno in nično sta enako v Njem.

— A kako je sonce? — ga je znova naskočil pater Matej. — Mar ne sije!

— Seveda sije.

— Pa zdaj mordá porečemo, da je potemnelo?

— Prav gotovo ne!

— Potakem tudi o nebeškem Gospodu, ko trdimo, da je dober, pač ne moremo trditi, da je tudi zel.

— Da, — je ugovarjal vzvišeni San Ho Ai, — kajti neskočno Bitje ni le kot sonce samo, marveč kot sonce in noč družno v enem!

Gostje so osupnjeni poslušali vse to, gledali v krožnike in si od časa do časa šepetaje izmenjavali vtise. Izvečine so bili naklonjeni patru Mateju, a še dolgo ne tako zmagovito odločno, kot je bil ta pričakoval. In misijonar je bil truden, ves zmeden od teh različnosti v mišljenju, ki so mu bile sicer več kot jasne, pa jih je bilo tako strašansko težko povedati s kitajskimi reki.

Čutil je, kako visoko ga vsi spoštujejo, a da se navkljub vsemu le nočejo in nočejo potruditi k spoznanju, kako v najvišjem Bitju ni človeku enake narave, pa kako je večnost, edino resnično življenje, tako silno različno od življenja tega sveta.

Res, ob slovesu so mu čestitali prav vsi, a zdelo se mu je, da le preveč hladno: in mimogredé je zalotil vzvišenega San Ho Ai, kako si je gladil roko, kamor ga je bil udaril s pladnjem. Matej se je zdajci sam pri sebi pokesal, da se je v svojo zmago poslužil tako prepričljivega dokaza; sklenil je, da takšnih poskusov ne bo več tvegaj. V prihodnje bo zares mnogo boljše, če bo manj razpravljaj in zaupal rajši zagovor resnice napisani besedi.

Pa ga je vendar naslednji dan množica učenih mož posetila v misijonišču; s svojim krepkim očetom je prišel tudi vzvišeni San Ho Ai; a bonec se je omejil le na običajno dvorljivost.

(Se bo nadaljevalo)

KAZALO „KATOLIŠKIH MISIJONOV“ — MAJ 1953

Abuna Sciman (—nj—)	290	Misijensko zaledje	
Prvi indijski kardinal (M. Jezernik)	291	Misijensko zborovanje rimskih bogoslovcev (M. Jezernik) ..	321
Socialno vprašanje v misijonih („Očetova beseda“ — Pij XII.)	297	Zaključno k 2.000 dol. skladu	323
Kaj so nam „Katoliški misijoni“		Mladi misijonar	
Dr. Ivan Ahčin)	299	Jesusova oporoka	324
Kardinal Tien o „Juriju Kozjaku“	301	Črna Afrika	326
V „Mestu Kristusa Kralja“ (A. Majcen)	302	Slovenski misijonarji v Afriki	327
Številke obtožujejo (R. Smersu)	307	Naša prva sirota	329
Vesela novica iz Južne Afrike (Valentin Poznič F. S. C.)	310	V Lao Ting	329
Misijonarji pišejo (Ciril Verdnik CM, Cirenija Jug, Rafael Mrzel SDB, Serafina černe)	313	Uganke in šale za naše male ..	331
Po misijonskem svetu	317	Barago na oltar	
		Velik svetnik (Dr. A. Odar) ..	332
		Po Baragovih potih (J. Kopač)	337
		Samotno bije ura nekje (F. Montanari)	334

Slika na naslovni strani kaže predsednika svetovne DŠV in tajnika kardinalske Kongregacije za širjenje vere kardinala Costantiniija, ko se zahvaljuje udeležencem slavnostne akademije njemu v čast ob priliki povzdignjenja v kardinala, ki mu je bila prirejena v kolegiju Propagande v Rimu. — Slika na zadnji strani pa kaže našega misijonarja Andreja Majcena SDB sredi med mladino „Mesta Kristusa Kralja“ v Hanoi; nad njim čuva sv. Terezika...

SPOŠTOVANI NAROČNIKI!

NEIZMERNO USLUGO NAM BOSTE NAREDILI, ČE NAM ČIM PREJE PLAČATE NAROČNINO „KATOLIŠKIH MISIJONOV“. S TEM BOSTE TUDI SEBI ZAGOTOVILI REDNO IZHAJANJE IN NOVO OBOGATITEV NAM VSEM DRAGEGA LISTA. NAROČNINO IN NASLOVE ZA PLAČEVANJE LISTA NAJDETE V PRVIH TREH ŠTEVILKAH NA OVITKU! LEPO PROSIMO!

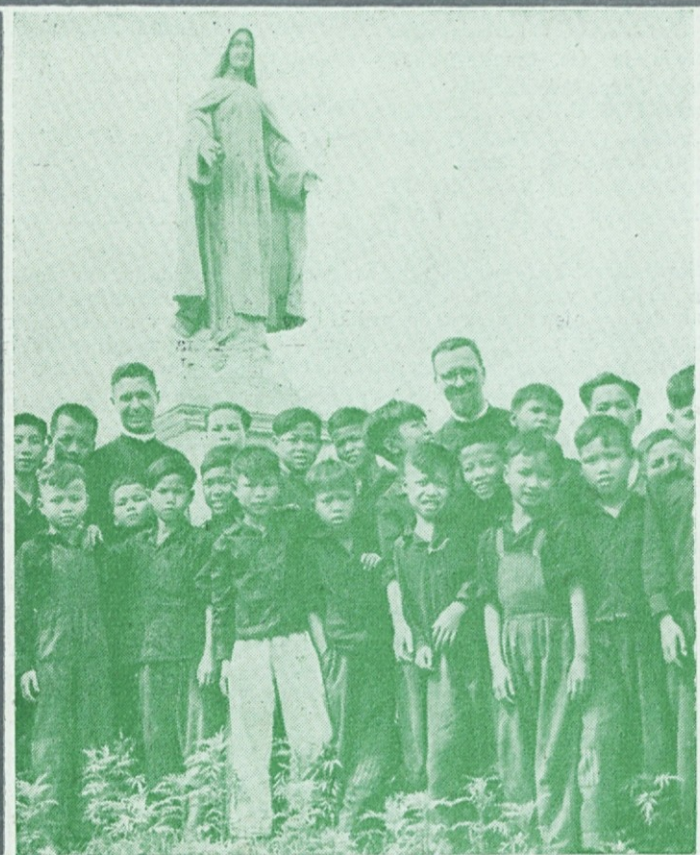
„KATOLIŠKI MISIJONI“

„Katoliški misijoni“ so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev in „Južnoameriške Baragove zvez“. Izdajajo ga slovenski lazaristi. Za izdajatelja, uredništvo in upravo: Ledenček Ladislav CM. Naslov uredništva in uprave: Calle Cochabamba 1467, Buenos Aires, Argentina. — Tiska tiskarna Federico Grote, Montes de Oca 320, Bs. As. — S crkvenim odobrenjem.

GRADINO CERKEV

TRIDESET LET

Slovensko okno v svet

SVET KRISTUSU